[illegible]

[illegible]

[illegible]

UNI[illegible] BIBLIOTHEEK GENT

LAMENTATIONES
Obſcurorum virorum

EPISTOLA
D. ERASMI
ROTERODAMI,

Quid de obſcuris ſentiat, cum
cæteris quibuſdam, non minus
lectu jucundis, quàm ſcitu
neceſſariis.

COLONIÆ,
ANNO CIϽ IϽC XLIX.

OBSCURORUM EPISTOLÆ,

SIVE

LAMENTATIONES.

I.

SIMON LUTZBUBULARIUS
Ioanni Peltzflickerio S. P. D.

Heu quàm præcipiti merſa profundo
Mens hebet, & propria luce relicta
Tendit in externas ire tenebras!

HEu me miſerum, heu nos infelices, quàm obſcurâ nube noſtri caligant oculi, & mentis vigor elanguit? Gaviſi quidem eramus nos obſcuri ſolum REUCHLINISTAE, & jucundo manuum plauſu, amicorum noſtrorum gratulabamur epiſtolis. Sed neſcio (hei nobis miſeris!) quid obſtreperi rumoris excitare nobis videatur, noſtrarum depromptor lamentationum. Sacræ nos fugiunt Muſæ, Apollo deſerit, Charites deteſtantur. Melius itaque nobis eſt ire nunc ad

ad domum luctus, quàm ad domum convivii: Ejulatione opus eſt (quantum mihi videre videor) non exultatione: lacrymis, non deorum cibo. Vereor admodum, ne dum ſimplices ac ſinceri Chriſti fideles, plenè jam ſapere cœperint noſtra myſteria; quas alii nequitias, alii blaſphemias, alii verò nebulonum verſutias (neſcio quo ducti ſpiritu) appellitant: Vereor inquam, ne & hi, quorum defenſione & aſsiſtentiâ in hunc uſque diem, nequicquam gloriati ſumus, in contraria tum verſi, Crucis ſignum ac indulgentias à nobis impiiſsimè permerdari, Tunicam Ieſu Chriſti pediculoſam nuncupari veſtem, Regum corpora Coloniæ repoſita, & ſummis honoribus à maximis quibuſque in Eccleſiâ hactenus venerata, veluti ruſticos ex Weſtphalia rideri, & alia his ſimilia, ægrè ſint laturi; debitâque tandem animadverſione adhibitâ, punire nos omnes pergant, & in ſterquilinium infamiæ conjectent. O quàm mihi metuo! nec mendaciis (ut video) nitendum eſt, nec eorum patri. Iuva me obſecro conſiliis tuis. Nam ſiti enectus eſt Tantalus. Vale diu. Tui[illegible]j ex porcinâ Iudæorum harâ. Anno M D X[illegible]III.

II.

I I.

IOANNES PELTZFLICKERIUS Simoni Lutzbubulario S. P. D.

ACCEPI literas tuas, mi ſuaviſsime Ioannes, quibus continuò lectis in ecſtaſin corrui, ac denſiſsimam ferè domus poſtem capite meo infregiſſem. Quid multis? Accurrunt amici, confluunt vicini, contrectat venam medicus. His omnibus peractis, ac cœnâ tandem opiparè inſtructâ, legi aſsidentibus tuas ad me literas. tacuêre omnes qui aderant præ timore: attamen quum omnia nobis dicere putarent, rumorem vulgò diſcuſſum parvi fecêre. Audio tamen (ut ingenuè fatear) quorundam haberi colloquia, qui poëtas quoſdam bonos & ſapientes eſſe dixerunt, Chriſti opprobria deflentes; eoſque crucem à nobis permerdari & rideri, triſtiſsimo ferre animo palam affirmabant. O nos miſeros & infelices! Non poſſum te conſolari ſuper his rebus, quum nihil præ ſe ferant (ut inter nos loquimur) probitatis. Omnia in præcipiti rotantur. nemo noſtrûm ſit, qui non luctu ac mœrore, & in tenebris & in umbrâ mortis ſomniculoſâ, inſtar gliris, contabeſcat. Nulli tamen noſtrûm concidat animus. Plures enim numero Theologis ſumus: nec illi nos ſophiſticis ſuis ſyllogiſmis aut li-

bris ſententiarum convincent: qui præter doctores Eccleſiæ legerunt nihil; nec illud quidem Vergilianum intelligunt, *Coridon ardebat Alexin.* Vale. ex Buckelmunda, Anno quo ſupra.

III.

IOANNES PELLIFEX
Bernhardo Plumilegio S.

NOVI te eſſe Aſtrologum, & capitulum Valerii Maximi de ſomniis lectitaſſe; te quoque eſſe haruſpicem & necromanticum. Quare te oro atque obſecro, ut corpore ſphærico ritè diligenterque à te perſpecto, hoc mihi diſſolvas portentum. Dormitanti mihi hac nocte plurimumque ſtertenti triſtis quædam imago apparuit, quæ me in penetralibus intimis cubantem terrens, quietem ſomni dulciſsimam interrupit; noctis quoque fecit excubias & lacrymabili voce ac planctu pectoris juxta lectulum ſtans., magnos effudit ejulatus. Quid hæc portendant ignoro: Timeo inferni potius (de quo noſter Capnion locutus eſt) quàm ſuperni Iovis fuiſſe imaginem, nobiſque nonnihil infelicitatis imminere. Vale. ex Leiptzich. Anno quo ſupra.

IV.

IV.

BERNHARDUS PLUMILEGIUS,
Ioanni Pellifici S. P. D.

QUAS mihi miſiſti literas, ingratiſsimæ fuerunt. Addidiſti dolorem dolori, & ſemimortuum penè interfeciſti. Non eſt aſtrologia opus in tuo ſomnio diſcutiendo, non in aſtris hæc res ſita eſt, ſed in hominum nobis adverſantium voluntate. Sume prius animum, ne quod nunc ſcripturus ſum, te in terram proſternat. Intravi nuper ſacram divæ Virginis ædem, & ecce quidam cucullatus ſacerdos, ſacræ Theologiæ doctor, omnibus illic præſentibus, Breve quoddam Apoſtolicum oſtendit, illiuſque ſententiam membratim declaravit. Dixit autem in eo contineri, Sanctiſsimum dominum noſtrum Leonem Papam X. omnibus nobis maledixiſſe, noſque à nullo in terris ſacerdote (exceptâ tamen mortis horâ) abſolvi unquam poſſe. Adjecit quoque id ipſum de impreſſoribus, venditoribus & lectoribus intelligendum. Alia inſuper in eodem Brevi continentur, quæ magis auditu horrenda ſunt. Beatiſsimum ſcilicet patrem noſtrum Leonem decreviſſe, quòd Chriſtiani omnes ſub pœnâ excommunicationis latæ ſententiæ, debeant noſtras epiſtolas, cujuſcunque etiam ſint editionis, intra tres dies

comburere, quòdque nemo Chriſti fidelium ſub eâdem pœnâ, illas unquam legere attentet: quum & in ſcandalum Chriſti ſint, & totius Eccleſiæ Catholicæ. Poſtremò præcipit cunctis, ut noſtri notitiam habentes ſuis nos prodant judicibus, quò meritas dare pœnas cogamur vel inviti. Hæc boni conſulas velim, teque quantum poſsibile eſt, conſoleris. Nam ego (ut ingenuè tibi fatear) ita ſum animo conſternatus, ut me fortaſſe vivum poſthac viſurus ſis nunquam. Scribe interea cæteris contribulibus noſtris rem omnem, ne ſoli in miſeriis eſſe videamur. Nam dulce eſt, ſocium habere in pœnis. Vale. ex Wittenberch, cum ſacco per civitatem &c.

V.

IOANNES PELLIFEX, Bernhardo Plumilegio S.

TRiſtius nunquam habui ſomnium, ſeveriorem nunquam ſomniorum interpretem. Proh Iupiter! proh dii immortales! proh omnium princeps Muſarum Apollo, quantis nunc arctamur anguſtiis! Neſcio quo me conſoler, quibus querar, aut quâ inſiſtam viâ. Dolores profectò inferni nos (ut video) circumdederunt: ne tamen ſoli nos (quemadmodum tibi placet) in miſeriarum ſterquilinio

linio delituiſſe videamur, Brevis illius Apoſtolici exemplar, priuſquam moriar, ad me dato; ut omnes perfrictâ fronte Reuchliniſtas, trepidos atque anxios reddam. Tu verò quas habes epiſtolas, nolito flammis tradere: quia non opus eſt plura nos ſacerdoti in confeſsione referre, quàm illum ſcire velimus. Vale. ex Dulmania: & Bacchum tui ventris Deum ſemper adora.

VI.

BERNHARDUS PLUMILEGIUS, Ioanni Pellifici.

IAM mala me ſcabies, jam morbus regius urget:
Iam phanaticus error & iracunda Diana.

ME miſerum! *Sum plena cruoris hirudo.* Quod mihi de peccatis falsò confitendis ſcripſiſti, ſummopere mihi placet. Poſſumus quoque hoc feſto Paſchatis ac deinde aliis aliquot ſubſequentibus feſtis, vel aliò proficiſci, vel non redire domum abſentes; talique ludo nos ſemper Chriſtianos agere, donec clarior Phœbus nobis illuxerit. Mitto tibi hiſce meis literis incluſum Brevis Apoſtolici exemplar: quod ne in manus Religioſorum veniat, tui erit officii providere. Paulò validior ſum, &

Epicuro ſuum ſagino porcum. Vale. ex Lyptzick. Præſenti quoque veneno (quo plurimùm abundas) omnes iſthic Theologos interfice, noſque ſemper maximi faсito.

LEO PAPA DECIMUS.

Universis & ſingulis præſentes literas inſpecturis Salutem & Apoſtolicam benedictionem. Intelligimus non ſine gravi animi moleſtiâ, nonnullos iniquitatis filios, à quorum oculis Dei atque hominum timor abſceſſit, improbâ ac damnabili & temerariâ loquacitate ductos, quendam libellum famoſum, cui titulus eſt, EPISTOLÆ OBSCVRORVM VIRORVM, *ad Venerabilem Virum Magiſtrum Ortwinum Gratium Daventrienſem Coloniæ Agrippinæ bonas literas docentem, & reliqua edere, & editum imprimi facere, atque ad diverſas orbis provincias, quò eorum temeritas notior fieret, & ſcandalorum materiam diffuſiùs ſeminarent, mittere præſumpſiſſe. In quo libello inter cætera contra Sacræ Theologiæ, & præcipuè Ordinis fratrum Prædicatorum Profeſſores, & Colonienſes ac Pariſienſes ſtudiorum in eâdem Theologiâ magiſtros, quorum aliqui nominatim exprimuntur: tot jurgia, contumeliæ, & convitia proferuntur; & aliàs tam ſpurcè & petulanter invehitur, convertendo*

tendo etiam ad ſcurrilia ſacra eloquia, ut expediat quantocius pro Chriſtianæ religionis honore illius lectionem tanquam labem peſtiferam à rerum naturâ depelli. Scandaloſæ verò hujuſmodi garrulitatis auctores debitâ animadverſione puniri. Quocirca auctoritate Apoſtolicâ, tenore præſentium omnes & ſingulos utriuſque ſexus Chriſti fideles cujuſcunque ſtatus, gradus, dignitatis & excellentiæ ſint, requirimus, & monemus, eiſque ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœnâ, ipſo facto quo præſentibus non paruerint, incurrendâ: à quâ nonniſi à Romano Pontifi*ce, præterquam in mortis articulo abſolvi poſſint, diſtrictè præcipiendo mandamus. Quatenus infra triduum, quo præſentium notitiam habuerint à dicti libelli, ejuſque exemplarium lectione perpetuò abſtineant, illaque per omnia igne comburant: & qui ipſius libelli auctoris ſeu ejus exemplarium impreſſorum vel ſcriptorum, aut illa tenentium, & comburere negligentium, vel recuſantium, ſeu eorum alicujus notitiam habuerint, eos* Ordinariis *locorum, in quorum civitatibus vel diœceſibus illi tunc moram trahent, aut eorum* Officialibus *ſeu Vicariis per eos debitâ pœnâ afficiendos, infra idem triduum revelent. Injungimus quoque in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub eâdem pœnâ, Ordinariis*

præfatis, eorumque Vicariis, Officialibus & miniſtris, ut contra auctores diffamationum & illarum ſcriptores & impreſſores hujuſmodi, prout delicti qualitas exigit, juſtitiæ vindictam exerceant, & excommunicationem per nos latam in eos, quos illam incurriſſe conſtiterit, inviolabiliter obſervari: & tam eiſdem Ordinariis quàm parochialium & aliarum Eccleſiarum rectoribus; ut quotiens ſuper hoc pro parte alicujus Prædicatorum vel alterius Ordinis Fratrum aut generalium ſtudiorum Magiſtrorum in Theologiâ fuerint requiſiti, præſentes literas vel aliquid ex earum authenticis tranſſumptis, quibus publici Notarii ſubſcriptione, & alicujus Prælati vel Curiæ Eccleſiaſticæ Sigilli impreſſione munitis, fidem ubique decernimus adhibendam, in eorum Eccleſiis dum populi multitudo eò ad divina convenerit, duobus aut tribus diebus Dominicis vel feſtivis publicari faciat, etiam ſi expediat, ſermone vulgari, ut quantocius fieri poſſit, tale nefandum ſcelus quod hæreſin ſapit, ne ulterius ſerpat, penitus exſtirpetur. Non obſtantibus conſtitutionibus & ordinationibus Apoſtolicis cæteriſque contrariis quibuſcumque. Datum Romæ ad Sanctum Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die XV. *Martii,* M D XVII. *Pontificatus*

noſtri anno quarto.

Iacobus Sadoletus.

VII.

IOANNES STRAUSFEDERIUS, Nicolao Caprimulgio S. P. D.

MULTA mihi literis, complura vivo narrant ſermone, quæ quantum mihi ac noſtræ conjurationis complicibus diſpliceant, neque calamo ſcribere, neque vocalibus organis explicare poſſum. Illud tamen præterire non valeo, quod nuper à quodam Iuriſconſulto haud vulgariter erudito, non ſine choleræ motu dictum accepi. Quando, inquit, Ollilambius unus de obſcurâ Reuchliniſtarum aliquot cohorte, homo nequam ſalaces ſuos ac planè hiſtrionicos perſequi volebat jocos, & ſignum ſuæ amicæ in foribus merdâ notare. longè rectius has literas S. N. ſive K. N. ſub merdâ, in eo quem in Alemanicâ linguâ faciunt ſenſu. Aut certè, ſi magis verſu id ludere placuiſſet. Hic os præpone, crucis ſigno (per quod redemti ſumus) longè pertranſito, collocaſſet. Eo namque pacto pulchra facetia (ut veſtri Leckerii dicunt) talique ludo maximè (ſicuti dicebat) contigiſſet. At crucem tam impudentibus rebus adhibere, eamque permerdare, ac poſtea de utroque glo-

gloriari, nimis apertè (inquit) Ieſu Nazareni olet blaſphemiam. Hæc ille. Ego verò tametſi vera illum loqui, propriâ dictante conſcientiâ non ignorarem, (quum, teſte Auguſtino, conſcientia ſit mille teſtes) ipſe tamen noſtro more & ſubito calore motus, mala imprecabar plurima, ſed ſub ſilentio, & prorſus nullo audiente: quum vulgaris turba, totuſque fermè clerus, peſsima quæque de nobis & ſentiat & loquatur. De contradictionibus autem Zachariæ Lucenſis Theologorum amici rectè auguratus eſt Lutzbubularius noſter, nam penitus à noſtris abhorrent inſtitutis. Nullis itaque rebus attentis etiam veris, quæ vel contra nos, vel pro Theologis valere dignoſcuntur, hoc unum nobis agendum eſt, ut noſter Reuchlinus apud Ruſticanam multitudinem nullatenus decidiſſe videatur, aut in tenebris nobiſcum delitеſcat. Iccirco aſtu, fraude, mendacio, & ſi quid aliud eſt quo Theologos, etiam falsò, infamare poſsimus, ſemper utamur. De veritate enim & juſtitiâ nulla nobis certa eſt ſpes. Cæterùm dii fata ſecundent, quum vel Theocrito teſte, Vivis duntaxat ſperandum ſit. Vale diu. Moguntiæ ex domo luctus & convivii, quam vulgò *Coronam* appellant. Anno quo ſupra. Saluta nobis poëtas quos iſtic noſti nobis amicos, & Theologis inimicos. Iterum vale.

VIII.

VIII.

NICOLAUS CAPRIMULGIUS,

Ioanni Strausfederio.

PRoh Iupiter, proh dii immortales, quàm calamitoſam mihi ſcripſiſti epiſtolam! Utinam me gladio tranſegiſſes, ubi me tantis enecaſti doloribus. O tremendum apud inferos Plutonem! Alii nobis ludibrio eſſe conſueverunt, at nos illis modò. Cæca nimium & inconſtans (ut video) eſt fortuna, quæ meritò cæcis nobis ſuique ſimilibus favere debuiſſet. Quid multa? Ego cholericus ſum, nihilque injuriarum pati poſſum, quibus ſi iterum vel per literas fuero, vel certo vulgi rumore ante proſpectum correptus, laqueo guttur infringam: quia ſatius eſt me meis rebus geſtis apud inferos florere, quàm hîc ſub orbe lunari à Theologis aliquam injuriam pati. Sic fac & vives. Vale. ex Lyptzick. & ſaluta nobis Iovem, noſtri Apollinis omniumque Muſarum patrem.

IX.

RETRUS HAPHENMUSIUS

Franciſco Genſelino Schelmoni S. P. D.

TRiſti ſum patre genitus, matre melancholicâ. Patruum habeo importunum, diffi-

difficilem, querulum. Amitam quoque cunctis inviſam. Non mirum igitur ſi triſtia tibi nunciem. Acceſsi nuper Eccleſiam in feſto nativitatis Chriſti, magis ex præcepto quàm bonâ voluntate: Et ecce Doctor quidam Zacharias nomine, nemini non dilectus, habebat in manu ſuâ Breve quoddam Apoſtolicum, in quo totus Obſcurorum grex æternâ maledictione cum omnibus ſuis complicibus ſeveriſsimè punitur. Multis itaque in noſtri contumeliam coram clerò & populo in medium prolatis, ſtentoreâ cœpit voce clamare, O maledicta & execrabilis Obſcurorum ſecta! O temerarius hiſtrionum exercitus! O fœdiſsimi ludionum greges! O impudentiſſimi in omnes ſycophantæ, qui neque Deo parcentes, nec ſanctis ejus, viros bonos, pro Eccleſiâ Dei contra Oculare Speculum ad ſanguinem uſque decertantes, contumelioſis laceſcere convitiis non erubeſcunt: cum nihil ad rem facientes Capnioni ſuo plus noceant quàm proſint. Hæc & his ſimilia Doctor ille conſtanter protulit, in me ſæpenumerò tortuoſos deflectens oculos, O quàm mihi timui miſer, cui mors propior erat quàm vita! Nam ſi vulgaris plebecula me unum ex illis eſſe intellexiſſet, nnnquâm vivus rediiſſem domum: quum, teſte Alexandro Gallo, *ſit vulgus pelagus indeclinabile virus.* Vale. ex Norimbergâ. Anno quo ſupra.

X. FRAN-

X.

FRANCISCUS GENSELINUS SCHELMO,

Haphenmuſio Philocapnioni S. P. D.

TRISTITIA exſiccavit cor meum, & caro mea immutata eſt propter oleum. Non ſunt mihi nova quæ ſcribis, ſed omnia quæ in Brevi Apoſtolico continentur, apud nos invaluêre, & divûm templis publicitùs affixa, nemo non aſpexit. Væ nobis inſipientibus! quò ſubitus calor, quò furor poëticus, quò inſana maledicendi rabies nos maleſidos perduxit? Honorare voluimus Ioannem Reuchlin patronum noſtrum: at æterno illum dedecore, rectæ rationis obliti, plus æquo commaculavimus. Fecimus quæ noſtri fuerunt muneris, licet nemo ſapientum (ut ſub roſâ tecum loquar) boni illa conſulat. Verùm enimverò, ut æquali te dolore extimulem, & par pari cenſear retuliſſe, Eraſmus ipſe Roterodamus, Theologorum diſertiſsimus (hei mihi vereor dicere) in epiſtolâ quadam ad Ioannem Cæſarium ſeſe à nobis laudatum fuiſſe, vehementer deteſtatur. Ne igitur ſoli ſapere videamur, juſtum tibi illius exemplar his occluſum literis tranſmitto, ut commiſsi criminis nos quandoque pœniteat, nos impudentiſsimos eſſe ganeones non ignoremus. Vale, ex Friburgâ,

burgâ, ſexto Græcorum Kalendas. & Pythagoram tacendo imitare.

Epiſtola ERASMI ROTERODAMI, quam hîc honoris gratiâ interpoſuimus, ut ea quæ falsò illi à malevolis impoſita fuére, quantocius evaneſcant.

ERASMUS CÆSARIO SUO S. D.

MAgnopere mihi diſplicebant epiſtolæ Obſcurorum Virorum: jam tum ab initio delectare potuiſſet facetia, niſi nimium offendiſſet exemplum. Mihi placent luſus, ſed citra cujuſquam contumeliam. Sed moleſtius fuit quòd in poſteriore editione mei quoque nominis mentionem admiſcuerint. Quaſi parum fuiſſet ineptire, niſi nos quoque vocaſſent in invidiam, & magnam partem fructus tot ſtudiorum laboribus expetiti corrupiſſent. Ne id quidem ſatis eſt viſum. En alter libellus priori adſimilis, in quibus crebra mentio fit eorum quibus ſcio luſus hujuſmodi nequaquam probari. Quàm malè conſulunt iſti, non ſolùm in ſeipſos, verùm etiam in omnes quibus bonæ literæ charæ ſunt! Iam illud eſt omnium moleſtiſſimum mihi, ſi modò verum eſt, quod mihi iſtinc reverſus famulus meus

meus Iacobus narravit, apud complures haberi Colonia libellum, neſcio quem, in Iulium Pontificem, quomodo mortuus excluſus ſit cœlo per Petrum. Audieram jam pridem hujuſmodi fabulam actam in Galliâ, ubi talium nugarum immodica licentia ſemper fuit. Eam opinor aliquis in latinum ſermonem tranſtulit. Demiror quid iſtis in mentem veniat, cum ſic otium & operam perdunt. Caterùm admiror eſſe qui ſuſpicentur tam inſignem ineptiam à me profectam, opinor ob id quòd ſermo fortaſſe ſit paulò latinior. Luſi quidem in Moriâ, ſed incruentè: nullius famam nominatim perſtrinxi, in mores hominum luſimus, non in famam hominum. Quòd ſi vera mihi nunciavit famulus (nondum enim ſatis credo;) quaſo te Vir optime, ut iſtiuſmodi nugas impias pro tuâ virili premendas cures, priuſquam excudantur. non quòd iſti digni ſunt, quibus hoc præſtetur beneficium, ſed quod noſtrum eſt, publica ſtudiorum honeſtati conſulere, quam iſti talibus luſibus indignè contaminant. Porrò quod ad me pertinet, ſcio neminem fore, qui me nôrit, quin ſatis intelligat, iſtiuſmodi nænias mihi ſupra modum diſplicuiſſe, quippe indignas eruditis ac probis viris. Iacobo Hornenſi multam ex me ſalutem dicito, cujus epiſtolâ dici non poteſt quantopere ſim delectatus.

lectatus. De compoſitâ lite Reuchlinicâ, utinam vera nuncies. Nunciavit mihi quidam Alcmarienſis, te alteras ad nos dediſſe literas, verùm eas nondum accepi. Bene vale doctiſſime Cæſari. Antwerpiæ poſtridie aſſumptæ Virginis. Anno M D XVII.

XI.

IOANNES ARNOLDUS LYRICEN,

Pultrono Cultrifici, totique obſcurorum cohorti S. P. D.

VULNEROR, & clauſum porto ſub pectore telum,
Creſcit & aßiduè plaga dolorque mihi:
Sed ferientis adhuc non audeo dicere nomen,
Nec ſinit aſpectus plaga videre ſuos.

MIſerum eſt exturbari fortunis omnibus, Patres conſcripti, acerbum quoque à doctis contemni; acerbius à docto & ſapiente. Quid multa? Magnus ille Eraſmus Sacræ Theologiæ Doctor, poëta & inſignis orator, nos veluti peſtem quandam deteſtatur, fugit, inſequitur & odit. Ubi nunc vires noſtræ? ubi elatus animus? ubi nocturnæ inſidiæ? ubi ſeſquipedalia verba? Hunc noſtrum dolorem nulla auferet vetuſtas. Mors eſt nobiſcum in olla. nulli diem proferre licet. A-

gimur

gimur enim fatis, id quod nobis eſt inevitabile. Homo proponit: Deus verò rem ipſam (ut video) diſponit. Nulli ſui manet ſpes.

Quicunque non eſt hodie, cras minus aptus erit.

Suſpendamus igitur nos ipſos in obſcuro, ne tam intolerabilibus tamque mortiferis cruciatibus indies exagitemur. Quid vobis animi ſit, quæ vires, quod conſilium, quæ tandem defenſionis noſtræ propugnacula, me certiorem facitote. Dii bene vertant! Valete diu. Wormatiæ ex domo Schelmonis, Iudæi malè circumciſi & ſummâ nobis amicitiâ conjuncti.

XII.

PULTRONUS CULTRIFEX, Ioanni Arnoldino S. P. D.

CARMINIBUS carmina debentur.

Nil intentatum noſtri liquêre Poetæ,
Nec minimum meruêre decus, veſtigia Græca
Auſi deſerere & celebrare domeſtica facta.

QUi nos contemnunt, ſtulti ſunt: viri profectò ſumus, & omnia ſine Theſeo, & in vanitate non fictâ operamur. Stentoreâ clamamus voce, & arrogantiam velut parentem

tem colimus. Si tu vel Theologos vel Ortwinum times, in malam abi crucem, aut te corvi in rotis eviſcerent. beſtia es, naſturtium ede. Excitare, vigila, animum ſume. Noli Epimenidis ſomnium dormitare. Quid deſperas? Vitulo primum ſubmerſo, puteus clauditur.

Exitus acta probabit.

Scimus inurbanum lepido ſeponere dicto,
Legitimumque ſonum digitis callemus & aure.

Nobis erunt præſidio Iudæi. Lurent violæ. Suam quiſque domum tueatur.

Tunc tua res agitur, paries cum proximus ardet.

Tu ſolus es, noſtrûm verò multi. Quapropter ut tuæ petitioni ſatisfaciam, ſi nobis timor incubuerit gravis, Caſpios petemus montes, ubi neque Theologi, neque fidei Catholicæ habitant defenſores. Si verò te ipſe ſuſpenderis, pœnas nolito extimeſcere inferorum. Mortales enim ſumus, & animam fortaſſe nobis cum pecudibus communem conſecuti. Vale feliciter cum noſtro Capnione. Moguntiæ, ex publicâ coronâ, Obſcurorum portu. Anno quo ſupra.

XIII.

XIII.

CONRADUS DE ZUICCAVIA, Doctori Grillo, Obſcurorum advocato S. P. D.

OMnia nobis adverſa ſunt, Doctor egregie, omnia proſtrata ac diruta jacent, clamantque in plateis & puelli & edentulæ quædam anus, hiſce, proh dolor! verbis nobis illudendo. Os habent, & non videbunt: oculos habent, & non loquentur: aures habent, & non adorabunt: nares habent, & non audient: manus habent, & non ambulabunt: pedes habent, & non palpabunt, non clamabunt in gutture ſuo. Similes illis fiunt, qui confidunt in eis. His Pſalmiſtæ verbis malè intellectis aliiſque id genus convitiis publicè infeſtamur. Poſuiſti tenebras Grille, & facta eſt nox, per quam pertranſibunt omnes beſtiæ ſylvæ. Si bonus vir es, ſi eruditus, ſi eloquens, hiſce maledictionum vinculis nos quamprimum exſolve. Quod ubi feceris, te Iudæi ut Deum ſuum colent ac venerabuntur, & aureos in Arabia montes pro tuo ſalario recipies. Legę Marquardum in Inſtitutis, revolve Ioannem de Garlandiâ in Legibus, Petrum Heliæ in Decretis. Mammotrectum in Clementinis. Conſule etiam ideas Platonis, quæ olim in Phocide pallentes Apollinis begutæ

gutæ fuiſſe dicuntur. Accede nebulonum latebras & fornices,ut eruditior in rebus noſtris, & ad omne malum Theologis inferendum audacior fias. Cæterùm mihi quàm primum reſcribas velim, quid hæc quinque Arabica verba ſignificent: *Oxus*, *perdoxus*, *reveloxus*, *rammeldipotſus*, *rammeldibleſen*. & hæc duo Gothica, *Inkus*, *perquinkus*. De his certè nihil ſcripſit Vergilius in Bucolicis, nec Marcolphus in ſuis fabulis. Vale Doctor venerande, & pone ante oculos tuos ſpecillum illud quod in Speculo Oculari Ioannis Reuchlin eſt depictum, nam per illud inſtar noctuæ omnia mirabilia mundi videbis. Vale. ex Lyptzig. die ſexto ante feſtum Sanctæ Saturitatis.

XIV.

DOCTOR GRILLUS, Conrado Zuiggavienſi S. P. D.

Accepi literas tuas nectare mihi atque ambroſiâ ſuaviores. Perlegi ferè totum Ovidium, & quos mihi legendos decreviſti; ſed non invenio, quo modo vel meipſum vel noſtros contribules tueri valeam. Peccavimus, iniquè egimus. Non eſt inter nos qui faciat bonum, non eſt uſque ad unum. Si enim ſcribendo & offendendo annis multis, jam primi ſemper fuimus, neceſſe eſt ut modeſtam

deſtam & benemeritam adverſariorum noſtrorum, aut potius in Chriſto amicorum reprehenſionem toleremus. Si vigeſies, ſi quinquageſies, ſi centies alios indignè læſimus; quare nos ſemel tangi (& id quidem citra offenſionem) non patiemur? *Nequitia eſt quæ te non ſinit eſſe ſenem*. Decepti præterea omnes ſumus. Credidimus enim defenſionem Ioannis Reuchlin veram fuiſſe: at nunc olfacimus (& in libris reverendi Inquiſitoris luce clarius continetur) eam eſſe falſiſsimam. Folio namque tertio defenſionis ſuæ, facie primâ, hanc ſibi Capnion à Cæſareâ Majeſtate generalem fuiſſe quæſtionem oblatam ſcribit: Utrum omnes libri Iudæorum perimendi ſint præter biblia. quod quàm ſit falſum in mandatis imperialibus ſæpius impreſsis deprehenditur. Dicit præterea ibidem (in favorem-ne Iudæorum, an minus, ignoro) neminem ex omnibus Romanis Pontificibus fuiſſe, qui Iudaicorum librorum exterminium petiviſſet. Hoc certè argumentum etſi (velut negatum) valeat nihil, à Iureconſultis tamen & Eccleſiæ doctoribus contrarium probatur eſſe verum. Ipſius etiam conſilium à nullo (ut accepi) proditum fuit, ſed per Illuſtriſsimum principem Urielem, Archipræſulem Moguntinum, judicem ſive commiſſarium à Sereniſſimo noſtro Imperatore conſtitutum, legitimo (id quod facere debuit) ſollicitatori ob-

latum. Nec concors ab aliquo excogitari ratio poteſt Capnionis minus quàm aliarum univerſitatum conſilia legi à Colonienſibus Doctoribus debuiſſe. Falſum eſt etiam, Manuale Speculum Ioannis Pepercorni, viri (ut audio) ſatis eruditi à Colonienſibus Theologis fuiſſe compoſitum, quum in Alemaniâ illud ſuperiore impreſſum ediderit. Cætera relinquemus, quæ ſi particulatim enarrare voluero, me ſit dies defecturus, & non epiſtolam ſed volumen ampliſsimum ſcribere cogerer vel invitus. Si itaque falſis perſuaſionibus decepti, bonos viros indignè læſimus, conceptionem etiam modeſtam ſurdâ aure prætereamus neceſſe eſt. Quid autem illa verba ſignificent, *Oxus, perdoxus, reveloxus*, cum cæteris quæ ſequuntur, nondum apud Martialem repperi. At Vergilius in xx. libro Æneidos, & Ariſtoteles in XIII. Phyſicorum, capitulo nonageſimo nono, circa finem, dicunt proverbium Hectoris fuiſſe, occultâ cujus virtute multos Græcorum interemit. Quæ ſcripſimus, in ſcrinio tui pectoris conſerventur. Sigillum autem quod vides, mihi commodato dedit Iacobus Iohel Iudæus quinquies circumciſus, & bonus Reuchliniſta. Vale, Ex Tuitio, decimo ſexto nonas Apriles.

XV.

X V.

IOANNES PELLIFEX,

Secundus in ordine Obſcurorum, ſuo Capnioni Thalmudiſtæ S.P.D.

SCripſi aliâs, ut noſti, Ortwino Gratio ſacerdoti Theologorum, ridens ſchema: finxique in ſecundâ Obſcurorum epiſtolâ me talari veſte deceptum, Iudæo Theologiæ Doctoris loco, publicâ in plateâ, maximam habuiſſe reverentiam, Papalem quoque nonnullis & epiſcopalem in foro animæ conceſſam auctoritatem, hæreticorum more deteſtatus ſum. Quod cùm uni Prædicatorum nuper confiterer, nihil conſolationis accepi, Ille enim difficilis, querulus, anceps & moroſus me abſolvere recuſavit. Attonito autem mihi plurimumque admiranti, ac planè ſtupido, apertiſsimè dixit, neque ſe neque alios ſacerdotes (etiamſi ſummus Pontifex eſſet) nos gravibus illis peccatis, commiſsiſque ſceleribus & publicis criminibus atque blaſphemiis exſolvere poſſe; niſi publicâ prius revocatione à nobis factâ, publicè ſuſciperemus pœnitentiam. Ecce quanta pro te patimur mi Capnion, quibus exagitamur diſcriminibus, quos ſentimus dolores. Si propheta es, ſi orator & poëta, ſi tertius Cato, ac noſter tandem patronus, conſule obſecro mihi, quid ſit oppor-

tunum factu. Salutat te plurimum uxor Pepericorni, & Laurentius Pepericornus filius Ioannis, doctus adoleſcens. Qui Coloniæ in Laureto (quod Græci *Daphnona* vocant) bonis artibus operam impendit, tibique non parum minatur. Vale. ex Mollem in feſto Bacchi.

XVI.

CAPNION PHORCENSIS, Ioanni Peltzflickerio reſipiſcentiam.

SI malè ſcripſiſti, malè tibi ſacerdotes reſpondere oportebit. Eſt enim æquum & ſalutare. Nihil pro me pateris beſlia: nec propheta ego ſum, neque Obſcurorum patronus: quanquam meæ literæ ante annos aliquot Colonienſibus miſſæ, idipſum approbare videntur. Dii deæque, inferi quoque & ſuperi vos omnes perdant. Non ſum reus ipſe illorum criminum originarius. Nauſeam habeo ſuper cibo veſtro leviſsimo. Diſplicent mihi epiſtolæ veſtræ. Neminem urſi neque levavi. Convitiorum ac blaſphemiarum conſcribendarum munus vobis commiſi nunquam. Tacita igitur tibi ſudent præcordia culpa. Vos enim obſcuriſsimi nebulones, omniumque hiſtrionum primi, ſummum mihi Pontificem ac omnes bonos per totum pene terrarum orbem inimicos feciſtis. Quapropter ſuſpenſos

vos

vos eſſe vellem in furcam, aut à Cerbero inferorum cane diſcerptos. Vale infeliciter. Ex Stutgardiâ in profeſto Iovis, veri & immortalis poëtantium dei.

XVII.

M. HILDBRANDUS MAMMACEUS,

Doctor in compoſitis verborum, & plus ſi veller, Conrado Zuiggavienſi Poëtæ larvato, S. D.

PRoverbium eſt apud nos mi chariſsime Conrade, Plus oculos videre quàm oculum. Doctor itaque Ioannes Reuchlin eſt valde ſubtilis, acer ac vehemens in ſcriptis ſuis, nec eſt aliquis in mundo, qui vel ipſius contumeliis, vel Oculari Speculo reſpondere poſsit. Quare igitur Theologi, ſe tam inſigni tamque glorioſo homini opponunt? Potius fortaſſe moreretur, quàm convitiis parceret. Vale feliciter. Datum ex Tubingâ.

XVIII.

CONRADUS DE ZWIGGAVIA,

Domino Hiltbrando Mammaceo novarum dictionum fabro S. P. D.

VIDI literas tnas, nec vidi ſolùm, ſed diligenter perlegi. Satis es circumſpectus in

in rebus tuis, nec eſt ſub orbe lunari homo, qui tua poſsit mali conſulere: felix qui nihil debet. Quæ dubitas ne feceris. Hic enim Corycæus eſt qui plus æquo ad rem auſcultat. Lauda igitur parcè, at parciùs vitupera. Ego tamen quia ſum Pompilii circulo ſextus, paucis tibi reſpondere volui. Vale. Ex Noribergâ, & Cimmeriis te ſemper tenebris involve.

XIX.

GUILHELMUS CAPNIOLAMBIUS,

Matthæo Mellilambio S. P. D.

COmplures mihi retulerunt, Vir humaniſſime, Ioannem Reuchlin legum Doctorem valde bene & cum maximis honoribus in urbe Romanâ contra Theologos ſtare. Hoc tamen ego credere nequaquam poſſum. Nam ſi Stutgardiæ apud Suevos feliciter habitat, & ibi in lætitiâ vivit, non poteſt ſtare in urbe Romanâ. Quis enim in uno & eodem loco ſimul & ſemel eſſe poſſet? Nihil affers, filius es terræ, lapidemque mordes, & ſapientia inprimis tua vino obumbratur. Vale. Ex Francofordiâ, tutiſsimo Iudæorum portu.

XX.

XX.

MATTHÆUS MELLILAMBIUS,
Guilhelmo Capniolambio S.

NON ſtat in urbe Romanâ Capnion ipſe, ſed quieſcit ac ſedet in Stutgardiâ; illumque juſsit Plato ſub arbore Porphyrianâ quieſcere. Petiit ſæpenumero concordiam cum Theologis, non ſolùm Moguntiæ, ſed in urbe etiam (ut audio) Romanâ. Ipſi tamen Theologi generoſam habere malunt pro Chriſto litem, quàm iniquam in fide concordiam. Cùm autem ſedes Apoſtolica voluerit, Gordii nodum diſſolvat, ne tanta poſthac in Eccleſiâ Dei ſcandala invaleſcant. Vale. Ex Moguntiâ. xxv. Nonas Martias.

XXI.

PETRVS NEGELINVS,
Stephano Calvaſtrio S. P. D.

NVPTIÆ mihi habendæ ſunt in Zutphordiâ. Deſpondi enim ſororem meam uni Poëtæ tali quali, de numero Obſcurorum Virorum. Quapropter te oro atque obſecro, ut mihi unam tunicam commodato dare velis, illâ enim dominus opus habet. Nam qui malè eſt calceatus, ſordidis pedibus cœnacu-

lum ingrediatur neceſſe eſt. Vale feliciter, & agamus omnia pingui Minervâ. Datum in montibus Ciſalpinis. Anno quo ſupra.

XXII.

STEPHANVS CALVASTRIVS
Metrifex Petro Negelino S. D.

TVNICAM quam à me petis habeo nullam. Ego Apoſtolorum exemplo unâ duntaxat contentus ſum, & ambulo per totam cum ſacco civitatem. Niſi judex Apoſtolicus nuper mihi adjumento fuiſſet, excommunicationis procul dubio ſententiam propter importunitatem creditorum meorum jam diu incurriſſem. Non poſſum igitur tibi commodato dare tunicam meam. Nam teſte Alexandro Gallo,

Vnum mutabis donec plurale videbis.

Feſtum Valentini præteriit, æſtas appropinquat, flores oriuntur, non eſt tibi togâ opus. Vale ex Monaſterio, pridie Kalendas Ægyptias, & Epimenidis ſomnium ſemper dormita.

XXIII.

SCHELMO SCHELMONIS,
Genſelino Genſeliano, & Marcolphi ex ſorore nepoti S. P. D.

AUdio te in grammaticis diſciplinis unum eſſe omnium eruditiſsimum: quapropter

te oro

te oro atque obſecro, ut mihi quamprimum ſcribas, quot nam ſint in Donato aves, quid præterea comedant, quo deinde avolare conſueverunt, & quot ſunt ibidem metra. Hæc enim ſi mihi cognita eſſent, Theologos diſputando obumbrarem. Vale, Ex Buckelmundâ, duodecimâ idus Septembres: & cave ne anſeres noſtri inter olores ſtrepant.

XXIV.

GENSELINUS SCHELMONI SUO S. P. D.

REctè agis mi chariſsime Schelmo, tum quòd eruditos conſulis, tum quòd tibi ipſi confidere non audes. Niſi Tibullum profiterer & Naſonis amores, tibi certè reſpondere non poſſem. Sybillâ tamen hîc non eſt opus interprete. Tres ſunt in Donato aves, paſſer, aquila, milvus; quæ fructus & ſpecies comedentes in antiquam ſylvam avolarunt. Ad ultimum verò tria duntaxat comperi in Donato metra. Primum,

Arma ſub adverſâ poſuit radiantia quercu.

Secundum,

Multa ſuper Priamo rogitans, ſuper Hectore multa.

Tertium, ut, *docuiſſemus, docuiſſetis, docuiſſent.*

Cave mi chariſsime Schelmo, ne hæc occulta Minervæ myſteria Theologis manifeſtes: quum neque in libris Sententiarum, neque in Secundâ Secundæ tam præclara inveniantur. Vale ex Hercyniâ ſylvâ, & aſinum imitare, qui magis ſtramina optat quàm aurum.

XXV.

PULTRONUS SYCOPHANTA,

Murcidæ Lyripipiano S. P. D.

VIdeo equidem noſtrûm aliquot vehementer ſuis gaudere conviciis, & epiſtolarum noſtrarum lectione plurimum delectari. Contra autem viri graves (proh pudor! nefas eſt dicere) faciem ſuam avertunt, & vix lupanaribus dignas, imò flammis & facibus congruas expreſsè pronunciant. O inconſtantem rerum omnium viciſsitudinem. quantum mihi videre videor, extrema gaudii luctus occupabit: noſterque natalis *nigro notandus lapillo*, inter nefaſtos computabitur. Vale, ex Franconiâ cum tuis contribulibus: & omnes hamadriades ac Oreades meo nomine plurimum ſalutato.

XXVI.

XXVI.

LYRIPIPIANUS PULTRONO ſuo S. P. D.

QUas mihi ſcripſiſti literas, minimè placuerunt. Si ſummus Pontifex, ſi magnus ille Eraſmus, ſi viri ſapientes & boni denique omnes noſtras contemnunt epiſtolas, illorum etiam contemnamus ſententiam neceſſe eſt. Experire obſecro, quomodo veſtris iſtic hiſtrionibus ac paraſitis noſtræ placeant Obſcurorum Epiſtolæ. Docti omnes ſumus, neque Scotum timemus neque Plutonem. Experire inquam, quàm ſint & meretriculis gratæ. Eſt enim riſus in illis multus, qui & triſtem apud Inferos Plutonem, maneſque ſepultos ad cachinnum excitare queat, mortuoſque ad vitam revocare. Sed quid de riſu tantum: jocos noſtri ſalebroſos ludoſque theatrales ſuis adjecére epiſtolis, ut varietas ipſa (quæ teſte Politiano lectionum eſt irritatrix) blandiſsimum quemque lectorem non poſsit non delectare. Secuti mehercule ſumus patres noſtros, qui jocum Deæ Veneris (cujus & nos aſſeclæ ſumus) filium eſſe voluére. Quid igitur riſu blandius, quid joco jucundius, quid Venere ſuavius, quæ prolem ſuam non poteſt non amare. Loquantur Theologi quæ velint, nobis vivendum eſt more noſtro. Vale, ex monte Parnaſſo. Vale obſecro. Te

enim anxiè deperit Calliopæa Muſarum omnium Muſa. Iterum vale. Tu quid ſentis nobis quamprimum reſcribe. & eſto Epicurus ſubans.

XXVII.

PETRUS OLFONTIANUS, Nicolao Haverſack S. P. D.

MUlti nos contemnunt Nicolae, at nos Thraſonem ſequamur glorioſum, & id genus hominum leve, qnod rei ludicræ pallentem impendit operam, eâque graviſsimas abigit è mente curas. Salibus fruamur & joco, riſu etiam ſi neceſſe eſt. Conviciis quoque & blaſphemiis noſtrum parcat nemo. Comedamus inſuper & bibamus in charitate non fictâ. Patritos ego imitor mores: bibo, rebibo, voro, devoro, quod omnes aſſolent cognomines, nati meis majoribus. Plus cæteris ingurgito. Heluor etiam; quare Heluo nomen mihi. Vale feliciter. ex navi ſtultiferâ. ubi tu primum (ſi voles) locum obtinebis.

XXVIII.

NICOLAUS HAVERSACK, Petro Olfontiano S. D.

QUæ de riſu & joco ſcripſiſti mihi, non diſplicuére. Cave Pythagoram tuo adjungas.

jungas choro, quem Plutarchus ſcribit, riſu, joco, & facetiis abſtinuiſſe. Quare & Theologi fortaſſe eundem ſecuti, triſtes frequenter nimiumque graves eſſe conſpiciuntur: id quod Vergilium prævidiſſe crediderim; quum libro ſexto, *triſtem in veſtibulo inferorum* cecinit *habitare ſenectutem*. Nonne ſatius eſt nos edendo, bibendo, choriſando, dormiendo, vitam noſtram produxiſſe; quàm jejunando, orando, abſtinendo, & ſacras Theologorum ac Iuriſconſultorum libros revolvendo, eam abbreviaſſe. Vinum neque anſeribus crevit neque anatibus, ſed hominibus ſolùm: his præſertim, qui obſcuris utiles viris, non minus græcari quàm eo uti norunt. Vale. ex Moguntiâ.

XXIX.

OLFONTIANUS HAVERSACKIO S.P.D.

QUæ de Vino ſcripſiſti libenter omnes legimus. Modio enim ſumptum (ut Mellilambius noſter interpretari conſuevit) acuit ingenium, debilibus quoque dat greſſum, & cæcos illuminare videtur. Nemo noſtrum cephaleâ: nemo hemicraneâ (talibus capitum morbis) laborat. Quapropter ne ab inſtituto noſtro & veteri conſuetudine recedamus: ſemper Baccho, ſemper voluptatibus, ſemper arrogantiæ ac temeritati inhærere debemus, ut

ſic

ſic tandem furore pleni poëtico, invectivis convitiis, contumeliis, blaſphemiis, & hæreſibus novis inimicos noſtros operoſiùs perſequamur. Hoc quoque Lucilii carmen ad menſam tuam ſuſpendito:

Vivite lurchones, comedones vivite ventres,

Vale. ex Francfordiâ.

XXX.

IOANNES CRABACIUS, Guilhelmo Zwickano S. P. D.

MItto tibi Dialogum, quem è Græco nuper in Latinum tranſtulit Petrus Lyripipianus, homo acer & ſtrenuus in rebus noſtris, quem deinde Nicolaus Muſi**o** nobis audientibus hoc modo in Obſcurorum conſeſſu, crudeli ſatis animo memoriter recitavit.

Sequitur Dialogus Mercurii & Ollilambii Obſcurorum triumviri, qui in cœlum volens adſcendere, cecidit in cloacam Vulcani.

IUppiter (inquit) vocatis nuper omnibus in concilium Diis, virum pro ſe in cœlis & prudentem & eruditum ſubſtitui voluit. Conqueſtus eſt enim ſe nimio confractum ſenio,

nio, curſus planetarum totamque cœli machinam diutius regere non poſſe. Optavit itaque hominem (ut dixi) eruditum ac ſapientem, qui rerum eſſet arcanarum cuſtos, & cœleſtis januæ diligentiſsimus obſervator. Qui lunam exſtinctam incenderet, vigilanterque provideret, ne Deorum quiſpiam Iovem cum Iunone ſorore ſuâ dormientem temerarius excitaret. Itemque ne Solis equi aliò deflectentes, oceano ſubmergerentur; aut meridianis perirent ardoribus. Huic enim homini (inquit Iuppiter) curam dabo, ut ex obſcuris hominibus cacodæmones faciat, eoſque collocet cum creatis ſimul animabus in comparibus ſtellis. Curam etiam habebit ne Saturnus planeta cum Virgine ſigno cœleſti, contendat; multiſque aliis præficietur rebus; modò noſtrâ majeſtate deorumque hoſpitio non indignus habeatur. Quod Iovis præceptum admirabile ſatis & nunquam auditum, cum Dii ſimul omnes ſimulanter annuiſſent, miſſus eſt Mercurius Deorum immortalium nuncius, & eloquentiâ cæteris plurimum antecellens, in hoc humile viventium domicilium, quam terram dicimus. Qui cum orbem uſque totum pene perluſtraſſet, deorum inſtinctu (qui hominem nolebant ad cœleſte officium ſibi ipſis ſatis idoneum ordinari) quendam ſibi Reuchliniſtam ex omni Obſcurorum numero delegit, & maximè talem, qui

Theo-

Theologos amârat nunquam. Huic enim homini nomen eſt Ollilambius Philocapnion, cujus pater Marquardus appellatur, & mater ejus Grylla, ad deſignandum quòd Marquardus Marquardum & Grylla Gryllum procreaverit. Signate quæſo, viri clariſsimi, hujus rei myſterium. Attendite hujus hominis doctrinam. Quomodo enim cœleſtia intelligeret homo iſte, qui Univerſitates dehoneſtans, in nullâ eſt literariâ facultate eruditus. Si enim hunc hominem, quem ego intelligo, rectè judicare voluerimus, nec Philoſophum, nec Theologum, nec Iuriſconſultum, nec Medicum, nec Oratorem unquam reperiemus. Mercurius itaque cujuſlibet rei ſimulator ac diſsimulator, & deorum (ut diximus) inſtinctu perperam miſſus: cuidam obſcuro Reuchliniſtæ (cui Ollilambio nomen) mirâ quadam claritate in ſomnis apparuit. Qui Mercurium rerum omnino cœleſtium neſcius videns, mirum in modum exhorruit, *Steteruntque comæ* (ut Vergilius ait in tertio) *& vox faucibus hæſit.* At Mercurius qui ex ſupernis ſedibus dulcia ſecum liba contulerat, nonaginta illi novem offerens, quæ vulgo vocantur *baſenſche koechen*, Comede, inquit, Ollilambie & groſſe, quoniam grandis tibi adhuc reſtat via. Mox Ollilambius angelum eſſe credens, & ſe alterum Eliam, Quorſum ait? In cœlum, reſpondit Merc. Rectè factum ſubjunxit

Olli-

Ollilambius, ut illic impleam mentem, qui hîc repleo ventrem. Iam ſentio Iovis benignitatem: ah vix tandem ſenſi ſtolidus, bene operatur Deus tuus, meq́ue non immeritò recognoſcit amicum ſuum, & Reuchliniſtarum omnium primatem. O factum bene, Iam ego nullam amplius infirmitatem ſentio, ita me tuus cœleſtis oblectat cibus. Diſputare tamen tecum non poſſum Mercuri, quoniam ita ſum exhauſtus multis jam pridem & infirmitatibus & miſeriis. *M.* Et tu miſerias ſuſtinuiſti Ollilambie inter ganeones & Sycophantas? *Olli.* Tu à Deo miſſus, & hæc ignoras? Tu qui præterita non noſti, quid futura prædiceres? Si ego in hunc uſque diem diis converſatus fuiſſem ut tu cæteriq́ue omnes, Deus eſſe vellem. *M.* Parce quæſo verbis. Scriptum eſt enim. *Ne quid nimis.* Nonne ad lyram Heſiodus cecinit,

Optimus eſt homini lingua theſaurus & ingens,
Gratia qua parcis menſurat ſingula verbis.

Olli. Pulchra illa ſunt carmina. *M.* Rectè ſentis, & hanc ob rem tuam inſaniam depone. Noli unumquemque moribus tuis æſtimare. Deſine morbo illo procacitatis uti. Deſine alios per impudentiam laceſſere; talibus enim verbis tibi in cœlis amicos parare non potes, videris inimicos velle. Ceſſet altercatio

tercatio inter nos. Quin tu uno verbo dic, unde tibi tam gravem ac planè onerosam infirmitatem conceperis. *Ol.* Ex variis & multiplicibus eduliis plus æquo ſumptis. *M.* Quem cibum indies comedis? *O.* Pelles anſerinas & colla caporum toſta, buculas, juvencos, turtures, perdices, phaſianos, coturnices, turdos, ficedulas, & plurimi omnino generis avitia molliterque ac ſtudioſè toſta; hæc ſtomachum meum nunc non lædunt, qui eſt ſicut tabula raſa, in quâ nihil eſt depictum, apta tamen nata depingi, ſemperque illius verſiculi ſum memor, *Qui bene ingerit, digerit, egerit, eſt bene ſanus. M.* Rectè facis. Diutiſsimè enim apud nos vives, qui ſic ſtomachum obſervas. *O.* Quàm diu? *M.* In ſecula ſeculorum. *Ol.* ô me felicem, ô me beatum Ollilambium. Quia tamen de epulis locuti ſumus, dic, rogo, mihi priuſquàm hinc abeam, quæ ſint Deorum immortalium eſculenta. ego enim ſum unus tellerleckerius, hoc eſt, omnium menſarum aſſecla, per totam cum ſacco civitatem. *M.* Ambroſia, ova ſorbilia, ex ſaccaro paſtilli, pinguia vaccarum ubera, item placentæ nucleis amygdalis & ſaccaro conditæ. Datur etiam unicuique nonnunquam porcellus integrè toſtus, illumque duntaxat menſam accedere apud noſtros admittimus, qui cingulum tempori diſſigaverit, juxta carmen illud,

Bal-

Balthea laxabis, ad menſam quando meabis.

Itemque

Dum plenus eſt venter, tunc vult dormire libenter.

O. Quid audio, ſancta Iuno, quid audio? Transfer me hinc ocius, ſancte Mercuri, transfer me hinc. *M.* Recedamus hinc, feſtinato enim opus eſt. *O.* Quærantur primum hydriæ vino plenæ. *M.* Matura rem. *O.* I præ, ſequar. Cumque ſic abirent, clamârunt quidam Obſcuri: ſancte pater memento noſtri, dum veneris in regnum tuum. *O.* Beſtiæ eſtis, ſolus ego tali ſum honore dignus. Quid multa? Proceſſerunt ambo, cumque ad Parnaſſum montem veniſſent, nec illinc ſeſe Ollilambius in cœlum transferre poſſet, Ætnam Parnaſſo, Olympum Ætnæ, monteſque plurimos montibus ſuperimpoſuére. Quo facto, Mercurius inquit, aſcende montes. *O.* Trahe me poſt te. *M.* hoc factu difficile. *O.* Quamobrem? *M.* Nimis es incraſſatus, dilatatus & impinguatus. *O.* Sine me paululum, ô Mercuri, ventrem purgare, ut eò ſim levior. *M.* Fac ut libet, ſed noli interea temporis plus æquo morari. Dum igitur in ſeceſſu Ollilambius lateret, Mercurius ſecum his verbis murmurabat; O utinam (inquit) hic aſinarius Reuchliniſta tali indignus nomine, pulmonem & jecur egereret. Fœtidus meherculè hircus eſt, & olens

& olens capra, bonumque foret Capnioni, ſi homo iſte natus non fuiſſet. Quo dicto Mercurius clamat, ubi es Ollilambie? *Ol.* In rupe hæreo. *M.* Semper ibi hæreas velim: veni tardipes, huc ades craſſa ſubſtantia. *O.* En curro velociùs, quovis ſum cervo fugacior, nec tuâ mihi modò operâ eſt opus. *M.* Tu videris, ego præceſſero. *O.* En cacumen Olympi teneo, tecum ſum, in portu navigo, & cœli planetas intueor. *M.* Rectè feciſti. *O.* Iam unico duntaxat ſaltu in cœlum veniam. *M.* Experiar, at cave ne ſaltu conturbes Platonis ideas. *O.* Quales ſunt illæ beſtiæ? *M*, Quas tu beſtias vocas, antiqui olim Apollinis ſacerdotes erant, & mulieres quidem edentulæ, quæ dum corporibus exeunt, tanquam rerum imagines inter ſidera collocantur. *O.* Papæ, quid ex te audio: legi XXV. libros Ethicorum Ariſtotelis, ubi de iſtis ideis deprehendere potui nihil. *M.* Non mirum Ollilambie. Tu certe philoſophus non es, ſed nudus tantum Grammaticulus. attamen in cœlum ſi potes quàm primum exſulta. *O.* Me accingam operi: tu nolito me tangere. *M.* non tangam, ſed cave deorſum cadas.

Cùmque temerarius iſte Ollilambius ſeſe altiùs erigeret, ſeque inter ſaltandum inſolentiùs extolleret, olympo in ætnam decidit, ac deinde in Vulcani cloacam, qui montem illum priſcis temporibus incolere conſuevit. Tum Mercurius ridendi intemperans ſedulò clamabat:

O Co-

O Coridon, Coridon qua te dementia cepit.
Alba liguſtra cadunt, vaccinia nigra leguntur.

O. O ſancte Mercuri adjuva me: ô Apollo: ô Latona, ô vos Muſæ novem juvate me. His Lamentationibus ille commotus hunc hominem fœtidum, & inſtar bubonis cæcutientem, ad novum quendam fontem caballinum, nuper à Sylvano adinventum, perduxit, ubi purgare hominem volens eum ſuffocavit. In ſignum cujus adhuc aquæ illorum fontium ita turbidæ fœtoribuſque permiſtæ ſunt; ut quicunque ex illis indignè biberint, inſani potius ſint quàm ſapientes.

Hunc cum recitaſſet Dialogum, hæc continuò verba ſubjecit. De poëtis, inquit, malis & perverſis tanquam præclaro nomine indignis ſolùm loquimur: de honeſtis & ſapientibus mali nihil. Nec aliquem ſub cœlo hoc noſtro Dialogo offendi volumus. Nam qui tandem obſcuri ſint viri *Grammatici certant, & adhuc ſub judice lis eſt.* Vale. ex Conſtantinopoli, ſexto Idus Mahumeti.

XXXI.

STEPHANUS CALVASTRIUS,
Ioanni Lucibulario S.

OBſcurorum indies numerus magis magiſque augetur. Inſcripſi nudius tertius tabulæ noſtræ poëtas aliquot nobis perſimiles,

qui

qui ſe invectivis potentiſsimos eſſe gloriantur: & hæc eorum ſunt nomina, Hirpinus Murcida, Aſmodæus Harpalos, Pultronus Lurcho, Bibeſius Sycophanta, Ollilambius Nebulo, Philocapnion Iovianus, Ioannes Smoerpot, Hans Leverworſt, Gryllus Reptilis, Henricus Haverſack, Stutſus Murius de cellâ vinariâ, Cornutus Bubularius, Fatuinus Schelmo, Phyton Serpentinus, Georgius Beſtia, Petrus Sclabbert, Hermannus Kalff, Ganimedes Iunior, Coridon Sylvanus, Sclampampius Tellerlecker, Stilpho Gnatonicus, Ioannes Bulkinus, Demodicus Codrianus, Sinon Græciſta, Faunus Corniger, & Ovidio teſte,

Additur his Nyſeus, indetonſuſque Thyoneus,
Et cum Lenæo genialis conſitor uvæ,
Nyctelinſque, Eleleuſque parens & Iachus & Evan.
Gnoſius Ichnebates, Spartanâ gente Melampus
Pamphagus & Dorceus & Oribaſus Arcades omnes,
Nebrophonoſque valens & trux cum Lelape Cheron,
Hileuſque ferox nuper percuſſus ab apro,
Et niveis Leucon, & villis Asbolus atris.

Omitto reliquos qui ſpem non habent, & quorum (ſicuti ſtultorum) infinitus eſt numerus: Hi bellum contra Theologos acturi ſunt.

ſunt. Nam arrogantiâ, temeritate, convitiis & blaſphemiis pares ſibi nullos habent. Noli igitur plus æquo lamentari, Ego *inter ſaxum & ſacrum ſto*, & ex fonte Hypocrineo ſum infatuatus. Vale. Ex Libetridum ſpeluncâ Nympharum.

XXXII.

IOANNES LUCIBULARIUS Stephano Calvaſtrio S. D.

Miſerrimè nobiſcum aguntur omnia; multiplicaſti gentem, ſed non lætitiam: obſunt nobis illi (ſi ritè rem ipſam pertrectare voluerimus) & proſunt nihil. Non vult habere Capnion impudentes Sycophantas, ſui defenſores. Quid multa? Ipſe receptui canere jam pridem deſtinavi & meliorem agere virum. Valeant ludiones, lurchones, comedones, ventres, bibeſii, cœnipetæ, flagricibæ, prædones, calumniatores, paraſiti, gnatones, flagriones, bucedæ, plagipatidæ, furciferi, catilones, & id genus obſcurorum omne. Te igitur illi omnes dilânient, ſtrangulent, obſtringilent, obliterent, & culter & venenum, & incantatio vitam tuam, quæ eſt mors, acerbè finiant. Vale cum tuis ut potes. Moguntiæ, ex domo noſtri impreſſoris, pœnas ſuæ temeritatis procul dubio daturi.

XXXIII.

PULTRONUS MURCIDA,
Titivillo Corniculario S.

NON poſſum non dolere, non lachrymari, non mœſtus eſſe, ita nos excruciant viri boni & ſapientes; de illis duntaxat loquor, qui non ſunt de noſtro Obſcurorum grege. Et ideo *de grege non auſim quicquam deponere tecum*. Simplex plebecula, pueri quoque & mulieres, publico nos odio inſequuntur. Clamitant enim in plateis, huc huc veniunt Obſcuri Reuchliniſtæ, non minus Deo quàm hominibus odibiles. Iaciunt deinde in nos ſtercora. Quid multis? Canes nobis omnibus ultrô non irritati adlatrant: nigris enim utimur larvis, nec id ſolum canes agunt, verùm & viles caligas noſtras & detrita veſtimenta dilaniant. Vale, ex cellâ vinariâ; ubi nobis dantur Deorum reſponſa, & poëtarum fabulæ à Baccho exponuntur.

XXXIV.

TITIVILLUS PULTRONO S.P.D.

ANimam ago mi chariſsime Murcida; Utinam eſſem cum Anchiſiade in Elyſiis campis, & hæc tam infelicia non audirem. Pro Deûm atque hominum fidem, quid hoc

eſt ſi contumelia non eſt, aut potius Dei plaga. Quæ tu ſcribis, intolerabilia mihi videntur. Gratias etiam Capnion nobis agit nullas, quin potius Obſcuris omnibus maledicit. Alii præterea nos Sycophantas, alii noctis filios, alii nebulones, alii humanas beſtias: alii monſtroſa mancipia, alii canes rabidos, nonnulli hæreticos, blaſphemos & fœtidiſsimam convitiorum ſentinam appellant. Addunt quoque, nos ſolos obſcuros cum Dathan & Abiron meritò à terra abſorbendos. Vale, ex Argentina pridie Kalendas Iovis.

XXXV.

GERHARDUS SCHIRRUGLIUS Ioanni Wickelphio S. P. D.

MALI ſunt homines qui dicunt nobis malè. Quamvis enim neque Deum timeamus neque homines, alioſq; indignè læſerimus, nihil tamen eſt, quod contumelias perpetiamur, bellum hoc & lepidum. Verùm hæc aliàs. Grave mihi ſemper atque anceps dubium fuit, quare Colonienſes Theologi plus cæteris per Alemaniam florentibus, ſuperioriſtarum (ut ſic dicam) errores corripere nitantur, & in Suevum indignari, hominem nobis ſummâ conjunctum neceſsitudine. Vale feliciter, & cras reſponde. Ex Andernako, inter calices & pocula.

XXXVI.

WICKELPHUS SUO SCHIRRUGLIO S.P.D.

NOn poſſum tibi Gordii nodum abſque dolore interno & horriſonis ululatibus diſſolvere. Niſi Doctor eſſem in omnibus ſcientiis mundi; itemque ſi neque in Bohemia neque in Arragonia fuiſſem, ad tam difficilem ac planè tortuoſam dubitationem reſpondere tibi nequaquam poſſem. Audivi nuper in Eccleſiâ à quodam Theologo, ad populum Dei verbum habente; reverendum Inquiſitorem Iacobum Hoochſtraten, tres ſibi à ſede Apoſtolicâ Archiepiſcopatus commiſſos habere, Colonienſem, Moguntinum & Trevirenſem, ut quæ mala ibi compererit, ab Eccleſiâ Dei quàmprimum refellat.

Adjecit quoque Sixtum Papam quartum ſingulari quadam commiſsione per totam Alemaniam hæreſium extirpandarum munus Theologis Colonienſibus commiſiſſe. Quod ut luce clarius intueare, brevis illius exemplar tibi per Liripipianum noſtrum tranſmitto, ut immodicè tecum lamenteris. Vale, ex Madepurck, & pœnitentiam age quàm primum potes.

SIXTUS PAPA IV.

Dilectis filiis, Rectori, Decanis ac Univerſitati ſtudii Colonienſ.

DIlecti filii, Salutem & Apoſtolicam benedictionem. Accepimus literas veſtras, ex quibus cum jucunditate intelleximus, quo zelo fidei Orthodoxæ, quâque prudentiâ ſcripta erronea hæreſim ſapientia, legi, imprimi ac vendi prohibueritis; mulierculamrumque imperitiam repreſſeritis. qua dum tenentur, interpretantur quod neſciunt, & ſcripturarum ſibi uſurpant ſcientiam, in maximos dilabuntur errores: nec ſibi ſolùm, ſed aliis quoque animarum præcipitium ſtruunt. Laudamus vos in Domino vehementer: Feciſtis ut bonos Catholicos (quales ſemper fuiſtis) decet, & quod vos non dubitamus facturos: pro qua re nos & hanc ſanctam Apoſtolicam Sedem, invenietis in omnibus deſideriis veſtris promptiores atque benigniores. Cæterùm ut quod bene cœpiſtis, facilius poſsitis perficere, harum ſerie vobis authoritate Apoſtolicâ licentiam & facultatem concedimus coërcendi ſub cenſuris Eccleſiaſticis, & aliis opportunis remediis, impreſſores, emptores, lectores librorum hujuſmodi. Et quia fieri poſſet, ut impreſſores prædicti metu veſtri aliò ſe conferrent; volumus ut ordinariis & magiſtrati-

bus locorum in quibus erunt, noſtram hanc voluntatem ſignificetis, quam ubique volumus obſervari. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris, die XVIII Martii M. CCCC. LXXIX. Pontificatus noſtri anno octavo. L. Grifus.

XXXVII.
DAUBENGIGELIUS SUO Simpriano S. P. D.

QVò me vertam præ dolore, mi ſuaviſsime Simpriane, quibus querar, quos implorem? Si domi ſum, phantaſmatibus vexor, & inteſtina lumbricis corrumpuntur. Si exeo, malè de nobis ſentire bonos animadvertimus. O nos miſeros & infelices. O funeſtam diem in quâ nati ſumus. O pectora cæca, ô hircoſum Obſcurorum Reuchliniſtarum gregem, æternâ ac plane ineluibili diffamiarum & convitiorum leprâ aduſtum. Nobis LEO Papa maledixit, libri noſtri comburuntur. nec mulierculæ nec pharmacopolæ ex illis cucullos facere audent: ne venenum quod in illis latet, incautos enecet. Eraſmus præterea Roterodamus nos deteſtatur & odit. Fuimus Troës: Omnia nobis & in cœlo & in terris adverſa ſunt. Scio quid faciam,

Vltra Sauromatas fugere hinc libet, & glacialem

Prorſus

Prorſus Oceanum.
Vale. Datum Auguſtæ. &c.

XXXVIII.

SIMPRIANVS DAUBENgigelio ſuo S. D.

NIL conſcire ſibi, nullâ palleſcere culpâ.

MEritò nos canes rabidos & blaſphemos boni appellant. Nimis enim impudenter non in viros ſolùm ſapientes & bonos, ſed in Ieſum Chriſtum, in Beatam Virginem, in ſupernos cœlites, noſtris contumeliis ludendo debacchati ſumus. Quare nos inſenſati & degeneres Chriſticolæ, ea verba, quæ Sacroſanćta Mater Eccleſia primiparæ adaptavit Virgini, in noſtras diobolares meretriculas & ſcorta publica nocturnaſque pecudes redegimus? Quid Theologos ipſos, validiſsimos Chriſtianæ fidei defenſores, ac Sanćtum Petrum cœli Primatem, perfidis comparare Iudæis? Quid ſacratiſsimas Apoſtolicæ Sedis Indulgentias permerdare, quid cum divino Salvatoris noſtri corpore iocari, riſumque aliis in frontiſpicio noſtrarum epiſtolarum movere contendimus? O nos miſeros homines, & non immeritò à Sede Apoſtolicâ maledićtos. Emendemus vitam noſtram in melius, qui ſcienter deliquimus. Quippe ſi infames noſtræ epiſtolæ in lucem editæ non

fuiſſent? itemque ſi neque Georgii Dialogus, neque præfationes duæ, & alia quædam impreſſa forent, diu fortaſſe cauſa noſtri Capnionis ultro ac citro cum honore omnium ſopita fuiſſet. Vale. ex rure ſuburbano, & mecum quantocius reſipiſce.

XXXIX.

ANTONIUS RUBENSTADIUS,
Stalberio Horlepompiano S.

NEquaquam ultra Sauromatas nobis aufugiendum eſt. Inter os & offam multa cadunt. Non unius duntaxat hominis conſilium ſequi debemus. Feſtinandum tardè, ne Senecâ præſago, *Velox conſilium ſequatur pœnitentia*. Aliud nobis ſupereſt fugitivarium. Glauco etenim duce Circes domum, haud longè à Cajetâ Campaniæ oppido inquiramus, ut ab ea, in cruentiſsimas mutati beſtias, Theologos quámprimum devoremus. Simile enim priſcis temporibus factum fuiſſe, tum Homerus ipſe philomites; tum poëtæ ad unum omnes atteſtantur. Utinam viginti cubitorum dracones eſſemus, de quibus apud Plinium legitur; longè profectò melius ſeſe res noſtræ haberent. Fuge colluſionem Daubengigelii & Simpriani: Soli quo volunt abeant, nec nos amplius conturbent. Mallem enim

enim decies in furcam ſuſpendi, quàm uni Theologorum eſſe ludibrio. Vale, Datum Francfordiæ, ex fœtidâ Iudæorum harâ.

XL.

STALBERIUS RUBENSTADIO S.D.

LOngè mihi alia mens eſt, pater honorande. Nemo noſtrum quoquam pergat, nemo montes Caſpios, nemo Sauromatas, nemo Circes domum petat. Monoculus ego ſum & lippus, Oculari tamen Capnionis Speculo ante naſum meum poſito, vos multijugis erroribus video implicatos. Legi apud Heſiodum in Theogoniâ, Protheum Oceani & Tethyos filium, in varias ſeſe olim formas tranſmutaſſe. Hunc colamus Deum, huic porcos & aſinos offeramus; ut deluſis Theologorum oculis, beſtiarum duntaxat formam habere videamur: ut ſub tali velamento nihil, quod adverſariis placeat, peragamus. Quo facto *tum variæ eludent ſpecies atque ora ferarum*, Alius enim ſubitò fiet ſus horridus atraque tigris, Squamoſuſque draco, & fulvâ cervice leæna. Vale, Datum Cracoviæ. xxx Idus Septembres.

XLI.

DOCTOR GRILLUS,
Stalberio Rubenſtadio ac cæteris amicis,
S. D.

QVid alios imprudentiæ accuſas, quum tu ſis unus omnium qui vivunt inſipientiſſimus; quanquam tamen in tenebris plus uno videns oculo, quàm reliqui in luce duobus. Beſtiæ diu fuiſtis, & crudeliſſimis quibuſque beſtiis longè crudeliores, licet caudas in terram dependentes, licet aſininas aures, licet urſorum ungulas, aut ſolidos equorum pedes non habeatis. Alii veſtrum dracones ſunt, alii verò baſiliſci. Ita enim & verbis inconcinni, & ſtylo enormes, & audaciâ ac veneno peſtilentes eſtis. Stultum eſt igitur optare quod diu eſtis conſecuti. Bubonum, noctuarum, aſionum, ulularum, veſpertilionum, nycticoracum, ſtrygum lemurumque exemplo nocturnis volate temporibus: ut nocte intempeſtâ, palpabiles tenebræ vos obumbrent. Valete ut meriti eſtis. ex Norembergâ.

XLII.

MAMMOTRECTUS BVNTEMANTELLUS, Eyntelrabiano Philopompo Obſcurorum legato S. P. D.

EDidit nuper libros duos Reverendus hæreticæ pravitatis Inquiſitor, in quibus luce

clarius

clarius patet, quàm ſanctè & quàm piè Georgius Benignus & Capnion ipſe in ſuo Dialogo locuti ſint. Ita enim in illis convincuntur, ut nullo unquam Marte poſsint exurgere. Non eſt reverendo Inquiſitori machæra hebes neque ſtylus retonſus. O Philopompe, quis hæc futura crediдiſſet? Nobis Lachrymæ ſunt Crocodili; Cumani ſumus, homines profectò hebetes atque obtuſi. Acta agimus; *anſeres nunc* (ut Theologi dicunt) *inter olores ſtrepunt.* Diſcamus igitur aliis in rebus uti foro, & alienâ frui inſaniâ. Nam operam hîc atque oleum perdidimus. Si cras præ ſummo animi dolore atri Ditis januam introiero, Plutonem rogabo, ut te illuc poſt tres dies accerſitum, veram obſcuritatem & tenebras palpabiles jubeat intueri. Vale ut potes, Ex Cracoviâ.

X L I I I.

EYNTELRABIANUS BUNTEmantello S. D.

O Te omnium ſub cœlo miſerrimum & præ cæteris mortalibus magis importunum. Quid mihi tam triſtia nuncias? Quid mea gaudia in luctum convertis? quid me ex alto in deſperationis ſterquilinium præcipitas? Non tam acerbè mihi rem geſtam ſcripſiſſes. Me ſenio confractum noſti, & ex leni

vento huc atque illuc impelli. Ego enim ſi hoc malo nuncio apoplexiâ tactus fuiſſem, quis obſecro tres meos obulos & Tibulli ac Propertii libros unà cum Ovidianis Amoribus conſecutus fuiſſet. Silicernius ſum & ſenex capularis, meque veſpiliones ac buſtuarij die noctuque inſequuntur. Obſerva me igitur, ut ultimæ voluntatis meæ dignus executor inveniare. Non te moveant Theologorum correptiones. Indocti ſunt, & præter Sacras literas ſciunt nihil. Poëtas non intelligunt. Quid ergo noſtrarum epiſtolarum myſteria intelligerent: neque Ariſtot: in X V. Phyſicorum; neque Prophyrium in libris de anima: neque Æſopum in Metaphyſicis legerunt unquam. Abeant igitur, noſque more noſtro vivere ac loqui permittant. Vale.

XLIV.

TRULLUS POMIVENDULUS Flacco Murilegiano S. D.

AUdio Iudæos multum lætari de proſpero rerum ſuarum ſucceſſu. Legunt enim librum quendam Ioannis Reuchlini talem qualem ad menſam diſcumbentium & in Synagogis ſuis Diabolicis, ut indies Chriſtianos derideant, & execrabiles ſuos libros Chriſto Deo blaſphemos iujuſtè tueantur, atque conſervent.

ſervent. Quare ſi perditiſsimi crucis Chriſti hoſtes, indignè & ex ingenitâ atque inveteratâ malitiâ lætantur, nos perpetuis lamentemur in tenebris (modò ſalvi eſſe voluerimus) neceſſe eſt. Ex Francfordiâ autem nundinis nunc Aprilibus aliquot tecum Ocularia confer, ut ſi non mentis, oculorum tamen viſum reſtauremus. Hunc ſolum habemus honorem, quòd Iudæi in ſcandalum Eccleſiæ, Obſcurorum epiſtolas in Teutonicum tranſtulére. Vale ut potes. ex Dulken. Anno M. CCCCC. XVIII.

Finis Lamentationum veterum, quæ nundinis Aprilibus hoc eodem anno editæ fuerunt: at multis in locis modò, non ſolum immutatæ, ſed plurimum etiam citra cujuſcunque indignationem (ut boni omnes conſueverunt) adauctæ.

Sequuntur Lamentationes novæ Obſcurorum Reuchliniſtarum.

I.

SIMON LUTSBUBULARIUS,
Totuſque Obſcurorum exercitus Gogo ac Magogo ſuis Principibus S. P. D.

Cogitantibus nobis, Principes egregii, quos tandem Patronos rebus noſtris ſummo in periculo conſtitutis deligeremus, vos potiſſimum ex omnibus, velut duo clariſsima Iudæorum lumina (quorum ſub tutela iniquitates noſtræ omnes militarent) digni occurriſtis. Magnum eſt enim & grave & permoleſtum atque acerbiſsimum, quod Capnionis noſtri contemplatione nuper omnes vulnus accepimus. Maledixit nobis ſummus Pontifex & tota Chriſti illudit Eccleſia. Pauci etiam reperiuntur, qui nos (ut ab aliis accepimus) vivere in terris patiantur. Heu heu igitur nos infelices atque infortunatos, qui ob ſingularem noſtram in bonos omnes audaciam & inſignia in Chriſtum facinora, nihil honoris conſecuti ſumus. O fallaces nequitiarum

rum blanditias, quibus allecti per varios agitamur errores. O inanes cogitatus noſtros, qui ſecundis in rebus eò magis nos ſeducunt, quo certiore ſpe quadam nobis blandiuntur. Quas, ipſe ſæpenumero, blaſphemias in epiſtolis noſtris conſcripſimus, bonis omnibus, & toti (ut audimus) Chriſtianitati plurimum diſplicuére. Quis igitur noſtrum in tantâ rei indignitate, non mœreat, non audaciam deploret ſuam, non ſeſe mortifero conficiat dolore? Quid multa? Actum eſt nobiſcum, niſi literis veſtris animati fuerimus. Valete ad longos Platonis annos. Moguntiæ, ex Coronâ, tutiſsimo Obſcurorum aſylo.

II.

GOG ET MAGOG OBSCURIS Reuchliniſtis S. P. D.

QUid vos miſeri fæminarum more ejulatis? Nunquid *ſera vobiſcum in fundo eſt parſimonia*? Aſcendit clamor veſter in altum, & montes Caſpios horriſono fragore percuſſit. Inſolitum deponite timorem. Eſtote fortes in bello contra virtutem, ne inimici noſtri in cunctis plus æquo triumphent. Annunciamus vobis gaudium magnum, quod notum erit omni populo, quia natus eſt vobis Servator Antichriſtus in montibus noſtris ex edentulâ

tulâ quadam anu Blaſphema nomine. Quæ ſuperba nimis, ſemper in ore habet Vergilianum illud: En ego incedo Regina Iovíſque & ſoror & conjunx. Hinc eſt quòd noſtri Doctores in fabulis Ethnicorum multum eruditi, eam Iunonem eſſe contendant. Nec immeritò; Habet enim pediſſequas inſignes, tres inferorum furias, & harpyas quatuor, inter quas Celeno vobis Obſcuris, ac veſtro tandem Patrono, peſſima quæque eventura prædicit. Nos enim illius vaticinia contemnimus: quia ut in veteri eſt proverbio: *Malæ aves malam præſagiunt auram*. Valete feliciter cum veſtro Capnione. Datum in montibus Caſpiis, Anno à nativitate Antichriſti ſecundo.

III.

DOCTOR GRYTZ, OMNESQUE Obſcuri Reuchliniſtæ Gogo & Magogo ſuis Principibus S. P. D.

Accepimus literas veſtras, Principes invicti, nectare nobis atque ambroſiâ ſuaviores. Quid enim periculoſis hiſce temporibus, pſeudo-Chriſtianis auditu jucundius evenire potuit, quàm eum eſſe in terris natum, quem omnes blaſphemi omneſque calumniatores & hæreſiarchæ ſummum Deum ſunt habituri. Adoramus itaque Iovem & Apolli-

nem,

nem, Mercurium quoque & Muſas novem, ut Antichriſto parcant, eumque magicas doceant artes, ne in ſcholas eo Theologorum adveniente, artium Diabolicarum rudis eſſe videatur. Nam qui virtute & ſapientiâ poteſt nihil, maleficio contendat neceſſe eſt. Valete diu in montibus veſtris cum Antichriſto noſtro, omniumque nebulonum àc Sycophantarum, lemurum etiam & Strygum Patrono. Wormatiæ, ex porcinâ Iudæorum Synagogâ.

IV.

GOG ET MAGOG, DOCTORI Grytz, omnibuſque Obſcuris S. P. D.

ANtichriſtum noſtrum aut potius veſtrum, expeditum in vario criminum genere adoleſcentem; nonis nuper Septembribus in jucundiſsimum *Veneris* montem, tanquam ad mercaturam omnium nequitiarum cum Aſmodæo noſtro tranſmiſimus. Non dubitam, quin ab omnibus ærumnis atque anguſtiis vos ſit quám primum liberaturus. Interea temporis neque blaſphemiis parcite, neque imprecationibus. *Vult enim ſibi Antichriſtus* tales habere apparitores, taleſque ſuo albo milites inſcribi. Cæterum ut ad alia progrediamur, Mittite nobis in Proſerpinæ bigis aliquot Speculá Ocularia Ioannis Reuchlin, quæ à multis Univerſitatibus condemnata accepimus

cepimus,&Defenſiones ejuſdem;ut boni etiam viri hîc nonnihil habeant quo ſe oblectent. Adjiciantur & alia ſi quæ vobis ſuperſunt ejuſdem generis inutilium contentionum fragmenta. Volumus quoque ſcurriles veſtras Epiſtolas à Sede Apoſtolicâ jam pridem condemnatas, nobis in quadrigis mitti; ut illis Antichriſtus noſter non illepidè inſtitutus, blaſphemiis & irriſionibus abundet, omnemque turpitudinis ac maledicentiæ artem (multum eſt enim à teneris conſueſcere.) puer non ignoret. Poſtremò dum ſteteritis ante Reges & Præſides, nolite cogitare qualiter aut quomodo libri omnes veſtri ſint ultra Caſpios montes transferendi. Præſto vobis erunt Cacodæmones ipſi, in montium noſtrorum radice, qui hanc librorum ſarcinam, dicto citius nobis præſentabunt, quum æquè ac nos iſtiuſmodi lenociniis delectentur. Salutant vos ſorores Antichriſti, veſtræ Conſobrinæ; Temeritas, Arrogantia, Impudentia, Cæcitas, Obſtinatio, Deſperatio, Hæreſis & Blaſphemia; quas ſi ritè honoraveritis, ita etiam, ut in omnibus vos nequitiis & ſceleribus expeditos habeamus, magna procul dubio ab Antichriſto (cujus & vos præcurſores eſtis) donaria recipietis. Valete diu & pergite, ne Sacroſancta Sedes Apoſtolica falſum dixiſſe videatur, ubi vos filios iniquitatis eſſe decrevit. Ex Caſpiis montibus, Anno tertio.

Y.

V.

NICOLAUS LORIPES, CORIdoni Luſco S. P. D.

O Coridon, Coridon, quæ te dementia cepit, Alba liguſta cadunt, vaccinia nigra leguntur.

HÆc ſunt verba Divi Vergilij, patris noſtri & poëtarum omnium parentis, quem tu minimè intelligis. Hunc enim locum noſter exponens Ollilambius divino præditus ingenio, libro xxv. de naturâ ruſticorum, & nebulonum ac pſeudo-Chriſtianorum vafriciis: vult per Coridonem (id quod Commentatores in hunc uſque diem ignorarunt) umbroſum Dianæ intelligi venatorem, qui in Cyntho & Helicone, ſacris Muſarum montibus, albos volens cuniculos capere, corvos ac nyćticoraces cepit. Quæ res quàm ſit jucunda auditu, nemo prorſus ignorabit. Quapropter te oro atque obſecro, ut ære etiam chalcotypo imprimi aćtutum facias, ne tam neceſſaria cognitu cæteros noſtræ ſortis homines prætereant. Nam argutuli quidam novarum rerum (quæ nuſquam ſunt) indagatores, dum nova cudere poſteritati ſatagunt, in aliena nimis & futilia dilabuntur. Vale Delphis, ex phœbadum ſpeluncâ ſacerdotum. Te plurimum ſalutat noſtra Calliopæa. Iterum vale.

VI.

CORIDON LUSCUS, NICOLAO Loripedi S. P. D.

SUnt complura in noſtrumMaronem commentaria, ſunt infiniti per totum penè terrarum orbem interpretes: at nemo illum plenè intelliget; niſi & nova Obſcurorum Reuchliniſtarum, doctiſsimorum quidem in fabulis virorum, gloſſemata perluſtraverit. At mihi nuper tuâ multum expoſitione jactabundo, ac planè importuno Theologus quidam & eruditus & vehemens, ſeſe in Sibyllinis foliis, aliam deprehendiſſe reſpondit. Carmen (inquit) illud Vergilianum: *Alba liguſtra cadunt*, & alia quæ ſequuntur, vulgares poëtæ non intelligunt. Divinus enim ille Vergilius (ut non remulco ſed plena utar velificatione) infeliciſsimos noſtrorum temporum dies, ex ſingulari quadam nativæ virtutis induſtriâ luce clarius prævidit, quibus vel Paulo teſte, Obſcuri ac degeneres quidam poëtæ, ſanam doctrinam non ſuſtinebunt, ſed ad ſua deſideria coacervabunt ſibi magiſtros prurientes auribus. Auditum etiam ſuum à veritate avertent, & ad fabulas convertentur. Poſtremò ſubjunxit idem ille Theologus, *Alba liguſtra*, hoc eſt, omnium penè Sanctorum ſcripta Doctorum, unà cum Evangeliis Chriſti & A-

& Apoſtolorum Canonibus; *cadunt*, id eſt, parvi ab Obſcuris æſtimantur, & ob ſtyli atque orationis humilitatem non habentur in pretio. *Nigra* verò *Vaccinia*, hoc eſt, fabulæ, convitia, infamationes, mendacia, blaſphemiæ, hæreſes, & id genus aliæ vitiorum peſtes, feſtivè ſaltem & eleganter compoſitæ; *leguntur*, id eſt, ab omnibus ferè colliguntur, deſiderantur, & in pretio habentur; ac præclaris tum Theologorum tum Iureconſultorum ſcriptis, à levibus quibuſdam ac perverſæ mentis hominibus anteponuntur. Quibus auditis, ego totus *obſtupui*, *ſteteruntque comæ*, & *vox faucibus hæſit*. Vale, mi Loripes, & Theologos ſemper fuge. ne cæci viſum recipiamus. Moguntiæ, ex domo quadam inſigni cui Coronæ nomen.

VII.

NICOLAUS CALUMNIATOR
Lucio Catilinæ Iuniori S. P. D.

Hei mihi nunc fugiunt vires & corporis uſus,
Mens mea non ſervit nec mea lingua mihi.
Heu miſer in noſtris eſt nulla potentia membris,
Horum quodque ſuum denegat officium.
Nullâ parte ſuos cernunt mea carbaſa portus,
Nec ſentire poteſt anchora noſtra ſolum.

Neſcit

Neſcit noſtra ſuam quo quærat plaga ſalutem,
Sæpe precor mortem, mors tamen ipſa fugit.

NOn abs re conqueror, mi ſuaviſsime Catilina. Nam hoc ſolum ex omnibus noſtris iniquitatibus, blaſphemiis & hæreſibus (ut verum tibi fatear) conſecuti ſumus, ut nos æquè boni omnes ac publicos hoſtes & Eccleſiæ inimicos inſequantur. Quin etiam ſe muniunt ſigno ſanctæ Crucis, quoties Obſcurorum nomen ante proſpectum audierint, noſque Diabolos eſſe arbitrantur. Proh Iuppiter, proh Dii immortales, quid hoc eſt, ſi injuria non eſt? Conſolare me obſecro primo ſi potes die. Nam Obſcurus ille Charon ſcaphâ ſuâ ferrugineâ, noſtrum aliquot intra dies octo ad obſcuras inferorum latebras per Acherontem ac Stygem cæteraſque paludes eſt delaturus. Vale ex Hagenau. Nonis nuper Septembribus.

VIII.

LUCIUS CATILINA IUNIOR
Nicolao Calumniatori Reuchliniſtæ & Talmudphilo. S. P. D.

Stulte quid inſanis, cur te dolor urget inanis?
Te ſperare jubet Calliopæa ſuum.
Temperet ergo tuos modus & prudentia queſtus,

Terge,

Terge tuas lachrymas, diſce tenere modum.

TOta via totoque cœlo aberras, mi Nicolae, ſi arbitraris nos in ſacco venditare. Non ſunt nobis oculi lolio vitiati, quin & ſerpente & aquilâ acutiùs intueamur. Quamvis Theologi nos odio perſequantur, Strabonis tamen inſtar (ut eſt apud Solinum) triginta quinque millia paſſuum proſpicere valemus. Tibi perſuadeas velim bifrontes nos eſſe Ianos, quibus Mydæ aures affigi non poſſint. Nonne piloſi omnes ſumus? quos natura (quæ occultè operatur) cæteris mortalibus aſtutiores eſſe decrevit. Piloſum inquam cor, cum Meſſenio Ariſtomene à Lacedæmonibus interfecto habemus. Aſtutia igitur noſtra vincet ſtudia illorum. Prius teſtudo curſu leporem vincet, curruſque bovem trahet, quàm ingenitam nobis malitiam deſerere poſſimus. Nec mirum. Veterem enim pelliculam difficulter exuit, qui jam diu fraudibus ac malitiâ occalluit. Vale. ex Dullendorp, & cùm ad Elyſios campos deſcenderis, Plutoni inferorum principi, me iterum atque iterum commenda.

IX.

PLUTO PHLEGETONTEUS, Sinoni Ululario S. P. D.

O Dii Deorum quorum opifex paterque ego ſum, quàm graves mihi nuper Obſcuro-

ſcurorum Lamentationes oblatæ apud Inferos fuerunt. Nemo prorſus Cacodæmonum eſt, mi Sinon, qui non luctu ac mærore contabeſcat, ac carnem devoret ſuam. Omnes enim boni (ut audio) ac ſapientes Obſcurum Reuchliniſtarum genus, velut peſtem quandam præſenſque venenum fugit. Auctores ſunt Theologi, qui pro Eccleſiâ Chriſti ad ſanguinem uſque (ſi ritè accepta recordor) legitimè decertantes, peſsima quæque (nobis etiam invitis) eradicare nituntur. Hem me miſerum, vix ſum compos animi, ita ardeo iracundiâ. Nihil eſt quod malim, quàm illam totam Theologorum familiam mihi dari obviam, ut mihi iram hanc in omnes eos evomam omnem, dum ægritudo hæc eſt recens. Satis id tandem ſupplicii ſum habiturus, dum illos ulciſcar modò. Vale, ex Tenaro Laconiæ promontorio, ubi ad inferos deſcendentibus facilis patet via.

X.

SINON ULULARIUS, PLUtoni Stygio S. P. D.

Occurrunt animo pereundi mille figuræ,
Spes bona ſollicito victa timore cadit.

O Cæca nocentum conſilia! ô ſemper timidum ſcelus! Nullum (ut ſentio) ſine

ne magno auctoramento eſt malum. O fortuna! ô fors fortuna! quantis incommoditatibus & quibus ſcandalis implicati omnes ſumus. Qui tibi ſervit, nulli fortaſſe ſervit, ſed æternæ (ni fallar) ſibi maledictionis præcipitium ſtruit. Nemo nos noſtro exonerat metu, nec tu id quidem (qui princeps es tenebrarum & Obſcurorum omnium patronus) facere ullo modo potes. Si tibi machæra eſt, nos quàmprimum tuere, teque in angelum lucis, (id quod te Paulus ad Corinthios facere ſolitum teſtatur) quantocius transfigura. Quod ubi feceris, tecum ad inferos deſcendemus. Vale ut potes, & lætare cum Proſerpinâ uxore tuâ & Glaucâ matre. Ex Norembergâ, Nonis nuper Septembribus.

XI.

HENRICUS HAVERSACK

Nequitiarum Licentiatus, Ioanni Smoerpot præceptori ſuo S. P. D.

FUi nuper Moguntiæ in conſeſſu Obſcurorum Virorum, petens ab eis, ut ſuo me albo inſcriberent. Quibus confeſtim annuentibus (pares enim cum paribus facillimè congregantur) artem me prius hiſtrionicam exercere volebant. Vino itaque naturam non parùm adjuvante, tantum cæteris Obſcuris in hac arte præſtiti,

præſtiti, quantum aſino porcus ad edendum antecellit. Quapropter non poſſum Liberum patrem (quem Bacchum alii appellant) non laudare, & in cœlum uſque extollere; qui me infinitis exſolutum curis, ſemper lætum eſſe vult & ventre diſtentum. Ubi enim quid eſt vini, haud ceſſo, quo uſque totus eſt gurgulio prægnans ab imo & trans gulam. Sin paucitas, vel lambo vel lingo, dum odor ſagax olet. At non (ut eſt pleriſque mos) in abditis & ſolitariis locis aut ſpecubus, ſed cum bonis natabus ac ſodalibus & ſimilibus mei. Hoc tamen unum me plurimum excruciat & animo tranquillo eſſe non ſinit, quòd niſi artem etiam blaſphemandi didicero, nunquam ſim in Doctorem nequitiarum una cum cæteris promovendus. Quod ne fiat, tui erit officii providere. Vale, ad longos Neſtoris annos, & Æſopi patinas nobis ad cœnam para, ut Baccho ac Cerere ſuffarcinati, ad omne malum promptiores eſſe poſſimus.

XII.

IOANNES SMOERPOT, DAVENtrienſis, Henrico Haverſack, ſuo diſcipulo S. P. D.

DOleo in immenſum, & ſupra quàm cuiquam credibile eſt, interno excrucior dolore, eò quòd hactenus ad ſaxum verba fecerim,

rim, operamque perdiderim & oleum : Infœcundi quippe ingenij eſt (Fauſtus inquit) præmonſtrantem (quanquam illi debeatur plurimum) non excedere. Quapropter tibi gratias ago nullas, quòd ultra ipſam in conviviis geſticulationem, nullam blaſphemandi didiceris artem. Lege, relege, perlege Apoſtaticas, ac planè execrabiles Obſcurorum epiſtolas ; & te in nequiſsimum omnium nequitiarum Doctorem, hiſtriones ipſi, dicto citius promovebunt. Sequere etiam impudentiam præceptoris tui ; teque ad peſtiferos illius mores (neceſſe eſt enim ut de me ipſo in tertiâ loquar perſonâ) totum effinge. Quod ſi feceris, vivum eris Sycophantarum idolum, omniumque vitiorum exemplar. Vale diu, Wormatiæ ex fœtidâ Iudæorum harâ, ubi me culices & pulices, cute integrâ eſſe nunquam ſinunt.

XIII.

SIMON DRULLENSIS, Matthiæ Rupho S. P. D.

MIror equidem, quam potiſsimum ob cauſam viri boni nos Obſcuros Reuchliniſtas cum Dathan & Abiron à terrâ velint abſorbendos eſſe ; quâ item moti inſaniâ, nos hiſtriones & Sycophantas, ac nequiſsimum planè genus hominum appellare non

vereantur. Hunc mihi ſi diſſolveris nodum, alterum te eſſe Apollinem prædicabo. Vale, ex Baſileâ.

XIV.

MATTHIAS RUPHUS, Simoni Drullenſi S. P. D.

EXplicare non poſſum literis Simon, quantam mihi triſtitiam nuper in Iudæorum Synagoga deambulanti multorum epiſtolæ attulerunt. Scribunt enim non Theologos modò, verùm & optimos quoſque dicere ſolitos, nullum eſſe ſub cœlo tam impudentem tamque inverecundam meretricem: nullum item latronem tam inhumanum, nullumque tam diſcinctum Sycophantam, qui noſtras, hoc eſt, Obſcurorum epiſtolas lectu dignas velint. Nec mirum. Sæpe enim Stateram tranſilivimus. Anſam quoque largiti ſumus ut malè nos tractare & boni & mali omnes poſsint. Capra gladium quo mactetur adinvenit. Faber quas fecit compedes, ipſe geſtat; ſuoque perit indicio ſorex; & in exſpuentem cadit quod in cœlum exſpuit. Nolim igitur mireris Simon, nos ab optimis iniquiſsimos, & à graviſsimis quibuſque leviſsimos appellari. Cave hæc Theologi reſciſcant Colonienſes, ne laqueum nobis mandent, aut medium oſtendant unguem. Vale ut potes,

& di-

& digitò compeſce labellum. Ex Francfordiâ.

XV.

CASTRIMANNUS ECHTNOBIENSIS, Doctori Grytz Obſcurorum præceptori S. P. D.

QUanquam omnia nobis adverſa ſint, Doctor egregie, & Iſthmon perfodere non poſſimus, nihil tamen eſt, quod vel Theologos ipſos in aliquo timeamus. Dies enim nobis adimit dolorem. Verum enimvero quia Cumani omnes ſumus, homines profectò & obtuſi & hebetes, præcepta nobis aliquot ſalubria abs te dari poſtulamus: ut quemadmodum vulpes pilos non mutat ſuos, ita etiam & mores noſtros nunquam immutemus; ne ex his eſſe videamur, de quibus Horatius cecinit,

Dum vitant ſtulti ſtudia in contraria currunt.

Extra undam ergo & fumum, elegantibus tuis documentis, longè compelle carinam. Vale, ex Hoppenem, & quæ nos vel facere vel docere volueris quàmprimum reſcribe.

dianam conſuetudinem habento.
Cum ſacco per civitatem epigrammata cantanto.
Gladium & ſicam truculenter ferunto.
Nemini gratitudinem exhibento.
Creditoribus fidem nunquam ſervanto.
Blaſphemare & in bonos invehi aſſueſcunto.
Apparere magis quàm eſſe decertanto.
Domum indies vinariam, ganeaſque ingrediuntor.
Morituri nihil unquam executoribus relinquunto, ſed ſolis duntaxat hominibus multum debento, animamque tandem apud inferos ſepeliunto.

Ad hæc cùm quotidianâ exercitatione melius ſit nihil, & rectiſsimè à Cæſare dictum ſit omnium rerum magiſter uſus, atque altera ab Ariſtotele natura: hunc ab Obſcuris morem ſervari volumus, ut ſinguli ſuum ſibi habeant ſive Kalendarium, ſive Diarium, ſeu malis ephemerida cum Græcis dicere. Quo in libello quotidie, pro ſuo quiſque in ſtudiis & profectu & ordine, quædam id genus documenta vigilanter adnotent, quamvis ſæpenumero exigua, ubi tamen in ſummam coaluerint (facilius enim tritico lolium creſcit) non parum profutura, Quid multis? Receptui nunc canendum eſt. Nam teſte Horatio:

Quic-

Quicquid præcipies, eſto brevis: ut citò dicta
Percipiant animi dociles, teneantque fideles.

Hoc ſolum adjiciam quod Iuvenalis nobis ſcriptum reliquit.

Aude aliquid brevibus gyaris & carcere dignum,
Si vis eſſe aliquid.

Vale, ex bicipiti Parnaſſo, & dii nos quàm diutiſsimè conſervent.

XVII.

IOANNES GRAP POETA NOVELIUS Arnulpho Codriano Philoſophorum omnium Philoſophó S. P. D.

LEgi nuper apud Ariſtotelem primo Phyſicorum, tria eſſe (prô pudor turpe eſt dicere) rerum prima principia, materiam, privationem, & formam. Alio item in loco, Solem & hominem generare hominem. Quæ ſi vera ſunt, ridicula mihi prorſus eſſe videntur, quum neque in Epigrammatibus Martialis, neque in Satyris Horatii, aut id genus aliis poëtarum libris hæc ita eſſe legantur. Tenes ſententiam meam. Quapropter ſi tu quid noſti rectius illis, candidus imperti: ſi non, his utere mecum. Vale, ex rure ſuburbano, ubi

me culices & pulices animo tranquillo eſſe non ſinunt.

XVIII.

CODRIANUS PHILOSOPHORUM Philoſophus, Ioanni Grap Apollinis & Muſarum alumno S.P.D.

O curas hominum, ô quantum in rebus inane eſt.

QUid obſecro tanti facis Philoſophi in phyſicis ænigmata, quæ Oedipodes ipſe non ſolveret. Fumoſum profectò rancidumque lardum ſapit, qui veterum magis Philoſophorum quàm Poëtarum ſententiis delectatur. Martialis ſcommata & Ovidiani Amores unà cum Propertio atque Tibullo, tantum cæteris Philoſophiæ documentis præſtare videntur, quantum mulus aſino antecellit. De his ego Philoſophis loquor, quos S. Theologiæ Doctores & alii Liberalium diſciplinarum Magiſtri plus æquo venerantur. Ne tamen ad parietem ſeu potius ad mortuum verba feciſſe videaris, aut ſurdo fabulam in tuis ad me literis recitaſſe: Errat vehementer Ariſtoteles, materiam, privationem & formam tria ponendo rerum principia. Ego potius aërem, terram & mare collocavero. Ex aëre enim pluvia in terram cadit, quæ

quæ jam iterum atque iterum inebriata, leones, apros, oves & boves; omniaque nobis, cæteriſque mutis animantibus neceſſaria producit. Mare verò piſces largitur, ne quadrageſimalibus diebus in via deficiamus. Solem autem & hominem generare hominem, impoſsibile eſt; ſed rectius virum & mulierem in geniali lecto id facere ſolitos crediderim. Hæc enim facilia intellectu ſunt, quæ Scotus ipſe, quem alii Subtilem appellant, & Albertus Magnus nunquam intellexêre. Vale, ex montibus Riphæis, octogeſimo nono Idus Septembres.

XIX.

ADRIANVS SINKENSIS SIMEONI Lulliano Poëtæ decies laureato Salutem nullam dicit.

Non mihi ſi centum linguæ ſint, oraque centum,
Ferrea vox, omnes ſcelerum comprehendere formas
Omnia pænarum percurrere nomina poſſem.

QUis unquam crediſiſſet, mi chariſsime Simeon, Poëtam poëtæ, aut Oratorem oratori vel fuiſſe vel eſſe contrarium? Quid turpius, quid infelicius, quid abjectum magis,

quàm proprio perſtringi gladio & à ſuis inſperato confundi? O nos miſeros atque infelices Reuchliniſtas, qui ſedentes in tenebris & in umbra mortis, multa nobis ac noſtræ tandem profeſsioni adverſa experimur. Campanus enim (hei mihi vereor ſcribere) in ſuâ ad Cardinalem epiſtolâ, nos fortaſſe Obſcuros in ſpiritu redarguens; Quid enim dolus (inquit) niſi Poëtarum mendacia abſurda & venefica; quibus mulcentur aures, animi decipiuntur. An poſsit quiſquam non falli ſi poëtas ſectetur? qui non inveſtigatores, ſed & confictores atque inventores fuerunt mendaciorum. An eſſe non laſcivus, ſi inter illorum fabulas cantilenaſque verſetur, refertas pruritu & titillatione voluptatum, libidinum, flagitiorum? Nam quod tu flagitii genus in poëtis non invenies extolli & prædicari? Digni illi quidem qui & vates & divini dicerentur miniſtri eorum Deorum quos habebant profligatiſsima & perditiſsima quæque poſtulantes: ſi modò erant hi Dii, & non ſtultitia potius eorum, qui hæc confinxiſſent, referentes omnia ad appetitum quiſque ſuum inſanum & amentem. O Lulliane, ô Simeon Lulliane, quàm nos hæc verba perſtringunt, & indelebile nobis ſcandalum mortemque ſempiternam minantur! Sed quæ ſequuntur? Finxerunt ſibi ſermones nequam poëtæ. Locutum eſt mendacium os illorum & ſecuti ſunt vanitatem.

tatem. Ad increpandum verba concinnant, & ſermonem protulerunt inventum, & tamen neſcio quam ſibi perſuadent gloriam nominis, quæ nihil eſt profutura ſi comparetur. Poëtarum igitur inſignem ſtultitiam perſanctè carpens Hieremias: *Ecce* (inquit) *vos confiditis in ſermonibus mendacii, qui non proderunt vobis, & ſecuti Deos alienos in Balaam, hoc eſt in voraginem & præcipitium deducatis.* Ad unguem Hieremiæ ſermo poëtas irridet, quorum totidem Dii ſunt quot nugæ. Ita pernicioſi ſibi Poëtæ, pernicioſi & cæteris ſi lectitentur. Tam poteſt quiſquam inter illorum ſcripta non enervari, quàm in igne non uri, in aqua non profundi, infici non ſordidari. Etenim qui tangit picem, inquinabitur ab ea; & perdifficile eſt inter impudica verba fieri non impudicum. Extollunt omnes una voce poëtæ voluptatem, illâ ſe illaqueari cupiunt, eam auro & regno potiorem arbitrantur, hanc prædicant, hanc complectuntur; quorum unus ex præcipuis, dum huic vacat, Regum, inquit, magnæ deſpiciuntur opes. Alter magiſter ille, quem dixi, in mediâ Venere extingui ſe, ait, cupere, ut ritè meis conſonet, ut qui vixit perditè, moriatur perditiſsimè, *ut quiſque tali veniens in funere dicat, Conveniens vita mors fuit iſta ſua.* Vergilius non modo legendus pueris, ſed imbibendus figenduſque memoriæ; ſed cenſetur duntaxat pueris, qui

ornatum poſsint capere & elegantiam, laſci-
viæ ne quicquam ſentiant, aut ſi ſentiant non
corrumpantur. Sit igitur lumen verum, idem
Campanus ait, quod aſſerimus, dirigat non
præcipitet, ne qui ad lucem poſiti ſumus alio-
rum, ipſi obtenebremur. DEUS qui dixit de
tenebris lumen ſplendeſcere, ipſe illuxit in
cordibus noſtris ad illuminationem ſcientiæ
claritatis DEI, non poëtarum, non nugarum,
non mendaciorum. Eramus tenebræ qui in
his fabulis verſabamur, facti ſumus lux; qui è
tenebris ad cœleſtia, ex mundo ad Chriſtum
commigramus. Senecam quoque audiamus
libro de beneficiis; Ineptiæ, inquit, Poëtis re-
linquantur, quibus aures oblectare propoſitum
eſt, & dulcem fabulam nectere. Sed qui inge-
nia ſanare, & fidem in rebus humanis retinere,
ac memoriam officiorum animis ingerere vo-
lunt, ſeriò loquantur, & magnis viribus a-
gant. Adeſt Cicero, qui libro II. de Divina-
tione, nihil vult eſſe in Philoſophia commen-
titiis fabellis loci. Et commentator ſuper II.
Metaphyſicæ: conſuetudinem audiendi apolo-
gos & maximè fabulas impedimentum eſſe
vult in cognitione veritatis. Poſtremò Hie-
ronymus noſter in epiſt. de duobus filiis, Dæ-
monum (inquit) cibus, eſt carmina Poëta-
rum, ſecularis ſcientia, Rhetoricorum pom-
pa verborum. Nulla ibi ſaturitas veritatis,
nulla juſtitiæ refectio reperitur. Studioſi ea-

rum in fame veri & virtutum penuriâ perſeverant. Hæc itaque & id genus alia multa, quæ brevi huic epiſtolio commendanda non ſunt, in nos Obſcuros homines & degeneres (ſic enim me loqui vult conſcientia) Reuchliniſtas, non obſcurè dicta videmus. O tremendum ergo apud Inferos Plutonem. O funeſtam Cacodæmonum turbam, quorum (proh dolor!) inſtinctu maligno, tam obſcœna in noſtris epiſtolis, non in viros modò præſtantiſsimos & optimos, verùm in Salvatorem noſtrum ac ſanctos ejus; turpiſsima quæque, pice etiam ac ſulphure tetriora hæreticorum more ſimul effudimus. Nullus enim locus (ut audio) intra Oceanum eſt, ubi noſtræ non ſint viſæ epiſtolæ; ubi inquam noſtra in Eccleſiam DEI ſcommata, & peſtilentes quædam in Chriſtum ejuſque Matrem blaſphemiæ; ac mille tandem contra omnes bonos mendacia non habeantur in pretio: apud eos maximè, qui poëticis figmentis obbrutuerunt, nobiſque ſunt quàm ſimilimi. Tranſcenderunt enim Alpes execrabiles illæ noſtræ Epiſtolæ, monteſque Armenios, Caſpios etiam & Riphæos, ac totum penè terrarum orbem, cæcâ omnium nequitiarum nube ac tartareo impudentiæ fumo, longè latèque obumbrarunt. Quapropter Sanctiſsimus in Chriſto Pater ac Dominus noſter Leo Papa Decimus, non immeritò nobis Obſcuris Reuchliniſtis

male-

maledixit, nec nobis ſolùm, verùm etiam cunctis noſtrarum invectivarum impreſſoribus, venditoribus, conſervatoribus, illaſque triduum intra poſt Apoſtolici Decreti notitiam comburere differentibus. Video igitur nos & miſeros eſſe & infelices, omniumque criminum genere delibutos, ac planè ſuffarcinatos, brevique (ni Gog & Magog unà cum Antichriſto ſuo vel potius noſtro nobis præſidio ſint) ad inferos catervatim deſcenſuros. Vale ut potes, & ſuaviſsimis tuis literis me quàm primum conſolare. Quod ſi non feceris, Delphos petam, noſtro Apollini, Muſiſque novem cuncta relaturus. Ex Cremona Nonis nuper Septembribus.

XX.

SIMEON LULLIANUS, ADRIano Sinkenſi S. P. D.

Quid tibi vis? calido ſub pectore maſcula bilis
Intumuit, quam non extinxerit urna cicuta.

ACcepi literas tuas, chariſsime frater, Nonis ad me nuper datas Septembribus, quas profectò (ſic me Dii conſervent) vel Neſſeo per te ſanguine, vel Hydrino ab aliis veneno tinctas crediderim; ſic mortiferis quibuſdam

buſdam in nos aculeis, atque amarulentâ prorſus in Obſcuros reprehenſione & vivunt & ſpirant. Tibi igitur Atticè ad me literas danti, Laconicè tandem reſpondebo. Antonium ego Campanum, (virum alioqui & eruditum & excellentem, clariſsimum quoque tum oratorem tum Poëtam) à Theologis fortaſſe aliquot ſenio confractis & Chriſtianæ fidei cultoribus facilè ſeductum crediderim. Ad Hieronymi præterea atque Senecæ parœmiam, nihil eſt quòd hoc tempore reſpondeamus. Ego enim qui novies à Muſis, & ſemel ab Apolline, in Cyntho monte quidem & ſublimi & aſpero laureâ coronatus ſum, ſalutiferam (quam ajunt) Theologorum redargutionem pati non poſſum. Singula enim regio ſuos habet cantus, & quiſque ſuo vivit more. Ad inferos autem cum deſcenderis, primum mihi in Elyſiis Campis, illuc tandem venturo, locum obtinebis. Valeamus itaque ut poſſumus, quando ut volumus non licet. Ex Helicone, Muſis novem unà cum Apolline choriſantibus.

XXI.

PIGMALION INSANUS, Henrico Iuniori S. P. D.

MOriturum credo riſu fuiſſe Democritum, ſi noſtras olim Epiſtolas quas Obſcurorum

ſcurorum inſcripſimus, & alia id genus noſtrorum contribulium deliramenta lectitaſſet. Sed hoc me plurimum conturbat, quòd viri boni & verboſos nos eſſe dicunt & nugaces, omnigeniſq; tormentorũ generibus interimendos. Quid multis? Quantum mihi videre videor, ſi Troës unquam fuimus, hoc eſt, vel fortes vel ſtrenui; Myſorum certè nunc ultimi ſumus, quos deſpicabiles inprimis & ludibrio quondam habitos non ignoramus. Vale cum tuis, & cras reſponde ne in mediis ſitibundus undis cum Tantalo exareſcam. Ex urbe Trebericâ, pridie Idus Septembres.

XXII.

HENRICUS IUNIOR PIGMALIONI ſuo S. P. D.

Rumpor & ora mihi pariter cum mente tumeſcunt,
Pectoraque incluſis ignibus uſta dolent.

MIror te hominem audacem ac planè temerarium urbem ingreſſum Trebericam, qui in noſtris ſcripſiſti Epiſtolis: Chriſti tunicam veſtem eſſe antiquam & pediculoſam. Rectè igitur tibi Inſano nomen, qui ſanus nonnunquam tantam incurriſti inſaniam. Revertere Pigmalion, revertere, ne carnifex illic ſanguinarius te ſupinum in furcam ſuſpendat.

pendat. Quod autem de Abderite Philoſopho ſcripſiſti non poſſum non probare: plerique tamen (ut audio) credunt magis, illum ſi ab inferis reſurgat, nobis deriſui ludibrioque futurum, novorumque ſimul criminum materiam præbiturum: utpote qui pro noſtrâ inveteratâ libidine & malitiâ prorſus indies in infinitum excreſcente, non ſolùm ſtultitiâ & temeritate noſtrâ contenti ſumus, ſed prudentiam quoque, ſi qui prudentes ſint, ſapientiamque contemnimus, & quorum vereri debemus auctoritatem, præſentiam frequenter irridemus. Vale diu, & Deos ora immortales, ut nos perpetuo ab invidorum livore defenſent. Ex templo Dianæ Epheſinæ.

XXIII.

IOACHIM CARBUNCULANUS
Ioanni Buffelino.

PRæterii nuper Coloniæ Theologorum ſcholas, celebres profectò & magis quàm ipſe putâram bonis omnibus venerandas: ubi inter diſputandum nonnulli aderant, & hi quidem de caliginosâ Obſcurorum Reuchliniſtarum cohorte, ſub vapido medius fidius pectore aſtutam gerentes vulpem. Qui cum perfrictâ fronte & obſtrepero ſimul clamore poëtarum fabulas ſolamque eloquentiam (ut noſtra

noſtra fert conſuetudo) ſyllogiſticis Theologorum diſputationibus anteponerent, Doctor quidam Silicernius, cenſorium repræſentans Catonem, Nihil, inquit, cum fidibus graculo; nihil cum amaricino ſui. quo expreſsiſſime (ut ſic dicam) & ſolerter ſignificatur, neque melodiam avibus obſtreperis, neque unguenta porcis convenire lutoſis. Fabulis igitur aſſueti, & ſecularibus ſolum delibuti literis, graviſsima quæque & divina contemnunt. Quod quàm ſit flagitioſum nemo prorſus ſapientum ignorat. Legunt etenim (at neſciunt tamen) holitorem ſæpius (ut eſt in proverbiis) opportunè loqui, ſordidoque in panno ſapientiam nonnunquam latitare, quæ calamiſtratam non deſiderat orationem, levibuſque poëtarum figmentis tantum præſtare creditur, quantum animi corporibus & beſtiis homines antecellunt. His itaque peractis & immodicâ nobis confuſione obortâ, triſtes unà aufugimus, & id quidem hoſpite non ſalutato. Nam ſi graves illi viri nos leviculos deprehendiſſent, graves proculdubio noſtræ temeritatis pœnas in ſcalis dediſſemus. Vale diu. Bonnæ ex domo antiquæ mulieris quam vulgo Niſam appellant, quæ nos eſurientes implevit rapis, & divites dimiſit invitatos.

XXIV.

XXIV.

IOANNES BUFFELINUS, Ioachimo ſuo S. P. D.

O funeſta dies, ô lamentabile tempus!
O furor, ô rabies, ô deteſtabile virus!
O dolor, ô regum impietas, ô mortua virtus!

EXclamare non immeritò poſſumus, mi ſuaviſsime Ioachim, eas nobis in tenebris illuſiones oboriri, quos inſani homines ferre neutiquam poſſent. Quapropter ut huic rei propius accedam, eadem tibi audienda eſt hiſtoria. Peroranti mihi nuper Moguntiæ de literis politioribus, eaſque cunctis tam veterum quàm neotericorum diſciplinis anteponenti, Theologus quidam & canitie venerabilis, & ſermone (ut verum fatear) unus omnium modeſtiſsimus: Oratio, inquit, venuſta & perelegans, non habens dignam auditu ſententiam, ridicula eſt planèque volatilis, inculta etiam, ac ſtrepitu exſibilanda auditorum. Nam ſicuti corpus vivum nobilius eſt non vivo; ſic etiam oratio gravis & humili contexta filo, elegante nobilior eſt non gravi. Itemque quemadmodum corpus non vivit in quantum corpus, ſed per id (aliàs enim omne corpus viveret) quod nobilius eſt, puta animam: ita etiam oratio magis verborum

pompa quàm ſententiarum gravitate exſurgens, exanimis eſt, penituſque rejicienda; præſertim ſi bonos laceſſere, malis adulari, ac ſuos tandem errores vel inſaniam potius, per omnes impudentiæ numeros defenſare non erubeſcat. Hæc me invitum audire, viri coëgit auctoritas: quæ ſi talpis tenebricoſa, lyncibus tamen (ut illi volunt) perſpicua ſatis eſſe videntur. Ego autem, quod ſcire cupis, illis nequaquam adſentior, etiam ſi virtutem ipſam, millesies cœlo delapſam (obſtinati enim in malitia cum Diabolis ſumus) luce clarius intuerer. Verùm hæc aliàs. Quòd præterea Coloniam inſalutato hoſpite reliqueritis, nihil mihi potuit vel auditu jucundius, vel laude magis dignum referri. Hoc enim nobis ſemper agendum eſſe, in ſtatutis noſtris provincialibus, à Doctore Grytz nuper editis, apertiſsimè continetur.

Poſtremò autem vos plurimum laudo, atque magnifico, quòd ſolâ fugâ veſtræ incolumitati tam ingeniosè proſpexiſtis. Quod niſi factum fuiſſet, ſacco forſitan illic vos Cathegorico incluſos in Rhenum conjeciſſent. Vale cum tuis, quamdiu voles. tam diu autem velle debebis, quoad te Obſcurum Reuchliniſtam eſſe non pœnitebit.

XXV.

XXV.

ANTIPHO CASTRONIUS, Ioanni Corvino S. P. D.

ROgaſti me ſæpenumero per literas, Corvine, ut epiſtolam Ioannis Pepericorni, ad Summum nuper Pontificem miſſam, tibi pro noſtro in te officio legendam procurarem. Reſpondebo igitur petitioni tuæ, quanquam & id pro noſtro in te officio (ut verbis utar tuis) facere neutiquam debuiſſem. Nec mirum. Quid enim ſtultius, quid dedecoroſius, quid injucundum magis, quàm tyronis gladio militem confodi veteranum. Capniozoilus profectò eſt & publicus Iudæorum hoſtis, qui in ſua etiam ad Sanctiſsimum defenſione, ita nos omnes rebus convincit neceſſariis, ut bonis omnibus ludibrio eſſe videamur. Atqui ſic à ſummis eruditiſsimiſque viris accepimus, eundem Pepericornum (etſi *rumpantur Ilia codro*) tantâ virtute, tantâque præditum humanitate, ut laudem potius bonorum, quàm inſignium meruerit Reuchliniſtarum contumeliam, qui ſe ipſos Obſcuros ultro dici voluére. Nam qui animas quatuordecim Diabolo ſubtraxit, & Chriſto conſecravit, eum in fide Catholicâ ſyncerum eſſe dicamus neceſſe eſt. Hoc credi jubet veritas, quæ quantam (etiam inter malos) habeat

habeat vim , non ignoras. Verùm hac de re ſatis, tu quæ ſcribat intuere , & nos ut ſoles ama. Vale diu , Romæ ex noſtris ædibus, XVI kal. Octobres.

EPISTOLA IOANNIS PEPERICORNI, ex Teutonico in Latinum tranſlata.

Beatiſſimo in Chriſto Patri Domino noſtro, D. LEONI divinâ providentiâ Papæ X. Reverendiſſimiſque Cardinalibus Ioannes Pepericornus olim Iudæus, nunc verò Chriſtianus omniumque minimus , poſt pedum atque manuum oſcula, ſeſe totum ſubjicit, & auxilium adverſus impiiſſimè ſcribentes humiliter implorat.

BEatiſsime Pater, quanquam minime dignus ſum,ut vel ad ſacratiſsimos pedes Tuos, vel ad celſiſsimam Tuæ Sanctitatis Sedem verba profundam: tamen quia Reuchliniſtarum nuper quorundam (quos Obſcuros vocant) contumeliâ,falſiſsimiſque quibuſdam invectivis extimus penè factus ſum ab ovili tuo, Chriſti

Chriſti vulneribus ſepto, non poſſum non ſperare & firmiter credere, quin ſi Neophytus ipſe veritatem propoſuero,& per viam regiam ambulando inſtar Divi Pauli Synagogam Satanæ & colluvionem Iudæorum execrabilem tortuoſumque labyrinthum pro meâ parvitate ſuppreſſero, immortale ſim cum Beatis præmium habiturus, nec minorem etiam gratiam in oculis Sanctitatis Tuæ. Verùm enimverò cum ſub hoc orbe lunari Chriſti vicem perbeatè in terris geras; & alterum nobis Deum repræſentes, perſonarum acceptor eſſe non potes. Sed quo me vertam præ dolore? Quibus ſupplicabo? Quos miſer ipſe implorem? Te medius fidius Patrem beatiſsimum quem admiranda probitatis omniumque virtutum merita, & incorrupta vitæ integritas ad ſupremam atque inaccesſibilem penè mundi Cathedram, jure optimo extulerunt, qui & miſericordia dignis miſereri, & ſuperbos debellare,pro tua moderatione atque juſtitiâ quàm optimè didiciſti. Cæterum Beatiſsime Pater, ut ad rem ipſe paulatim declinem: Poſtquam Sereniſsimus noſter Imperator, omnium literis atque linguis extollendus, Univerſitatibus aliquot Archipræſuli etiam Moguntino, itemque & hæreticæ pravitatis Inquiſitori, ac Ioanni denique Reuchlin legum Doctori jam pridem demandaſſet, ut quid de libris Iudæorum quibuſdam ſcandaloſis

daloſis & in Eccleſiam Dei blaſphemis agendum foret, ad Salvatoris noſtri honorem omniumque regeneratorum ſalutem quantocius deciderent. Cùmque omnes excepto Ioanne Reuchlin, velut uno ore ex inſtinctu Spiritus Sancti pro Chriſto & loquerentur & ſcriberent; ſolus ipſe inventus eſt, qui (ut multarum Univerſitatum teſtimonia probant) Iudæorum perfidiæ magis quàm Sedi Apoſtolicæ aut Sacratiſsimo fidei negotio in ſua conſultatione adhæreret. Taceo (prô pudor, nefas eſt dicere) quòd in eâdem ſuâ conſultatione (quod poſtea Speculum Oculare eſt appellatum) me nuper in Chriſto feliciter baptizatum, nullis meis demeritis (quia alter alterum non noverat neque viderat unquam) quovis modo præcedentibus, apud C.M. malè tractarit, veriſsima quædam contra me pro Iudæis falſiſsimè improbando. Quapropter mihi, proh dolor! ſic curarum omnium libero, nihilque fraudis inopinæ cogitanti, reſpondendi ſtylum vel invito objecit, quo ſemper is qui læſus eſt prior (quamvis etiam intra infimos omnes eſſe homines videatur) tueri ſeſe, & id quidem duce naturâ, non inſtrenuè ab adorientibus poteſt. Multis itaque id genus aliis rebus ac clauſulis (quæ in noſtrâ ad Tuam Sanctitatem defenſione prolixiùs continentur) non indecenter omiſsis, hoc ſolum adjiciam, quòd ipſe Ioannes Reuchlin, & ſectato-

ſectatores ejus Cæſ. Maj. mandatum, de ſilentio ultro citroque obſervando, non ſolùm non obſervârunt, velut noſtra epitome ſivè ſummarium explicat; ſed ne Tuæ quidem Beatitatis ſolenni decreto parentes, in me alogum, atque optimum quemque è noſtris ſupra quàm cuiquam credibile eſt, in execrabilibus ſuis Epiſtolis, quas Obſcurorum inſcripſerunt, per omnem impudentiæ contumeliam omne virus ſonticum velut polylogi turpiter expuerunt. Veruntamen, quia (ut fides noſtra Catholica habet) nullum ſine auctoramento eſt malum, iidem neſcio qui perduelles Reuchliniſtæ minimè natura cicures manifeſtâ phreneſi in me ovem miſellam (& id quidem abſque ſuorum nominum profeſsione) crudeliter debacchantes, juſtas meritò pœnas darent, fœdam ſuorum orium graveolentiam & voce & ſcriptis revocantes. Irritatus igitur & coactus librum quendam in Chriſto edidi, quam vulgo Apologiam vocant, Tibique Patri Beatiſsimo, Vobiſque Reverendiſsimis Cardinalibus perluſtrandum ac defendendum hoc pacto nuncupavi, ut vera mihi auxilium, falſa autem ſeveram ſine gratia cenſuram adminiſtrent.

Tuam itaque Sanctitatem velut Domini noſtri locum in terris tenentem, ac Miniſtrum & Ducem Univerſalis Eccleſiæ, ſuppliciter invoco. Te certum & indubitatum Beati Petri Succeſſorem imploro, ut me Chriſtianum in-

tra ſepta tua cum cæteris latitantem, & infinitis penè injuriis penè enectum, à lupis rapacibus lacerari non ſinas. Vos quoque Reverendiſsimos Dominos Cardinales, veros juſtitiæ Patronos appello, vos obteſtor, vos obſecro, ut veritatem profitenti & indignè à malevolis læſo, Salutis opem præſtare velitis. Quod ſi feceritis, plùres procul dubio Iudæi ad fidem noſtram convertentur. Nam qui animas quatuordecim è tenebris cæcorum ad veritatis lumen traduxi, nullam commerui Chriſtianorum contumeliam. Vale feliciter Pater Beatiſsime; Voſque Reverendiſsimos Eccleſiæ Primates, verus DEUS veruſque DEI Filius quàm diutiſsimè conſervet.

XXVI.

IOANNES CORVINUS,
Antiphoni ſuo S. P. D.

O magna vis veritatis, quæ contra omnium ingenia, calliditatem, ſolertiam, contraque factas, (ut Tullius ait) omnium inſidias, facile ſe ipſam defendit. Si enim & innocentes & boni exiſtimari volumus, non ſolùm nos abſtinentes (ut eſt apud eundem) ſed etiam noſtros comites præſtare debemus. Primum igitur omnium, tanta nobis opera danda eſt, ut eos habeamus amicos, patronos etiam

etiam ac defenſores, qui noſtræ famæ capitiquc conſulant. Denique ſi in his ipſis prudenter deligendis, ſpes ipſa nos fefellerit, ut vindicemus, multarumque Univerſitatum Theologos ſupprimamus, miſſos facere conſilium eſt, & temeritate duntaxat atque mendaciis (ut in hunc uſque diem fecimus) pro virili decertare. Literas autem Pepericorni, quas ad me infauſtis dediſti avibus, lachrymis prope delevi. Nam tanta mihi innata eſt malitia, ut veritatem ipſam contra Ioannem Reuchlin triumphare, pati neutiquam poſſim: etſi Lactantius Firmianus libro primo Di. Inſt. nullum eſſe voluerit animo cibum ſuaviorem, quàm veritatis cognitionem. Cave præterea de numero nos eſſe Obſcurorum Chriſtiani intelligant, ne veterum conſuetudine, viri fortes acrioribus ſuppliciis civem perniciosum quàm hoſtem acerrimum perſequantur. Vale diu, nec tuorum te pœniteat delictorum. Ex Heydelbergâ.

XXVII.

IOANNES IAMBICUS, Bartholomæo Sapphico S. P. D.

VEtus mihi tecum ac ſtabilis (ut noſti) ſemper conſuetudo fuit, quæ nec temporum calamitate, nec livore peribit invidorum.

Te igitur oro atque obſecro, ut aliquot mihi carmina ad convivalem noſtram menſam ſuſpendenda componas, quo & plenum nobis ſapiat vinum, & cum Libero patre, liberi à Theologis eſſe poſsimus. Vale Specimen Obſcurorum.

XXVIII.

BARTHOLOMÆUS SAPPHICUS Iambico ſuo S. P. D.

Redditæ mihi ſunt jucundiſsimæ literæ tuæ, quibus minus liberè quàm oportet ab amico petis, ut carmina tibi aliqua mittantur ad menſæ frontiſpicium depingenda. Quocirca cùm, teſte Philoſopho, fruſtra fiat per plura quod paucioribus abſolvi poſsit, unico duntaxat Lucilii verſu (quem Atteius Capito facit plurimi) tuæ ſatisfaciam expectationi; iſque tandem eſt

Vivite lurcones, comedones, vivite ventres.

Vale decus Obſcurorum, & nos amare perſevera.

XXIX.

MACHAON GURGULIO, Philippo Ligurario S. P. D.

Intellexi commentaria quædam eſſe edita in duodecimum Phyſicorum Ariſtotelis, & in ſextum de Anima, quæ ut brevi habeam, tu

erit officii providere. Eſt enim mihi à Valeriano urbis præfecto, ordinaria nuper in illis lectio aſsignata, cui reſpondere & Theologos reniti, noſtrum eſt inſtitutum. Vale, & te amantem redama. Tubingæ, IV Idus Octobres.

XXX.

LIGURARIUS SUO Gurgulioni S. P. D.

QUæ à me petis in Ariſtotelem commentaria, vidi nunquam. Cave id viri olfaciant ſapientes, ne ridiculum nos eſſe genus hominum arbitrentur, neve tu cum Phyllide Ovidianâ inſperato exclamites: *Heu patior telis vulnera facta meis*. Duodecimus Phyſicorum liber, *rara avis in terris, nigroque ſimilima cygno*. Si autem Theologi nos tam rudes Philoſophiæ intellexerint, actum de nobis erit. Nam quid Picus Mirandula de levibus quibuſdam Grammatiſtis ad Hermolaum ſcribat, non ignoras. Vale Gurgulio, tibique perſuade, unam eandemque in malis animam noſtris ineſſe corporibus.

XXXI.

ANDREAS CASTRIMERGIUS Oſwaldo Flockano S. P. D.

LIbrorum copia me plurimum delectat, mi Flockane, hoc tamen unum procul

excellit atque eminet, non ſolùm, quia majus, aut factum egregium ; ſed quòd per ingentes librorum faſciculos , & oneroſam fabularum congeriem Theologos aliquando convincere poſsimus. Te igitur & hortor & moneo , ut novo aliquo opere , recens impreſſo , nos donare non dedigneris , etiamſi id ipſum multiplici lingua ſit editum. Vale.

XXXII.

FLOCKANUS SUO
Caſtrimergio S. P. D.

In nova fert animus mutatas dicere formas
Corpora . Dii cœptis (nam vos mutaſtis & illas)
Aſpirate meis.

DO tibi dono Marcolphi dialogum,quem Cornutus Sibarita ex Latino nuper in Græcum tranſtulit: ita etiam ut nunc Atticam videatur redolere lucernam. Egō autem longius per cancellos videns , illum continuò ex Græcâ Linguâ in Scoticam , ex Scoticâ in Liguſticam , ex hac item in Bohemicam, Sclavonicam,Goticam , Babylonicam , Ægyptiacam, non ſine magnō labore nocturniſque vigiliis traduxi. Habes igitur novum à me munus,frater chariſsime, mea quidem ſententia

tia magnum & Obſcuris omnibus quàm maximè accommodatum, ſed perinde erit, ut acceperis, quanquam & inſipientes ipſi ſuam hinc ſapientiam liquidò haurire queant. Cave tamen hoc tam obſtupendo tamque egregio abutaris dono, ne ex novâ radice novum oriatur adagium: Sapientiam noſtri temporis magis in linguis hominum, quàm in virtute aut morum ſanctimoniâ conſiſtere. Vale diu, & me tuum eſſe Apollinem crede.

XXXIII.

LOERKANTIUS SCHARPENECK, Mententulo Coſſo S. P. D.

NÆ tu homo lepidus es, aut potius (ut ita dicam) inhumanus, qui periculoſis hiſce temporibus nihil omnino mecum literis obſtrepas. In amore quidem mutuo non ſic languere debemus, ut pungentibus literarum aculeis, ad ſuum quiſque officium incitemur. Te igitur plurimum oro, ut literas ad medes, quibus certior fiam; quid tandem de nobis Obſcuris Parrhiſienſes illi ſentiant Theologi, quid item Lovanienſes, quid Moguntini, quid Erphordenſes & Colonienſes Academiæ Magiſtri, ac boni denique omnes. Vale.

XXXIV.

MENTENTULUS, LOERKANTIO Suo S. P. D.

SCio te novarum rerum eſſe percupidum, & in alienâ Republ. maximè curioſum. Quid obſecro induratum refricas vulnus? quid ingrata auditu expoſtulas? quid te proprio cædis ligone? Vis tibi veritatem dicam? Ipſi profectò omnes,uno ore parique conſenſu leviſsimos eſſe lenones prædicant,vel ob hanc potisſimum rationem, quòd os habeamus blasphemum,impudicatum, impurum,ſpurcatum, maledicum, fœdum, obſcœnum,contaminatum, ſordidum, fæculentum, ſuperſtitioſum, taminatum, truculentum, impium, omnique criminum viſco oblitum. Poſtremò quod me magis movet, quanquam tot præclaræ Univerſitates *Oculare ſpeculum Ioannis Reuchlin* ad ignem condemnaverint, & Coloniæ pro tribunali combuſtum ſit, ipſumque, quem dixi,auctorem Parrhiſienſes ip ſi ad publicam velint revocationem compellendum: tamen (nę diutius te morer) ubi dextram illi, nobis procul dubio laqueum præberent. Vale.

XXXV.

MALACHIAS LYRICVS, Caſeario Vederwiſer S. P. D.

EGO Labeone atque Oreſte inſanior, qui dimiſsis nuper jucundiſsimis (neſcio quo

ductus

ductus ſpiritu) poëtarum fabellis levibuſque (ut ſic dicam) Obſcurorum nugis, ad ultramundanam me contuli Theologorum ſpeculationem, ut quid facere poſſent literæ, experientiâ magis quàm aliorum recommendatione metirer. Lectitanti itaque mihi (quum judicium habeam ad perpendiculum, ad amuſſimque quadratum) nihil penitus quod animum oblectaret inveni. Faſtidientem fortaſſe ſtomachum multicolor offendit cibus, & elegantiſsima quæque deguſtare ſolitum, impolita ab incepto rejecit oratio. Si enim ſub meam cenſuram aleamque Sacræ Scripturæ venirent interpretes, nequaquam eos priſcis Linguæ Latinæ auctoribus compararem. Nihil ibi (quantum meum fert judicium) intra dies tres (quibus me totum illi dedicâram) invenire potui, quod vel M. Ciceronis vel Vergilii lucernam oleret. Eam igitur, quam dixi, Scripturam hiſce Papinii verbis alloquimur, *Nec tu divinam Aeneida tenta. Sed longè ſequere & veſtigia ſemper adora.* Quapropter ne aquam cribro infundam, neve Anticyram petens Helleboro (ut Theologi volunt) cerebrum expurgem meum, ſæcularibus ego literis contentus, totam illis legendam relinquo. Cæterùm ſi à me ſcire deſideras, quam potiſsimum ob cauſam ſacros ego aliquot Eccleſiæ Doctores minus amem, Ob hanc, inquam, quòd omnibus in locis pſeudo-

Chriſtianos (quales fortaſſe nos ſumus) ſeverâ ſemper caſtigatione reprehendant. Hinc illud aſcitum eſt Terentii patris noſtri adagium ; Obſequium amicos , veritas odium parit. Vale cum tuis , & quid ipſe ſentias reſponde. Ex Tubingâ , x v kalendas Octobres.

XXXVI.

CASEARIUS MALACHIÆ ſuo S. P. D.

Recte facis, mi Chariſsime Malachia, quòd ſacris quibuſdam literis abs te in exilium miſsis, ſolam eloquentiæ majeſtatem , ſolamque (quæ apud Oratores tantùm eſt & Poëtas) bene dicendi vim , velut Apollinis noſtri oraculum , ſtudioſè excolas , reverenterque adores. Veruntamen tuas ad me literas in convivali nuper ſermone (id quod ſine lachrymis dicere non poſſum) noſtris contribulibus recitanti , quidam Iurisconſultus , emunctas purgataſque nares habens, tortuoſo reſpondit vultu , *Non falernum canes.* Adjecit quoque eum penitus amentem eſſe , qui ſanctum cani det , & ante ſuem roſas margaritaſque diſpergat, nos porcos(proh dolor!) ſignificans, qui terrena pluris quàm cœleſtia faciamus. ac ſi apertè cum Hermolao Barbaro dixiſſet , nil opus eſſe tantis rhetoriis, nec ranis & quidem ſeriphiis quicquam propinare. Sic lætis interveniunt

veniunt triſtia, mi Lyrice, & extrema gaudii (ut in veteri eſt proverbio) luctus occupare conſuevit. Verùm hac de re ſatis. Quid autem de Literis ſentiam Divinis, paucis accipe. Ego tuam ſubſcribo ſententiam, illi immorabor, illi ſoli ſerviam. Aperienti etiam mihi Pſalterium, multa ſæpe, (neſcio quo id fiat ſpiritu) quæ nolim, offendo. Hæc inprimis. *Ecce peccatores intenderunt arcum, paraverunt ſagittas ſuas in pharetra, ut ſagittent in obſcuro rectos corde.* Hic enim per ipſos *peccatores* (ut ab aliis accepimus) nos Obſcuri intelligimur; per *rectos* verò *corde* Theologi. Item alio in loco Pſalmiſta inquit, *Corrupti ſunt, abominabiles facti ſunt in ſtudiis ſuis. non eſt qui faciat bonum; non eſt uſque ad unum.* Et iterum: *Sepulchrum patens eſt guttur eorum; linguis ſuis dolosè agunt, venenum aſpidum ſub labiis eorum.* Poſtremò ſic: *Os eorum maledictione plenum eſt, & veloces eorum pedes ad ſanguinem effundendum.* Hæc atque alia id genus multa, quum ego corde obſtinato & caligantibus oculis in obſcuro perlegiſſem, illumque præſertim verſiculum; *Fructum eorum de terrâ perdes, & ſemen eorum à filiis hominum*: mox ego (ut verum tibi fatear in tenebris) toto à me Pſalterio & multis Sacræ Scripturæ libris in fruſta ſecatis, ac deinde combuſtis ad fabellas me contuli poëtarum, ubi quàm dulcem

inveneri̇m cibum, & quæ Deorum eſculenta, cogitare poterunt pauci, dicere nemo. Vale in tenebris & lucem fuge.

XXXVII.

CORIDON PEDICULARIUS, Malachiæ Lyrico & Caſeario Vederwiſer ſuis contribulibus S. P. D.

LAudo vos plurimum, Viri præſtantiſſimi, quòd dimiſſis Theologorum ac Iureconſultorum ſcholis ad Libethridum vos contuliſtis ſpeluncam Nympharum, & ad divina illa poëmata, quæ nectar nobis atque ambroſiam præbent. Quis enim Thomam, Scotum, Albertum; Quis Gregorium, Bernardum, Bonaventuram, Nicolaum Lyranum, Quis ſacros Canones, ſextum & Clementinas; Quis denique Abbatem, Angelum, Felinum, Ioannem Andreæ, alioſque id genus infinitos, ſermones etiam ac ſummas (ut ita dicam) ex diverſis Eccleſiæ Doctoribus compilatas legere dignaretur; in quibus parum aut nihil invenitur, quod Vergilianam redoleat lucernam? Quis præterea iſtiuſmodi libris impalleſceret, qui ſeveriſſimè nos (ſumus enim naturâ omnes ad mala quàm ad bona procliviores) & redarguunt & caſtigant? Iucundiſſima igitur legamus, eloquentiæ ſaltem floſculis exornata. Quid jucundius quàm Le-

dam

dam à Iove in ſpecie cygni ſtupratam ovum peperiſſe, ex quo Caſtor, Pollux & Helena nati ſunt? Quid ſuavius quàm Iunonem Iovis fuiſſe & ſororem & conjugem? Quid admirabilius quàm Venerem ex teſticulis Cœli in mare projectis legi procreatam? Quid tandem feſtivum magis, quàm Paſiphaën Minois regis Cretæ uxorem biforme ex Tauro monſtrum peperiſſe? Omitto reliqua quæ ſi enarrare contendero me ſit dies defecturus. Valeant itaque qui inter nos diſsidium volunt. Valete & vos, Tubingæ.

XXXVIII.

GEORGIUS SUBBUNCULATOR, Agrippæ Stygiano S. P. D.

O Ridiculum caput, vix tribus anticyris ſanabile, quid mihi de inferorum regno, quid de campis Elyſiis, quid de præpotente Plutonis manu longè latèque in terræ viſceribus dominante, tuis ad me literis diſſeruiſti? Falſa ſunt quæ de inferis garrire ſoles. Nam Servius in ſextum Vergilii, inferos negat propter ejus ſoliditatem in centro terræ contineri poſſe. Lucretius etiam nullos eſſe inferos cecinit hoc modo:

Qui neque ſunt uſquam, neque poſſunt eſſe profectò.

Sic

Sic Pythagoras apud Ovidium inquit:

Quid Styga, quid tenebras & nomina vana timetis,
Materiem vatum.

Quin etiam Marcus Tullius in Oratione pro Cluentio, falſa eſſe quæ de inferis traduntur, indubitanter affirmat. Stultum eſt ergo ô ſtulte, incerta pro certis habere, ac falſa pro veris. *Qualibus in tenebris vita, quantiſque periclis Degitur hoc ævi quodcunque eſt?* ſi non ſunt inferi ſi non ſunt regna Plutonia, ſi Elyſium ac Chymeram juxta habemus; quid obſecro nobis erit, quò Rege cœli contempto & virtutibus denique omnibus in exilium miſsis, inter ſaxum & ſacra perpetuò lamentabimur. Vale.

XXXIX.

AGRIPPA STYGIANUS, Subbunculatori ſuo S. P. D.

TAce beſtia, tace, inquam, beſtia, qui corpus es ſine pectore, & nodum in ſcirpo quæris. Noli metuere ne non regna ſint inferorum. Faciam Georgi, ut mei perpetuò memineris, néve in te docendo operam luſiſſe videar. Tres intra dies mecum cum Plutone cœnitabis. Ibi enim de cocyto, Acheronte, lethæo amne, ſtygia palude, phlegethonte,

furiis

furiis infernalibus, Tantalo etiam ac Syſipho certum judicium dabis. Te quoque per Deos immortales, per Caput, per fidem, perque inferos omnes obteſtor, ut Epiſtolam ad me tuam flammis confeſtim tradas, ne Theologi illam legentes, te poëtarum figmentis corruptum dicant, omnemque ex illis errorum ſentinam hauriri. Vale.

Nunciantur Obſcuris nova.

X L.

SCLABBERTUS KUCKUICK, toti Obſcurorum Cohorti S. P. D.

SOlventi hinc Francfordiam mihi ad Kalendas nuper Septembres, ut Iudæis Chriſti inimicis nova quædam adferrem, viſi ſunt in naviculâ noſtrâ Prædicatorii Ordinis fratres octo, & clariſsimi aliquot Iuris utriuſque Doctores. Magnâ igitur contentionum habitâ occaſione, oſtendi illis Epiſtolam Ioannis Reuchlin, ad Kal. proximè April. ab eo concinnatam, ac deinde in lucem editam; in quâ Reverendum Hæreticæ pravitatis Inquiſitorem, Canem appellat & Cerberum. Quod cum illi audiſſent: Mendacium eſt, inquiunt; quoniam teſte Philoſopho, ſpecies rerum tranſmutari non poſſunt. Nec iterum Cerberus dici poteſt, quem Tullius lib. primo Tuſc. quæſtion. eſſe apud inferos negat. Hæreticum

ticum eſt ergo vivum hominem beſtiam dici quæ animam habet mortalem. Adjecerunt præterea, iſtiuſmodi convitiis nihil ad primam Inquiſitoris apologiam reſponſum eſſe: ſed mendacia ſolùm mendaciis aucta. Scribit enim, Inquiſitorem plus centum locis eſſe mentitum, ſed nullam rationem, nullumque allegat locum. Vult quoque eundem (Patrem alioqui Pientiſſimum plenumque & officii & religionis) profugum ab urbe, turpemque rei familiaris fratrum ſuorum dilapidatorem Aurum etiam Iudæorum ſitire, deditâque operâ, uno ore & unâ horâ pugnantia & ſibi contraria affirmare. Quæ omnia & id genus ſimilia quàm ſint turpiter & dolo malo in viri invidiam à Capnione conficta, Inquiſitor ipſe in ſecundâ ſuâ Apologiâ jam recenter editâ, luce clarius demonſtravit. Quam qui legerit, dicto citius proclamabit, Illam æquè Capnionis epiſtolam ac totam ejus defenſionem præter nugas & convitia reliqui nihil continere. Hæc cum audiſſem, totus ego *obſtupui ſteteruntque comæ & vox faucibus hæſit.* Nam ſi ſecundam nundinis nunc Septembribus Apologiam ediderit, actum procul dubio nobiſcum erit, vel ob hoc ſolùm, quòd talem eam eſſe dixere, quam *nec Iovis ira nec ignis Nec poterit ferrum nec edax abolere vetuſtas.* Valete Patres Conſcripti, Ex Coronâ Moguntinâ.

IOAN-

IOANNES MURMELLIUS *libro II Elegiarum ſuarum in laudem* ARNOLDI *Tungerenſis, ſummi & veri Theologi hoc carmen edidit; quo quidem* CAPNION *ipſe & Obſcuri omnes non obſcurè convincuntur.*

NUnc precor Arnoldum blandè fac Muſa ſalutes,
Tungrorum veterũ ſpemq; decuſque novũ.
Qui primos inter Proceres veſtigia Divi
Alberti ſequitur, optima quæque docens.
Quem dubites morum laudes æquabilitate
Amplius, an Sophiæ cognitione ſacræ.
Externas cujus longè pervenit in urbes
Nomen, & inſignis fama pudicitiæ.
Hoc eſt Laurentî domus & Schola læta magiſtro,
Urbis Agrippinæ clarior & reliquis.
Hocque novum juvenes ſpatiando docente lycæum,
Diſcipulos plures quàm Theophraſtus habet.
Huic præceptori multum debere fatemur,
Quamvis ſit ſophiæ portio parva mihi.

Querimonia fidei ad Obſcuros Reuchliniſtas.

GEns inimica DEI, quæ te veſania torquet,
Quis furor uſque adeò corda prophana rapit?
Spar-

Spargitis in Chriſti famulos Mavortia tela :
Nectitis & lethi retia ſæva trucis.
Quid juvat inſontes ſic Marte laceſſere duro
Chriſtigenas? quid ſic nos jugulare juvat ?
Vos colitis ſpurcæ ſectæ ludibria Turci ,
Tartareum colitis & ſine merce Iovem.
Thura datis manibus Diti non juſta prophanis ,
Atque vorant ſtygii. Turpia liba canes.
Eccleſiæ Sacram nolite laceſſere Sedem ,
Hanc Chriſtus ſtatuit, hæc ſine fine manet.
Pellite barbaricos vos Turci quæſo furores ,
Noſſeque ſupremum diſcite quæſo Deum.
Heus veſtros animos ſeducit pſeudo-proheta,
Quem Phlegethontei gurgitis unda vorat,
Vana fides veſtra eſt, non eſt ratione probata.
Adverſus ſummum pugnat iniqua Iovem.
Ad mea dicta aures animoſque intendite veſtros ,
Qui cupitis prompto noſcere corde Deum.
Contra qui ſanctas leges contemnitis , hinc vos
Effugite,& ſacras linquite quæſo domos.

Τέλος καὶ Θεῷ δόξα.
Finis & Deo gratia.

Epiſtola

Epiſtola ad Lectorem protreptica, hoc eſt, inſtructiva.

ORTWINUS GRATIUS,
Lectori Chriſtiano S. P. D.

SUNT Obſcuri quidam in terris Reuchliniſtæ, Lector Candidiſsime, qui Deum blaſphemantes ac Sanctos ejus, Clariſsimos aliquot Univerſitatum Theologos, meque poſtremò ipſum pro fide ſolùm Catholicâ, contra Oculare Speculum Ioannis Reuchlin, pravis (ut illi volunt) hæreſibus plenum, ad ſanguinem uſque decertantes, contumelioſis laceſſere convitiis non erubuerunt. Fictis enim ſibi tum nominibus tum cognominibus (quam ſcribendi licentiam ab orbe condito nemo hominum eſt ſecutus) omnem maledicendi rabiem effudére. Quibus Sanctiſsimus Dominus noſter Leo Papa X, pro ſua in Chriſtum pietate maledicens, ſcandaloſæ illos garrulitatis auctores & filios iniquitatis non indecenter appellavit; utpote qui in maximo ſuorum facinorum crimine gloriantes, nullumque Deo honorem habentes, ſummam in Chriſti fideles impreſsionem fecére. Intueamur itaque valentes illos homines (in quorum ſententiam nemo iturus eſt, & quibus nullos pejus odit mundus) quam tandem gloriolam ſeu

ſeu potius infamiam ſuo Capnioni pepererint. Neſcio tamen quibus loquor, Lector chariſsime; Obſcuri ſunt, nemo eos videt, nemo bonus novit. Quapropter nemo eos offendit, nemo ſcandalizat. Si conſcientiam ſuam aliquando intueri voluerint, & coram D E O ſuarum Epiſtolarum rationem reddere, commiſsi eos ſceleris procul dubio pœnitebit. Non unâ Epiſtolâ, verùm ſexcentis ut ſic dicam, iterum atque iterum ampliatis, optimos quoſque offenderunt. Notum eſt & publicum, ubi illorum Epiſtolæ impreſſæ ſint; noti etiam auctores. nos tamen bonum pro malo damus, neque hoc loco quenquam Obſcurorum nominare voluimus, ne ſtulto reſpondiſſe judicaremur juxta ſtultitiam ſuam, ne etiam contra Chriſti doctrinam vel viventibus illis vel mortuis ſcandali aliquid imponeremus Cæterum ſi Apoſtolicas cenſuras contemnere, ſi Eccleſiæ inobedientes, & ſacræ fidei (optimis quibuſque illudendo) rebelles eſſe perſeveraverint, repellet eos ab ovili ſuo Chriſtus Salvator noſter. Ut autem me plenius intelligas, Lector Chriſtiane, teque non prætereat, quare præcedentes in hoc noſtro libello epiſtolæ inſcribantur *Lamentationes Obſcurorum*, quum tamen à me ſolo compoſitæ & in lucem editæ ſint, Dicam profectò & fatebor ingenuè, eadem me accepiſſe nomina & his ſimilia,

qui-

quibus Obſcuri Reuchliniſtæ in ſuis Epiſtolis, à Sede Apoſtolicâ jam pridem condemnatis, falsò uſi ſunt, ut ſub talium fictorum nominum tegmine, illorum veſaniam bonis omnibus declararem. Nec item mihi ea res fraudi eſſe debet, quòd levicula quædam, noſtris hiſce Lamentationum epiſtolis intermiſta ſint: quum teſte etiam Salomone, ſtulto nonnunquam reſpondendum ſit juxta ſtultitiam ipſius, ne ſoli ſibi ſapere videantur. Hoc autem fieri non abs re poſſe nobis perbeatè ſcriptum reliquit Sanctus Thomas Sec^a. Sec^æ. Q. LXXII, de contumeliâ & verborum injuriis. Deſinant igitur gloriari in malitiâ & nequitiâ, quod eſt peccatum in Spiritum Sanctum. Modeſtiâ enim opus eſt, non iniquâ contentione, qua Capnionem etiam ſuum (etſi omnium ſeſe Sycophantarum longè nequiſsimos multoque impudentiſsimos oſtendant) defendere neutiquam poſsint. Vale, Lector piiſsime, & hæc, quæ citra bonorum indignationem dicta ſunt, boni conſulito. Coloniæ Anno M. CCCCC. XVIII.

Sequitur epiſtola apologetica & gravis Ortwini Gratii, ob primam à parvulo educationem Daventrienſis cognominati, Agrippinenſis quoque Academiæ Philoſophi, Chriſti-

que

que Sacerdotis, Obſcuræ Reuchliniſtarum cohorti, citra bonorum indignationem dedicata.

GRaviter & iniquo animo maledicta veſtra paterer, Viri Obſcuriſsimi, ſi vos ſcirem judicio magis quàm morbo animi petulantiâ veſtrâ uti. At quum in vobis (ut Salluſtii verbis utar) *neque modum neque modeſtiam ullam animadverto*: nec ſit ſub orbe lunari tam impiæ mentis homo, qui idipſum negare aut poſsit aut debeat aut velit, vobis pientiſsimè reſpondebo, ut ſi quam maledicendo in Deum & in homines libidinem cepiſtis, eam vel patienter (modò lucis filii eſſe volueritis) vel malè audiendo, amittatis. Legi nuper Epiſtolas veſtras, quas *Obſcurorum virorum* inſcripſiſtis: à Lamentationibus profectò veſtris (quas alite calamo nuper exaravimus) longè differentes, utpote plenas omnis impudicitiæ & iniquitatis. In quibus non modò viros eruditos & probos acerrimoſque fidei Catholicæ defenſores, verùm etiam Deum ipſum, noſtræ ſalutis opificem, per omnes inpudentiæ numeros blaſphemare, Divam quoq; Virginem Salvatoris noſtri parentem ludendo, quæ de eadem in Sacris ſcribuntur Literis, veſtris meretricibus adaptare, & Sanctos denique ipſos veſtris exagitare lenociniis non erubuiſtis. O tempora maledicta,

in

in quibus Reverendiſsimi Præſules, illuſtriſsimique Principes hæc fieri patiuntur. O nefaſti (ut de vobis duntaxat Obſcuris loquar)veſtræ nativitatis dies. O mores præpoſteros, omnigenis obumbratos criminibus. Vos profectò eſtis, in quos fines ſeculorum devenére, vos inquam Antichriſti præcurſores & diſſoluti Iudæorum rabulæ. Unius enim viri Ioannis Reuchlin contemplatione neque Deum timetisneque homines. Rectè igitur à Pſalmiſta dictum eſt, *Exacerbaverunt eloquia Dei*, *& conſilium Altiſsimi irritaverunt.* Et iterum Deus per prophetam: *Locuti ſunt adverſus me linguâ dolosâ, & ſermonibus odii circumdederunt me, poſuerùntque adverſus me mala pro bonis, & odium pro dilectione meâ.* Hinc eſt quòd Sanctiſsimus Dominus noſter Leo Papa x in perſona Chriſti, tanquam verus Dei vicarius propriâ motus pietate, ſuamque reſpectans Eccleſiam, vos filios iniquitatis appellat, & à nullo unquam ſacerdote (exceptâ ſaltem mortis horâ) abſolvendos. Hoc autem verum eſſe & decretum Apoſtolicum, & Reverendiſsimi Colonienſis Archiepiſcopi tranſſumptum longè latèque transfuſa declarant. Itemque non in vos duntaxat Obſcuros talis fulminatur ſententia; ſed in omnes perditiſsimæ veſtræ conjurationis conſcios; in omnes quoque talium librorum impreſſores, venditores, lectores, re-

ſerva-

ſervatores; & in eos etiam qui hiſce rebus auditis teterrimos illorum auctores ſuis non produnt judicibus, nec tam ſcurriles libellos intra tres dies comburunt. O ſententiam Apoſtolicam, omni laude & honore dignam, cunctiſque Chriſti fidelibus ſummoperè neceſſariam. Quam certè qui non patitur, cui rei ſacratiſsimæ neminique non fructuoſæ ac planè perutili qui reſiſtit, qui oblatrat, qui invidet, qui obluctatur, qui non obedit, qui denique impedimento eſt, aut conſiliis aut favore aut factis inſipienter renitendo; degenerem ſeſe Chriſticolam, & ſacræ fidei contemptorem, luce clarius oſtendit. Viderint quoque ſacerdotes, quâ auctoritate contra Sacroſanctæ Sedis Apoſtolicæ determinationem, non ſolùm Obſcuros, ſed & famoſarum Epiſtolarum lectores, venditores, & id genus alios in Brevi Apoſtolico (ut ſupra ſatis clarè in Lamentationibus Obſcurorum explicatur) expreſſos, abſolvere audeant. Nemo veſtrûm plus æquo ſuæ innitatur prudentiæ. Hinc eſt quod Chryſoſtomus ait ſermone XII. *Non fidei, ſed perfidia, non confidentia eſt, nimiam in ſemet ipſo habere fiduciam.* Quæ etiam quot præclaros viros, quotque ingenuos adoleſcentes in cauſa Reuchlinica deceperit, cogitare poterunt pauci, dicere nemo. Verùm ut eò, unde divertit, noſtra nunc revertatur oratio, Quis

(rogo)

(rogo) inferorum, aut quæ tandem cœcitas vos coëgit, ut in ſecundâ veſtrarum Epiſtolarum editione Florentinos ipſos ſcientiâ & virtute florentes, eoſque non aliter quàm ob ingenii & naturæ dotes ita appellatos, Sodomitas diceretis, nec Sodomitas ſolùm, verùm & nobiliſsimam eorum civitatem cunctis mundi civitatibus Sodomitis pleniorem, tot ſacerdoti ſalutes ſcribendo, quot ſint in Florentiâ Sodomitæ.. Verùm hæc peſſum eant. Cætera id genus convitia auribus indigna mortalium hoc loco relinquimus. Nunquid igitur ſatis vobis fuit, Eccleſiam DEI nequiter læſiſſe, niſi etiam in moderni Pontificis Optimi Maximi, omniumque literis atque linguis celebrandi, dedecus ac contumeliam, tam obſcœna de Florentinis, vobis effuſa legerentur? Nonne Summo Pontifici in ſcena & in umbraculis iniquitatum veſtrarum parcendum? An ignoratis Sanctiſsimum Dominum noſtrum Leonem Papam x, à Domino DEO (id quod Sancta fatetur Eccleſia) veluti omnium virtutum exemplar & archetypon, ſuper gentes & regna in terris conſtitutum, ut evellet, diſsipet, & plantet? Faxit itaque DEUS, ut gravioribus vos cenſuris Sacroſancta Sedes Apoſtolica condemnet. Subdolè præterea & ingenioſè ſatis (ut veſtram impudentiam latius perſequamur) Imperialem Majeſtatem nobis ſemper venerandam

F deri-

deridetis, quum nullo ſit vobis opus Privilegio Venetorum. Cujus etiam mandata à nobis in hunc uſque diem ſemper illæſa, præviis veſtris mendaciis, hæreſibus quoque & blaſphemiis, neque D E U M timentes neque homines, nimis licenter infregiſtis. Theologos inſuper non modò diverſarum Univerſitatum, verùm totius Eccleſiæ lumina, alioſque tam virtute quàm ſcientiâ præclaros, & ſpecie quodammodo à vobis differentes, veſtris dentibus cruentiſsimè lancinatis, & conviciis inſequimini nebulonicis: quorum profectò calceamenti corrigiam, vel omnium judicio, indigni eſtis ſolvere. O cœca atque impudens iſtiuſmodi Reuchliniſtarum cohors. *Aude aliquid brevibus gyaris & carcere dignum, Si vis eſſe aliquid. Audaces fortuna juvat*; etſi multa audere (ut Menandro placuit) multa aberrare facit. Quid multis? Ex omni namque genere hominum, quos variis vitiis, ingenioſa & ad malum prona irretit improbitas, nullos neque ſceleratiores neque odibiles magis eſſe reor; nec graviore cenſurâ animadverſioneque plectendos, quàm eos ipſos, qui cùm perverſæ mentis animique malignantis ſint, fingendo tamen id callidè ſub fictorum nominum ac cognominum velamento & moliantur & agant, ut ſynceri pro Chriſto & integerrimi homines, omnique carentes vitio habeantur. Item

quod

quod indigniſsimum eſt, aliorum peccata, quæ nihil (ut infra dicemus) ad rem faciunt Capnionis, nec vera dignoſcuntur, acerbiſsimè redarguunt, quibus ipſi præcipuè obnoxii ſunt, aliorumque virtutes ac benefacta maliconſulunt, ſuorum penitus ſcelerum obliti. Perſuade tibi, ô Chriſtiane lector, (nam perſuadere tutò potes) hos Obſcuros Reuchliniſtas nocentiſsimum eſſe genus hominum, cunctiſque flagitiis ſceleribuſque coopertum; calamitatem, everſionemque Reip. Chriſtianæ quærentes, nec Summo Pontifici, Patri verè beatiſsimo, nec exteris etiam nationibus in peſsimis quibuſque parcentes. Elinguis profectò & mutus Cicero eſſe poſſet in tam latâ tamque amplâ ac planè execrabili Obſcurorum materiâ. Vitiorum quidem apud eos referta ſunt omnia, quæ undique facto agmine in nos inſontes irruunt, noſque circumſtant, premunt, urgent. Animæ autem ſuæ diſcriminibus miſerrimè jactantur: ut difficile ſit in portum ſeſe ab his ſalutatum appellere. Quibus querar? quos implorem? Nimia mehercule eſt improborum quorundam (non dico omnium) Reuchliniſtarum licentia; tum in Eccleſiæ ſcandalum, tum in bonorum omnium confuſionem, veluti ex equo Trojano catervatim redundantium. Summi, infimi, mediocres prolabuntur. Et Plinio teſte. *Multi famam (etſi umbratilem*

ac vanam) *pauci conſcientiam verentur*: quæ tamen (ut Auguſtinus nobis ſcriptum reliquit) eſt mille teſtes. Verùm enimverò ut vos appellem, citra veſtram atque aliorum indignationem; Quid obſecro vobis proſunt convitia, quid mendacia, quid contumeliæ, quid cavillationes, quid ludibria, quid ſtultæ in cœlum irriſiones, quid impiæ tandem hæreſes? Nonne ſcriptum legimus, Confundantur omnes facientes vana. At mihi quis objecerit: Facetiarum gratiâ Obſcuri talia locuti ſunt. Eho, inquam, vir bone, Nunquid irridetur DEUS? aut iſtiuſmodi convitiis Capnion ipſe ſuis exolvitur erroribus? Bedam audite Venerabilem: *Omnis* (inquit) *amaritudo*, & *ira*, & *indignatio* & *clamor*, & *blaſphemia*, & *mala contentio*, *Spiritus immundi furor eſt*. Ineptiis certè veſtris & mendaci non ferendorum exprobratione Capnionem veſtrum (modo conſcientiam intueamini) defendere non poteſtis. Plus illi dedecoris, plus ſcandali, plus turpitudinis, plus infamiæ quàm laudis aut gloriæ pepe riſtis. Honorare (opinor) voluiſtis virum bonum: at illum ſpe veſtrâ falſi plus æquo inhonoraſtis, nullam fortaſſe gratiam ab eodem recepturi. Nec induci poſſum, ut credam, talem illum tantumque poëtam vos ad tam inſigne tamque infame ſcribendi facinus concitaſſe, niſi idipſum obeſſe videatur,

tur, quòd in ſuis ad nos Epiſtolis talia nobis futura prædixerit. Ego tamen neque Obſcuros vos appello, neque Reuchliniſtas: verùm hæc nomina (ſive bona illa ſint ſive mala) vobis ipſis non indecenter impoſuiſtis. Nomina hercle veſtra (quantum videre videor) nominibus quadrant. Ille Fumulus appellatur, vos Obſcuri: & verè obſcuri. Nam tenebræ omnium veſtræ (ut cum gratia & honore Capnionis non veſtro loquar) totum penè terrarum orbem, infinitis tum erroribus tum mendaciis obumbrarunt. Dicit igitur Propheta: *Vultus Domini ſuper facientes mala, ut perdat de terrâ memoriam eorum.*

Ad convitia veſtrarum Epiſtolarum revertor, Patres Conſcripti, & ad falſas ac planè commentitias in optimos quoſque vitiorum exprobrationes; quæ ad veſtri Capnionis defenſionem prorſus faciunt nihil, nec in oculis ſapientum integros lædunt viros, ſed univerſali (proh dolor!) Eccleſiæ indelebilem inurunt maculam. O utinam talia priſcis Sanctorum Patrum ſcripta fuiſſent temporibus! Non dubium quin vel manus vobis præciſæ, vel lingua confeſtim eruta, vel guttur laqueo clauſum fuiſſet. Sola vos impunitas degeneres ac malignos facit, quæ, teſte Bernardo, *eſt incuriæ ſoboles, inſolentiæ mater, radix impudicitiæ, & omnium tranſgreſſionum nutrix.* At excitabit proculdubio corda Prin-

cipum miſericors & omnipotens Deus, ut rebus omnibus ultrò citroque perſpectis, ac ritè cognitis, juſtitiæ munus (quod ſemper optavimus) quàm primum exequantur. Nihil eſt enim tam abſurdum, nihil tam abominabile, nihil tam impium, nihil tam ingratum Deo, quod veſtræ (& id quidem citra omnem occaſionem) non effundant Epiſtolæ. Neſcitis temeritatem conſilii defectum eſſe & imprudentiæ ſpeciem? ſecundum Beatum Thomam Secunda Secundæ. Q. xxxv, ar. xxv. c. fi. *Illa enim temeritate fiunt, quæ ratione non geruntur. & ideò ſuperbiæ eſt filia*, ut ibidem probatur Q. LIII. ar. III. Quare obſecro (ò vos degeneres poëtæ & filii iniquitatis) tam impiè abutimini gratiâ vobis à Deo datâ? Quid Chriſto illuditis & ejus Matri? Quid tunicam Domini? Quid reverendam Petri imaginem? Quid Sacramenta Eccleſiæ? quid ſacratiſsimas Sedis Apoſtolicæ indulgentias deridetis? Quam potiſsimum ob cauſam, nominibus veſtris ſilentio præteritis, aliena vobis nomina & nunquam audita excogitaſtis? Nonne hi ſunt hiſtrionum ac ſycophantarum mores? Sunt profectò, & nebulonum vafriciis longè deteriores. Quare (inquam) doctiſsimos & ſapientiſsimos Eccleſiæ Doctores proſequimini? Quare talpati oculatos contemnitis? quare iniquitatem fovetis? quare

re injuſtitiæ & malitiæ patrocinamini? An Capnionem hiſce veſtris lenociniis in cauſâ fidei defendendum ſuſcepiſtis? O ſtulti & inſenſati, *Audite* (clamat Eſajas) *verbum Domini, Principes Sodomorum, auribus percipite legem Dei veſtri, populus Gomorræ. Filios* (inquit) *enutrivi & exaltavi: ipſi autem ſpreverunt me.* Væ etiam vobis falſariis, qui noſtra Epitaphia, & laudabilem aliorum doctrinam pervertentes, illorum loco rythmos ponitis impuriſsimos, commiſſoque per vos crimine falſi, nequam editis prognoſtica. mihi illa inſonti & immerito, ad multorum Principum, Civitatum, Optimorumque virorum offenſionem ac ſacræ Aſtronomiæ irriſionem, non incruentè adſcribentes. Commiſſo(inquam)per vos crimine falſi (id quod ſecundum leges ſacratiſsimas ſemper pœnam capitis importat) famoſiſsimos editis libellos, Sacroſanctæ Sedis Apoſtolicæ, Cæſareæque Majeſtatis auctoritatem abſque omni Conſcientiæ ſcrupulo,utrobique infringentes. Propterea idem propheta exclamat: *Væ genti peccatrici,populo gravi iniquitate, ſemini nequam, filiis ſceleratis.* O quanto temporum intervallo Divus Eſaias hæc futura prævidit. *Dereliquerunt* (inquit) *Dominum, blaſphemaverunt Sanctum Iſrael, abalienati ſunt retrorſum.* Si res veſtras mentis oculo intueri volueritis, argentum certè

veſtrum mutatum eſt in ſcoriam, & vinum non (ut ille ait) aqua mixtum, ſed in fœtidiſsimam maledicendi mentiendi & blaſphemandi ſentinam commutatum. Ridetis ſcio, nec mirum. Scriptum eſt enim, *Lætantur cùm malefecerint & exultant in rebus peſſimis*. Et Pythagorâ teſte, *Sues libentius in cœno quàm in fonte verſantur*. Ridetis, inquam, at riſus profectò veſter in luctum commutabitur, & niſi ſubitaneâ morte (quod Deus avertat) præoccupati fueritis, illam proculdubio vivetis horam, in qua ſerâ ducti pœnitudine, veſtræ vos iniquitatis pœnitebit. Eſt enim in ore omnium, *Serò ſapient Phryges*. Nobis profectò (à quibus nunquam offenſi eſtis) indignè & immeritò illuditis: at Deus ipſe non irridetur. Dicit itaque cum propheta, *Gens abſque conſilio, utinam ſaperent & intelligerent, ac noviſſima providerent*. Hæc profectò nemini noſtrum legitimè poſſunt objici, quum ſimilia ediderimus nunquam. Eò nunc calamitatis (heu nos infelices) eſt proceſſum in Eccleſiâ Dei, ut ora ferè omnium (proh pudor! nefas eſt dicere) Ethnicorum magis quàm Chriſtianorum ſententiis abundent. Pluris Poëtas facitis, quàm Sacros Eccleſiæ Doctores, & in ſolâ verborum pompâ omnem veſtræ beatitudinis gloriam collocatis. Hinc in publicis tum declamationibus, tum Orationibus, nomen

Ieſu

Ieſu Chriſti invocare ridiculum vobis eſſe videtur. Hinc Evangelia in reprobum exponitis ſenſum, & omni tum vultus, tum animi depoſitâ gravitate, irrefragabilem Sacrarum Literarum autoritatem obumbratis. *Væ itaque vobis* (Eſaias ait) *qui dicitis malum bonum, & bonum malum; ponentes tenebras lucem, & lucem tenebras; ponentes amarum in dulce, & dulce in amarum; trahentes iniquitatem in funiculis vanitatis veſtræ. Væ qui ſapientes eſtis in oculis veſtris, & coram vobismet ipſis prudentes.* Quis vobis fidei cauſam commiſit? Quis verbo vos offendit? Nemo hercle, nemo. Noſtris certè Theologis Hæreſium extirpandarum munus, à SIXTO PAPA IV (ut in veſtris ſupra Lamentationibus patet) peculiariter eſt commiſſum. Iraſcimini ergo & nolite peccare. Scabant muli mulos & ſanguinem innocentum non eliciant. His moribus, his convitiis, his certè mendaciis & contumeliis Capnion ipſe, amicos ſibi habere non poteſt, videtur inimicos velle.

Irriſiones præterea veſtræ nihil ad Reuchlinicam faciunt contentionem. Si vobis aut aliis qui nobis adverſantur, peccata exprobrare, & falſiſsima quæque offundere vellemus, non deeſſet nobis fortaſſe ſcribendi materia: ſed hoc hiſtrionum eſt & mulierculárum, non bonorum neque ſapientum. Propterea Do-

ctiſsimus ille Eraſmus Roterodamus Theologorum diſertiſsimus, & non vulgari dignus honore, vos obſcuros Reuchliniſtas tanquam peſtem quandam deteſtatur, doletque ac planè ingemiſcit, ſeſe in veſtris Epiſtolis à vobis eſſe commendatum. Ecquid mirum? Laudes enim obſcurorum ſordes ſunt non præconia; nec eſt ſub orbe lunari tam perverſæ mentis homo, qui vel merita laudis aut vitæ innocenter actæ teſtem ab obſcuris petat. Eſt & alius Eccleſiæ Prælatus Chaldaicæ apud nos literaturæ peritus, qui licet Capnioni bene velit, ſeveriſsimis tamen vos inſequitur carminibus: Itemque Richardus ipſe, cognomento Sbrulius, poëta & orator non vulgaris, in ſuâ Chryſochari Trebericâ ad pientiſsimum Trevirorum Præſulem, ſapientiſsimè vos & redarguit & caſtigat. Malumus igitur à vobis abjectæ ſortis hominibus vituperari quàm laudari. Nam teſte Aulo Gellio lib. VI. Noct. Att. *Qui maledicit & vituperat, fidem non capit.* Itemque *nec valde gaudere debemus* (ut Auguſtino placuit ad Voluſianum) *quando vituperamur*. Quia nec depravare injuria, nec coronare poteſt laus aliena. Hinc Seneca de remediis fortuitorum nos optimè conſolatur: *Malè* (inquit) *de te opinantur homines, ſed mali. Moverer, ſi de me Marius, ſi Lælius ſapiens, ſi alter Cato; ſi Scipiones duo.* Et mox adjicit: *Moverer, ſi hoc judi-*

dicio:

dicio facerent , quod nunc morbo faciunt. Quod autem vos (ut ad alia progrediamur) movere poſſet aut dictum aut factum , quos non puduerit , palam cunctis legentibus, omnium ferè criminum ſordem (ſtuprorum præſertim & Sodomiæ) de vobis ipſis confiteri. Nolite itaque in veſtris ad me Epiſtolis parentum mihi meorum conditionem aut ſtatum exprobrare. Patre natus ſum Frederico de Graes in Diœceſi Monaſterienſi, prope Cosfeldiam habitante & adhuc ſuperſtite, cum ſororibus meis & amicis: id quod non ſummis modò in Coloniâ viris, verùm & Clariſsimo Illuſtriſsimoque Principi, ac Reverendiſsimo Eccleſiæ Monaſterienſis pontifici Erico, ſatis ſuperque conſtat, veluti liber de Weſtphaliæ laudibus , eidem à nobis ante aliquot annos reverenter nuncupato , longè copioſius continetur. Me autem Daventrienſem cognominatum, nemo prorſus admiretur. Fui enim in tenerâ primum ætate (& id quidem matre mea Gertrude citra inhoneſtatem defuncta). Daventriam à Patre ad fratrem miſſus , ubi majores noſtri , & patricii ſemper & ſenatores fuére , ut ſub Alexandro Hegio illic tunc Gymnaſiarcha, Græcè quidem ac Latinè erudito, bonas literas puer non ignorarem. Quapropter in Weſtphalorum laudem tale ad memoratum Principem cecinimus Tetraſtichon.

Weſtphalus in cunctis ſolers, atque ore modeſtus,
Vividus ingenio, relligione ſacer.
Nobilis officio, nulli probitate ſecundus,
Illuſtrans orbem, conjuge, prole, domo.

Hæc obiter dicta ſunto, quæ etiam ſi omiſſa forent, Capnioni tamen prodeſſent nihil. Induantur itaque, qui detrahunt mihi, pudore; & induantur ſicut diploide confuſione ſuâ. *Confitebor domino nimis in ore meo, & in medio multorum laudabo eum, Qui adſtitit à dextris pauperis, ut ſalvum faceret à perſequentibus animam meam.* Aliud eſt enim de hæreſi, aliud de vitiis humanis contendere. Aliud quoque blaſphemare DEUM, aliud hominibus (etſi immeritò) illudere. Non patiuntur Theologi, Salvatoris noſtri humanitatem habitui comparari meretricio, ipſumque ut ſimplicem hominem & ſervum, non ut DEUM à Iudæis interemptum. Itemque non poſſe ſatis ex Novo probari Teſtamento Chriſtum Salvatorem noſtrum (ut in Georgii dialogo habetur) verum fuiſſe DEUM. Hæc & alia id genus multa, longeque deteriora, boni ne an mali conſulenda ſint, ſacratiſsimis Theologiæ Doctoribus, non obſcuris halophantis diſcutiendum relinquo. Quapropter Apologiam nuper edidit reverendus Hæreticæ pravitatis Inquiſitor, omni dignus honore

nore frater Iacobus Hoechſtraten, in qua luce clarius pateſcit, quàm ſanctè nobiſcum & quàm piè, citraque omnem (ni fallar) malitiam in Eccleſiâ DEI veſter Capnion ambulaverit. Quantam autem mihi fecerit injuriam, me Chriſti ſacerdotem licet immeritum, & philodæmonem in falsâ ſuâ defenſione & hæreſiarcham appellando, pauci ignorant. Plenus (ut opinor) furiarum & rectæ rationis oblitus; me talem eſſe vulpinatus eſt, nullam penitus aliam rationem habens, quàm quòd hoc genitivo Iovis, in bonam (vel ipſius maximè exemplo) uſus fuerim ſignificationem. O magnum Theologum! O poëtam inſignem! Quis hoc non videbit cavillum? quis non potius improbet ac planè deteſtetur? Cæterum hæc ridicula Capnionis ſubtilitas, in præfata Inquiſitoris Apologia, ſatis ſuperque retunditur, & in Boccatio lib 2. de Genealogia Deorum; itemque in Auguſtino lib. II. de civit. DEI c. XIII. & Confeſſ. lib. I. de poëtis multiſque aliis in locis, quæ hic, ne Capnionem noſtrum lethaliter offendant, libenter omittimus. Atqui, ne quod primum puto, hîc ſilentio prætercam. Neque Capnionem veſtrum, neque Reuchliniſtas omnes, neque verorum quemquam poëtarum, noſtris hiſce literis offendi indifferenter volumus. Ut enim duplices ſunt Reuchliniſtæ, ita nec ejuſdem ingenii Poëtæ omnes. Alii enim boni

ſunt;

ſunt, alii mali , nec mali quidem in oculis meis, ni Sedes ipſa Apoſtolica, ac boni denique omnes , tam obſcuros tamque degeneres poëtas, & leve hominum genus & filios iniquitatis appellarent. Habet profectò Ioannes Reuchlin (ut de bonis loquar) viros nobiles, doctos, eruditos & eloquentes , ſui amantiſsimos, quorum etiam nonnulli, aperto Marte (id quod deteſtari non poſſumus) in pugnam congrediuntur. Habet præterea ingenuos pro ſe Adoleſcentes, & ſtudioſos aliquot bonarum artium (ut audio) profeſſores, quos certè (modò juſtitiæ & veritati adhæreſcant) unicè omnes & colimus & veneramur. Tum quòd de his magna Chriſto ſpes ſit & laudis & gloriæ : Tum quòd generoſus animus, & honeſtis imbutus diſciplinis Chriſti ſponſam, hæreticis fœdari pravitatibus, non patiatur. De his certè viris bonis, optimiſque adoloſcentibus loquimur nihil. Nam ſi falſiſsimis (ut cum gratia loquar) Reuchlini defenſionibus , ſeu potius offenſionibus abjectis, veriſsima Theologorum ſcripta, & maximè, quæ intra dies octo, per reverendum Inquiſitorem hoc anno ſunt edita; non ſolùm legere, verùm juſta lance, & ad unguem (ut dicitur) citra cœci favoris diſsimulationem examinare dignarentur , ſuo (ut opinor) Capnione deſerto, nobis proculdubio adhærerent.

Obſcuros

Obſcuros igitur ſolùm Reuchliniſtas, Evangelicæ charitatis tranſgreſſores, polylogos quoque & naturâ nimimè cicures, non abſque noſtri moderatione inſectamur, dignos profectò quos ſapiens poëtarum chorus, nobiliſsimorumque virorum conſeſſus velut degeneres, ac perditiſsimum genus hominum perpetuò deteſtetur. Qui dum manifeſta phreneſi ac furiis (neſcio quibus) unà cum ſuo Capnione correpti, almæ atque laudabilis noſtræ Univerſitatis doctores infamare conantur, cimmeriis involuti tenebris, omnique morum depoſitâ gravitate, nequiſsimos ſeſe (modò veritas ipſa locum habere poterit) halophantas ac nebulones oſtendunt. Quippe quod nec periculoſius alicubi erratur, nec pejus aliquid inquiritur, nec quid impium magis inveniri poteſt, quàm ubi Chriſto ac Sanctis ejus illuditur, & Eccleſiæ Doctores contemnuntur. Quapropter Sanctus Paulus ad Corinthios primæ Cap. 11. *Animalis* (inquit) *homo non percipit ea quæ ſunt Spiritus Dei.*

Cæterum quum ad veſtrum ſcelus ac nequitiam parum aut nihil (ut Sacro-Sancta Sedes Apoſtolica teſtatur) addi poſsit, vos deteſtentur omnes neceſſe eſt. Satis enim experrecti ſumus in tuendâ Eccleſiæ bonarumque artium republ. licet cruentiſsimos veſtræ temeritatis ac ſtultitiæ dentes evitare non poſsimus; Audacia tamen veſtra non vincet

ſtudia

ſtudia noſtra. Gymnaſium certè hoc eſt, Sacræ Theologiæ & bonis artibus admodum accommodatum. Hic ſacrorum Canonum, Iuriſque Civilis majeſtas, Hîc Hippocrates, Æſculapius & Galenus ſcholas habent. Sunt quoque apud nos egregia ſcholaſticorum conventicula, ſunt doctiſsimorum virorum chori, ſunt diverſarum linguarum diſertiſsimi interpretes, in quibus mira ſcientiarum varietas & immenſa doctrinarum viget foecunditas. Hîc Ducum Comitumque illuſtriſsimorum non vulgaris eruditio: Hîc profundiſsimi Sacræ & Theologicæ veritatis Profeſſores; Hîc Clariſsimi utriuſque Iuris Interpretes. Hîc ſalutaris Medicinæ Doctores expertiſsimi. Hîc acutiſsimi liberalium (quas vocant) artium Magiſtri. Adſunt & alii in omnibus ferè diſciplinis eminentiſsimi, penes quos nihil ſimulatum, nihil fictum, nihil leve, nihil non admirandum. Tantâ fulgent hi omnes conſtantiâ & virtute, ut eorum tacita gravitas & fides de unoquoque loquatur, neque cujusquam ornamenta orationis expectet. Omnes maximi animi, ſummi conſilii ſingulariſque prudentiæ viri: ita etiam, ut SIXTUS Papa IV. noſtræ Univerſitatis gloriam, ſolidiſsimamque omnium integritatem animadvertens, noſtris præcipuè Doctoribus, omnem Hæreſeos per Alemaniam iniquitatem extirpandam demandarit: hoc autem ita eſſe

ſupra

ſupra in Lamentationibus patet. Quare felix admodum ipſa Colonia eſt, cùm tales habeat viros, quales majores noſtri priſcis temporibus ſumma veneratione proſecuti fuiſſent. Nolunt itaque Obſcuris Reuchliniſtis ſubeſſe, qui magnis etiam viris præeſſe conſueverunt. Nolunt vinci, qui victrices fidei aquilas manu premunt. Troës ſunt. Omnia ſine Theſeo operantur & ſuum tandem Romani Hannibalem habent.

Nunc autem (ſi ita libet) reverendos noſtræ Univerſitatis Theologos intueamur. Sapientiſsimi quippe viri ſunt, nec in aliquo taxandi. Nam pro Chriſto Ieſu duntaxat & Catholicâ fide, ab Hæreticis, proh dolor! jam diu ſatis impugnata; contraque Ioannem Reuchlin, ejuſque intolerabiles (ut ajunt) errores, nimium (proh pudor) nimiumque (ut dixi) Eccleſiæ Dei, bonorumque omnium, & quatuor inprimis Clariſsimarum Univerſitatum ſentimento repugnantes, velut invicti, & Eccleſiæ totius & Apoſtolicæ tandem Sedis athletæ, ad ſanguinem uſque decertant. Non equidem vi aliqua, non dolo, non invidiâ, non malignâ intentione, non malo corde, non ſiniſtra quavis circumventione (ita nos Deus adjuvet & omnes Sancti ejus) ſed nimiâ patientiâ nimiâque ſui moderatione, conſilio etiam & auctoritate, ac ſapientiâ potiſsimum duce cuncta proſequentes. Hoc autem

autem qui credere recuſârit , Theologorum perluſtret libros, & me, dicto citius, verum dixiſſe proclamabit, nec alterâ (ut dici ſolet) parte inauditâ , ſtultam proferat ſententiam; vel ob hoc ſolum , quòd Centum Eccleſiæ Doctoribus, longè magis quàm uni viro, in ſecularibus duntaxat libris erudito , aut abjectæ ſortis hominibus (quos Obſcuros appellitant) ſit credendum. Nec eſt inquam quod ſacratiſsimam Prædicatorii ordinis Religionem citra injuriam ac perditionem animarum veſtrarum contemnere valeatis. Utinam vobis ſive viventibus ſive morientibus, tum matutinæ illorum, tum veſpertinæ tum nocturnæ etiam preces , & hæ quidem ab omni labe omnique vitiorum contagione immunes, ſuffragari vel in minimo poſſent. longè profectò melius longèque ſalubrius (ſi verum fateri licet) res veſtræ ſeſe haberent.

Ululate igitur in tenebris , vos Obſcuri & degeneres Reuchliniſtæ, quia prope eſt dies Domini , & vaſtitas à Domino veniet. *Adhuc enim paululum modicumque & conſummabitur indignatio mea & furor meus*, dicit Dominus omnipotens . *Lavamini, mundi eſtote, auferte malum cogitationum veſtrarum. Quieſcite perversè agere. diſcite bene facere, ne retributio manuum veſtrarum fiat vobis. Abjicite opera tenebrarum,* in-

induimini arma lucis, ut in die honeſtè ambulare poſsitis. Non eſt enim putandum omnia vobis licere, niſi & recta & juſta & aperta ſint, ut rex Antigonus cuidam reſpondiſſe fertur: Barbarorum regibus omnia licere, nobis duntaxat, quæ juſta & honeſta videanrur.

Accendamus ergo lumen noſtræ mentis & in noſtri muneris erga Deum adminiſtratione omnia prudenter maturèque agamus. Nemo veſtrûm (Apoſtolo teſte) gratiam Dei in vacuum recipiat. Ecce nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies ſalutis, nemini dantes ullam offenſionem, ut non vituperetur miniſterium noſtrum. Exhibeamus noſmetipſos in omnibus ſicut Dei miniſtros in ſuavitate, in Spiritu Sancto, in charitate non fictâ, in verbo veritatis, in virtute Dei. Non enim vel ad ludum à naturâ, vel ad jocum geniti ſumus; ſed ad ſtudia quædam majora atque graviora, quæ in humilitate & manſuetudine ſpiritus non obſcurè continentur. Si uno duntaxat epigrammate Capnionem noſtrum offendimus, non plus ego, quàm reliqui diverſarum Univerſitatum Doctores offenderunt. Nam ut ſupra diximus, aliud eſt de hæreſi Sanctè & juſtè; aliud de vitiis humanis (quæ nihil ad rem faciunt, & falsò à vobis excogitata ſunt) plus æquo contendere. *Quærite Dominum dum inveniri*

niri poteſt, invocate eum dum prope eſt. Derelinquat impius viam ſuam, & vir iniquus cogitationes ſuas, & revertatur ad Dominum, & miſerebitur ejus, & ad Deum noſtrum, qnoniam multus eſt ad ignoſcendum. Hæc Eſaias.

Rogamus itaque vos & obſecramus in Domino Ieſu, qui nos redemit pretioſo ſuo ſanguine, nec quicquam contumeliarum à vobis eſt meritus, ut quemadmodum accepiſtis à Sancto Paulo Gentium Doctore, quomodo vos oporteat ambulare & placere Deo, ſic & ambuletis. *Eſt enim voluntas Dei ſanctificatio veſtra, ut ſciat unuſquiſque veſtrum ſuum vas poſsidere in ſanctificatione & honore. Non autem in paſsione deſiderii ſicut & gentes quæ ignorant Deum.* Rationem certè Paulus adjicit non vulgarem, Vocavit nos (inquit.) Deus non in immunditiam (quâ vos ſupra quàm cuiquam credibile eſt, delibuti eſtis) ſed in ſanctificationem, quâ non modò noſtri, verùm & aliarum Univerſitatum Doctores omnium primi, & vivæ virtutum imagines, contra manifeſtam multorum falſitatem Chriſto duce intrepidè conſtanterque militantes ita iuncti ſunt, ut neque Capnionis veſtri (quæ nullæ ſunt) neque veſtras (quæ minoris habentur) contumelias, in aliquo pertimeſcant.

Et ne illud prætercam. Non eſt per Deum immor-

immortalem invidiæ cauſa quam agimus, ut vos falſò & inſipienter in præpoſterâ Capnionis veſtri defenſione vulpinamini, ſed fidei duntaxat ſacræ, quam pravis taminare erroribus non Chriſtiani eſt hominis, ſed diſſoluti potius & impuri. Itemque nemo noſtrûm Ioannem Reuchlin, virum Catholicum & inſignem Poëtam, hæreticum eſſe dixit, ut complures veſtrum mentiti ſunt: at ſcripta ejus(citra tamen viri contumeliam, ut in ſententiâ ab alio quodam Inquiſitore Coloniæ pro tribunali latâ ac deinde impreſſâ luce clarius patet) hæreſim ſapere declararunt.

Quod autem cauſa utrimque noſtra non ſit invidiæ ſed fidei, vel ex hoc ſolo probari poteſt, quòd ante publicam Ocularis Speculi editionem, nulla nobis unquam fuerit cum Phorcenſi Capnione contentio. Quid igitur iniquius eſt (dicit Leo Papa, & habetur XXIV. q. III. Quid autem) quàm iniqua ſapere? Et continuò de obſcuris; In hanc (inquit) inſipientiam cadunt, quicunque ad cognoſcendam veritatem, aliquo impediuntur obſcuro & non ad propheticas voces, Apoſtolicas literas, Evangelicas auctoritates ſed ad ſemet ipſos recurrunt. Et ideo magiſtri erroris exiſtunt, qui veritatis diſcipuli non fuerunt. Hæc ibi.

Hanc ob rem legite obſecro eodem dili-

gentiæ ac pietatis oculo Theologorum ſcripta, quo Reuchlinica legere conſueviſtis, ne rerum omnium ultro citroque actarum rudes, contumelioſam Chriſto boniſque omnibus ſcandaloſam proferatis ſententiam. Quippe non omnis ignorans immunis eſt à pœnâ. Ille enim ignorans poteſt excuſari à pœnâ, qui (ut Auguſtinus vult in libro quæſtionum, & habetur XXVII. cap.ult.) quod diſceret, non invenit. Illis autem ignoſci non poterit, qui à quo diſcerent habentes, operam non dederunt. Hæc omnia divus ille Cyprianus, per verba Pauli Apoſtoli (quæ habentur diſt. VIII Conſuetudo) pulcherrimè ſubſcribit. Et Ariſtot. quoque lib. II Rhetor. Turpe putat ignorare quod omnibus ſcire conveniat.

Hinc eſt quod Hierŏnymus habet in Originali ſuper Amos, & maximè contra eos, qui affectato excœcati favore veritatem audire contemnunt. Quicunque (ait) vel conſanguinitate, vel amicitia, vel è converſo hoſtili odio, vel inimicitiis judicando ducitur, pervertit judicium Dei Chriſti, qui eſt juſtitia. Poſtremò autem, ſi in fermento malitiæ & nequitiæ, hoc eſt, veſtra malitia (quæ ſecundum Ambroſium in Hexameron) eſt mentis atque animi depravatio, quæque fallax eſt nocendi ratio, ut magnus ille Cicero libro 3. de natura Deorum teſtatur, impudenter (quod abſit) perſeverare volueritis, animam

mam profectò veſtram occidendo unà cum rege veſtro (quemadmodum Regum primo, cap. XXII. & Sapient.cap. XVI priſci nobis ſcriptum reliquére) actutum peribitis, voſque ſerò reſipuiſſe Phrygum more lamentabimini. Nam *qui juſtificat impium* (ut habetur Proverb. XVII.) *& juſtum condemnat, uterque abominabilis eſt apud Deum.* Itemque ſi videntes videre, ſi audientes audire, ſi intelligentes intelligere, & profanis denique auctoribus Sacros Eccleſiæ Doctores anteponere nolueritis, maledicti eritis, ut habetur XI. Q. III.) apud Deum & homines, & increpatione tandem ſeveriſsima corripiemini. Eritque Deus judex inter vos & nos in extremo judicii die. Qui licet gradu lento (ut eſt apud Valerium Maximum lib. I. de neglectâ religione) ad vindictam ſui procedat; ſupplicii tamen dilationem intolerabili quadam gravitate compenſabit

Si autem vel Capnion ipſe, vel vos Obſcuri & Theologis noſtris, & mihi denique Ortwino indignari abs re volueritis, memores Apoſtolorum erimus, qui ibant gaudentes à conſpectu Concilii, quoniam digni erant pro Ieſu Chriſto contumeliam pati. Nos igitur ut libet perſequimini & mendaciorum deſcribite atramento, veſtri tamen erit tum officii, tum humanitatis non ignorare, vos unà omnes tam ſcribendo quàm offen-

offendendo primos ſemper fuiſſe. Nec eſt quod mihi quis de Manuali Speculo Ioannis Pepericorni Neophyti (hominis profectò Chriſtiani & viri boni) quicquam objiciat, quum anno Domini M. c c c c c. x i. Coloniâ annum abſens, in ſuperiore illud Alemania nobis ignorantibus compoſuerit. Sitque Moguntiæ (ut ipſemet Capnion in ſua defenſione, folio i i i, facie ſecundâ lucidiſsimè profitetur) per chalcographum illic habitantem nundinis Aprilibus impreſſum. Naturali itaque jure tanquam firmiſsimis quibusdam anchoris, & intolerabilibus ſæpenumero laceſsiti injuriis, non indecenter pro noſtrâ parvitate citra cujuſcunque indignationem reſpondimus. Vocamuſque Deum in teſtem & omnes Sanctos noſtræ conſcios innocentiæ, nec Deum modò & Sanctos ejus, verùm & optimos quoſque Chriſti Dei amatores, qui nos piam juſtamque habuiſſe cauſam perpetuò teſtabuntur.

Modò autem ſi quis ſcire voluerit, quam potiſsimum ob cauſam Capnioni non adhæreſcam, quum tamen politiores literas in alma Univerſitate Colonienſi compluribus annis profeſſus ſim, Reſpondeo me non Capnioni ſed præceptoribus meis, fidei ac ſynceritatis juramentum præſtitiſſe. Ego datam ſervabo fidem, neque hinc mihi quicquam turpitudinis accreſcet, etiam ſi me tota deglubat

Obſcu-

Obſcurorum cohors. Cæteri quid agant contueantur.

Quid multis? Ceſſate obſecro (ô vos Obſcuri) viros bonos petulantiſsima conſectari lingua. Ceſſate morbo procacitatis veſtro uti. Nolitote unumquemque moribus veſtris æſtimare. Deſinite Capnionem (virum alioqui doctum & præſtantem) veſtris contumeliis obumbrare. Deponite faſtum, ſuperbiam, temeritatem, arrogantiam, & reliquas animæ peſtes. Immundicia, turpitudo, ſtultiloquium, ſcurrilitas haud nominetur in vobis. Nemo vos vel commentitiis defenſionibus vel inanibus ſeducat verbis, propter quæ (ut Paulo placet Apoſtolo) ira Dei in filios venit diffidentiæ, quorum participes eſſe non debetis. Audivi vos Palinodiam in Lamentationibus veſtris à nobis jampridem editis atque confictis decantaſſe, & benè quidem. Eratis enim tenebræ (idem ad Philippenſ. ait) nunc autem lux in Domino. Ut filii lucis ambulate, cujus fructus eſt in omni bonitate, juſtitiâ & veritate. Valete in Chriſto Ieſu Domino noſtro. Coloniæ ex felici noſtrâ Academiâ, Anno M. CCCCC. XVIII. ſexto Idus Martias.

Sapphicum ejuſdem Ortwini hunc ſuum libellum contra Obſcuros alloquentis.

Mordeat te livor edax libelle,
Et theonino lacerére morſu
Qui levi venis pretio, lareſque
Linquis amicos.

Inſolens recti fugiat decorem
Capniomaſtix nihil hinc revellat
Exul hic mentis, vel iners Minervæ
Sibila muſſet.

Expuat quamvis rabidum furorem,
Ora diſtorquens ſceleratus erro,
Et lacer ſævo jaculetur auſu,
Fulmen inerme:

Te tamen nullum facinus libelle
Territet, quòd tu vereare miſſus
Sedibus noſtris: tua ſummus optat
Dona Sacerdos.

Barbarum parvi facies popellum,
Et gregem hircoſum, laceraſque turbas,
Quæ viros nunquam pietate claros
Laudibus ornant.

Hos rudes turpis docuit Celeno,
Putrido ventris taminare fluxu,
Omne quod Chriſti titulos decuſque
Nobile ſervat.

Quo

Quo ſacræ tandem Sophiæ Magiſtris
Te pium præſtes, & Apoſtolorum
Gratiam ſumas, venerare ſummi
Numen Olympi.
Cui velim dicas, tuus hæc decenter
Gratius ſcribens, petit ut beatam
Neſtoris vitam Phrygiique degat
Secula Vatis.

Sequitur Epiodium quod auctore eodem Coloniæ in Eccleſia Prædicatorum, ad Gerhardi Zutphanienſis Theologi, virique (dum vixit) clariſsimi ſepulchrum dependens in epiſtolis Obſcurorum Reuchliniſtarum nequiter eſt immutatum.

HOC quicunque vides ſaxum ſubſiſte viator,
Et ſubitò largis fletibus ora fluant.
Urbis Agrippinæ caſum, lamentaque noſcat
Orbis; & inſurgant poſtera ſecla queri.
Occidit ante diem fati crudelibus auſis
Doctor, in hac quondam maximus urbe Sophos.
Relliquias ſummi brevis hæc capit urna Magiſtri,

Cujus ad interitum ſacra Minerva gemit.
Gerhardo huic nomen,& huc Zutphania miſit
Dives opum patriâ, ſicque Sycamber erat.
Huic ſimul ingenium fervens, ſublime, profundum;
Majus Ulyſſæo Dedalioque fuit.
Ignea vis etiam, pleno cui Copia cornu
Optima de multis, vel mage cuncta dedit.
Aurea cœleſti tulit hinc propagine mala,
Non ager heſperidum, quæ nec hymetus habet.
Ceſpite de vivo violas, menthamque crocumque
Legit, & aureolis, lilia miſta roſis.
Dulcifluoque ſatur divini nectare roris,
Theologos inter lumen honorque fuit.
Multiplices rerum formas, abſtruſaque novit
Condita naturæ, cœlicoliſque Deis.
Conſultos inter Iuris Legumque Peritos,
Cordatum geſsit doctiloquumque virum.
Pro Chriſti grege ſollicitus, vigilantior Argo;
Et Capitolinæ maximus ædis honos.
Libera mens rectique tenax, & neſcia falſi,
Virtutum cunctas accumulavit opes.
Hic igitur notus,croceo quo Phœbus ab ortu
Surgit,& occiduas pronus ubi intrat aquas.
Hujus & (ut dignum eſt) manet, æternumque manebit
Gloria, victuro perpetuata die.

Non.

Non tamen hinc abeat quiſquam, quin poplite flexo
Pro Doctore pias fundat ad aſtra preces.

In perfidos Iudæos Epigramma ejuſdem.

IMpia gens hominum, gens ferrea, gens malè ſperans
Tendit ad obſcuros, tartara nigra, lacus.
Omnia vincuntur manibus; ſic marmora ferro,
Saxaque de facili ſæpe cavantur aquâ.
Sanguine molleſcit adamas, glacialia Phœbo
Frigora, & à Phœbo ſolvitur omne gelu.
Monſtra quot Alcides domuit? quot carmine manes
Thraïcius Orpheus movit? & ore feras?
Saxa quot Amphion? quot Methymnæus Arion
Delphines? Thamiras quot miſer ipſe Deas?
Nullo hæc mutari poterit gens improba verbo;
Improba quæ verè eſt, trux, ſcelerata, rapax:
Lucifuga, inconſtans, nullo mutabilis ævo,
Deucalioneâ vix renovanda manu.
Hæc nive frigidior, vel ſaxo durior omni,
Nec minus Hyrcanâ tygride ſæva latet.
Hoc ſcelus indignum gelido ſub corde volutat,
Et crudelis alit pectora cœca furor.

Aliud in Iudæos.

CReſcit honor Chriſti, gaudent pia numina cœlo,
Et Iovis ætherei gaudia mater habet.
Exultant ſuperi, cœlum lætatur, & omnis
Angelicus decimo gaudet in orbe chorus.
Gaudia mortales agitant, nova gaudia mundus
Suſcipit, & læto ſcandit ad aſtra gradu.
Nam Solymi, genus infelix, ſemenque nefandum,
Turpia nunc tepidis fletibus ora rigant.
Poſt lachrymas fundunt gelido de pectore queſtus,
Et furor immitis languida corda fovet.
Plumbeus in vultu color eſt, ſunt lumina cœca;
Aggravat ingratus ſegnia membra dolor.
Quid mirum? cecidére omnes, victique repugnant
Artibus incultis femineâque manu.
Non Latio, non hoſtili, non denique noſtro
Sed recutita ſuo concidit enſe cohors.
Hoc opus à multis agitur, qui tecta malorum,
Sacrilegumque ſimul deſeruére genus.

Errores

Errores Obſcurorum Virorum qui ſe Reuchliniſtas eſſe gloriantur.

IN primâ Epiſtolâ primi operis & primæ editionis & in aliis aliquot ſubſequentibus, Eccleſiæ Doctores perfidis comparant Iudæis: In Spiritum Sanctum, in Beatum Petrum, in modernum Pontificem, in ejus cenſuras Eccleſiaſticas, in Reverendiſsimos Cardinales, in auditores rotæ, in Divum Hieronymum, quod ſcilicet non ſit de Stylo Evangelii, & in Indulgentias Apoſtolicas turpiſsima ac mendaciſsima quæque expuérunt.

In XIII Epiſtolâ primi operis blaſphemant in Spiritum Sanctum, & hoc in materia luxuriæ. Abutuntur deinde Sacris Literis, & quæ Eccleſia attribuit Beatæ Virgini, ipſi ſuis adaptant meretricibus. Scribunt quoque turpem amorem eſſe charitatem, concludentes DEUM amorem eſſe luxurioſum. Taceo ſexcenta mendacia in bonos viros effuſa, quæ hoc loco enumerari non poſſunt.

Gloriantur etiam ſe crucem facere ſolitos ex ſtercore humano ad domos ſuarum meretricum, quod quam turpe ſit ac ſcandaloſum, nemo omnium ignorat.

In XXII Epiſtolâ & in ſubſequentibus jocantur cum gloria Domini noſtri Ieſu Chriſti & ejus reſurrectione. Scribunt præterea, tunicam Salvatoris noſtri, quæ eſt apud Treviros, antiquam & pediculoſam eſſe veſtem. Tres etiam Reges Beatiſsimos, tres dicunt eſſe Ruſticos ex Weſtphaliâ. Merdant ſuper Indulgentias Apoſtolicas, & Fortalicium fidei, librum Eccleſiæ utiliſsimum, penitus deteſtantur.

In XXVII Epiſtolâ Deum blaſphemando, dicunt Matthæi XII (id quod impoſsibile eſt) ſcriptum eſſe & in Sacris Literis contineri, quomodo Iupiter ſtupraverit Caliſtonem & Europam virgines, tam turpiter Sancta Dei Evangelia vilipendendo, & Sacra Scriptura (id quod hiſtriones non facerent) perditiſsimè abutendo. Cadmum quoque adulterum, regem olim Thebarum, & Bacchum omnis nequitiæ atque impudentiæ Deum Chriſto Salvatori noſtro impiiſsimè comparant: Semelen inſuper Iovis meretricem & Bacchi matrem dicunt ſignificare Beatam Virginem Mariam, ut Iudæorum more huic illuderent: item non erubeſcunt in eadem Epiſtolâ ſcandaloſè ſcribere, Piramum (de quo eſt in fabulis poëtarum) amentem prorſus hominem, ſignificare Filium Dei, & Thisben quæ ſeipſam interemit turpi amore corrupta, animam deſignare humanam,

nam, idque (quod eſt omnium peſsimum) ſcriptum eſſe mentiuntur Lucæ II.

In XXVIII Epiſtolâ abutuntur per deriſionem ſententiis Evangelicis. In XXIX fit ſacrilega enarratio de aſcenſione Domini, & extremo judicio: & illuſio quædam Apoſtolis ac Divæ Virgini. In XXX mentiuntur Sanctiſsimum Dominum noſtrum LEONEM Papam X indulgentias dediſſe in rebus inutilibus, ſcandaloſè ſimul Sanctum Bonaventuram deridendo.

In XXXIV inter alia mendacia ridiculè loquuntur de aquâ & ſale benedictis, quibus tamen Sancta Mater Eccleſiâ utitur in pueris baptizandis. In XXXV effunduntur ea, quæ nemo hiſtrionum diceret auderet in proſtibulo.

In XXXVI ridiculè etiam in ſacrum loquentes Baptiſma mentiuntur clariſsimos Erphordenſis ſtudii Doctores determinaſſe, quòd Iudæo baptizato iterum renaſcatur præputium.

In ultimâ Epiſtolâ primi operis & primæ editionis omni iniquitate plenâ, ſcribit unus de numero Obſcurorum Reuchliniſtarum, ſe fuiſſe crinizatum ad pudenda ſua à quodam Monacho, & alia quædam Sodomitica nefanda auditu; & pro quibus debetur pœna ignis. Poſtremò idem ille nebulo Reuchliniſta, nos rythmaticè ac ridiculè orare do-

cet per nomen Ieſu Chriſti ac beatos Evangeliſtas.

Prætereo errores alios & infinita mendacia, quibus viros bonos diffamare conati ſunt, ut Capnioni ſuo holocauſtum offerre, & Oculari ipſius Speculo ab aliquot Univerſitatibus ad ignem condemnato, alludere videantur. Quas obſecro putamus in eorum additionibus nequitias contineri, & in aliis etiam Epiſtolis, à primis (de quibus modo mentionem fecimus) longè differentes.

Quòd ſi illi ſunt de numero Obſcurorum, quos ipſi in ſecundo ſuarum Epiſtolarum volumine apertè nominarunt. *Raro quippe boni numero vix ſunt totidem, quot Thebarum porta vel Divitis oſtia* Nili. Doleant itaque & ingemiſcant tam peſtiferi ac planè ſpurcidici Reuchliniſtæ, qui neque Deum timentes neque homines, optimos quoſque ſuis conviciis ac mendaciorum ſordibus deturpâre voluerunt. At quid tantum de Obſcuris, quibus nunquam credendum erit, etiam ſi nova moliantur. quibus inquam novæ indies à Sede Apoſtolicâ maledictiones incumbunt, vel ob hoc maximè quod turpiſsima etiam in Florentinos effudére; quaſi parum fuiſſet ineptire, niſi. & Summo Pontifici implicitè illuderent. Non igitur à bonis aut ſapientibus Poëtis, ſed à peſsimis quibuſque nebulonibus ac pſeudo-Chriſtianis,

ſtianis, tam execrabiles ſunt effuſæ Epiſtolæ, quos ego laudare non debui, quum Sacroſancta Sedes Apoſtolica, iniquitatis eos filios eſſe decreverit. Vale lector, & ſecundam eme Inquiſitoris Apologiam, quæ Nundinis fortaſſe nunc Septembribus exibit in lucem, in qua admiranda quædam ac planè obſtupenda contra Capnionem invenies, cujus etiam Cabalam plenam docet eſſe erroribus. Coloniæ anno M. CCCCC, XVIII. tertio Kal. Septembres. Hæc Ortwinus.

Impreſſum Coloniæ, Anno M. CCCCC. XVIII *in Auguſto.*

Τέλος, καὶ Θεῷ δόξα.
Finis, & DEO gloria.

Digitized by Google

of

u